

30.01.2023

Kokousaika 30.01.2023 16:00 - 17:18

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
	esteellinen: 60 §
	apulaispormestari
Arhinmäki, Paavo	
Gebhard, Elisa	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Koskela, Minja	
Nuorteva, Johanna (etänä)	
Rantala, Marcus	esteellinen: 60 §
Rantanen, Tuomas (etänä)	
Sarkomaa, Sari (etänä)	esteellinen: 60 §
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vierunen, Maarit	
Hakola, Juha (etänä)	varajäsen
	esteellinen: 60 §, 71 §

Muut

Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	esteellinen: 60 §
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn (etänä)	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	poistui 16:11, läsnä: 45 - 51 §
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimia-

30.01.2023

Meripaasi, Seija (etänä)	lajohtaja vs. sosiaali-, terveys- ja pelastus- toimialan toimialajohtaja
Manninen, Rikhard	vs. kaupunkiympäristön toimialajoh- taja
Gros, Nina	henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies esteellinen: 60 §
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja esteellinen: 60 §, 71 §
Menna, Lauri (etänä)	johtava asiantuntija poistui 16:45, läsnä: 45 - osa 61 §:ää
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
Ojavuo, Pia (etänä)	talousarviopäällikkö asiantuntija saapui 16:30, poistui 16:35, läsnä: osa 60 §:ää
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari 45 - 73 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari 45 §, 60 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 46 - 59 §, 61 - 73 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Asta Vennelä	hallintoasiantuntija 45 - 73 §

30.01.2023

§	Asia	
45	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
46	Asia/2	V 15.2.2023, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Helsingin kaupungin liittymisestä Mielenturvaa-verkostoon
47	Asia/3	V 15.2.2023, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidon helpottamisesta vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla
48	Asia/4	V 15.2.2023, Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite sote-palvelujen tuotantokustannusten määrittämisestä, avoimuudesta ja vertailtavuudesta
49	Asia/5	V 15.2.2023, Valtuutettu Coel Thomasin ja valtuutettu Mia Haglundin aloitteet huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisestä sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamisesta
50	Asia/6	V 15.2.2023, Valtuutettu Fardoos Helalin aloite monikielisen seniorikeskuksen perustamisesta
51	Asia/7	Valtuutettu Hilikka Ahteen toivomusponsi rintasyöpäseulonnan ikärajan noston pilotoinnista
52	Asia/8	V 15.2.2023, Vuosaaren Villenkallion asemakaavan muutos (nro 12740)
53	Asia/9	V 15.2.2023, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite sääntöjen laatimisesta sähköpotkautojen käytölle ja pysäköinnille
54	Asia/10	V 15.2.2023, Valtuutettu Oona Hagmanin aloite merikylpylängistä ja hyvinvointikeitaasta Hanasaareen
55	Asia/11	V 15.2.2023, Valtuutettu Saana Rossin aloite luonnonkasvien lisäämisestä puistoihin ja istutuksiin
56	Asia/12	V 15.2.2023, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin luonnon kokonaisuikentämättömyyden turvaamisesta vuoteen 2030 mennessä
57	Asia/13	V 15.2.2023, Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten ja nuorten suojaamisesta UV-säteilyltä kaupungin palveluissa
58	Asia/14	V 15.2.2023, Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite kasvis- ja vegaani-ruoan osuuden lisäämisestä kesän leikkipuistoruokailussa
59	Asia/15	V 15.2.2023, Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite tietopohjan hyödyntämisestä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä

30.01.2023

60	Asia/16	Tytäryhteisöjen avustaminen energianhinnan noususta aiheutuvien kustannusten johdosta
61	Asia/17	Helsinki-mitalin valmistaminen vuonna 2023
62	Asia/18	Järjestöneuvottelukunnan asettaminen ja jäsenten nimeäminen
63	Asia/19	Vaalilautakuntien asettaminen vuoden 2023 eduskuntavaaleihin
64	Asia/20	Vaalitoimikuntien asettaminen vuoden 2023 eduskuntavaaleihin
65	Asia/21	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruskeasuon entisen Karjalan yhteiskoulun suojeluesityksestä
66	Asia/22	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Hallainvuoren luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
67	Asia/23	Roihupellon metrovarikon vaihto-osatuotannon tilojen kehittämisen hankesuunnitelma
68	Asia/24	Valtuutettu Matias Pajulan aloite vaakunoista Helsingin kaupunginosille
69	Asia/25	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen tekemästä päätöksestä 24.10.2022 § 702, Helsingin pysäköintipolitiikka 2022
70	Asia/26	Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035
71	Asia/27	Tonttien varaaminen asuntohankkeita varten
72	Asia/28	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.1.2023 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
73	Asia/29	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

30.01.2023

Asia/1

§ 45

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Juha Hakolan ja Paavo Arhinmäen sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Johanna Nuortevan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Anniina Iskaniuksen sijasta Juha Hakolan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Anniina Iskaniuksen ja Paavo Arhinmäen sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Johanna Nuortevan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.01.2023

Asia/2

§ 46

V 15.2.2023, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Helsingin kaupungin liittymisestä Mielenturvaa-verkostoon

HEL 2022-008071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkostoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 15.6.2022, että Helsingin kaupunki liittyy Mielenturvaa-verkostoon, tekee verkostoon kuuluvan Hyvän mielen työpaikka-suunnitelman ja ottaa käyttöön Mielenturvaa-mallin työntekijöiden mielenterveyden vahvistamiseksi.

Mielen hyvinvointi ja mielenterveyden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi painopisteeksi Helsingin kaupungin nelivuotisessa työhyvinvointiohjelmassa 2022–2025. Ohjelman taustalla on kansallinen työelämän mielenterveysohjelma ja siinä esiin nostetut teemat, mm. mielenterveysosaamisen lisääminen työpaikoilla, henkilöstön kuormituksen tunnistaminen sekä vaikuttaminen työpaikkojen toimintakulttuuriin siten, että työkykyä tukevan työn painopiste siirtyy ongelmia korjaavasta toiminnasta yhteisökeskeiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan.

30.01.2023

Asia/2

Kaupungin työhyvinvointiohjelman yhtenä tavoitteena on henkisen kuormittuneisuuden vähentäminen työpaikoilla. Ohjelmassa toteutetaan kaupunkitasoisia toimenpiteitä, esimerkiksi vahvistamme mielen hyvinvointia tukevaa kulttuuria ja osaamista valmentamalla esihenkilöitä työkykyjohtamisessa ja tarjoamalla henkilöstölle verkkopohjaista itseopiskelumateriaalia mielenterveyden teemoista. Uuden tulevan työterveyskumppanin kanssa tullaan määrittelemään prosessit ja toimintatavat mielenterveyden ongelmien ja mielenterveyspoissaolojen hallitsemiseksi. Esihenkilöiden jaksamista tuetaan mm. kartoittamalla esihenkilötyön kuormitustekijöitä ja rakentamalla esihenkilöille tukipalveluja.

Työhyvinvointiohjelman toimenpiteet ohjaavat jo nykyisellään sitä, miten mielen hyvinvointia voidaan Helsingin kaupungin työpaikoilla lisätä. Ehdotus liittymisestä Mielenturvaa-verkoston tukee hyvin kaupungin työhyvinvointiohjelman tavoitteita.

Hyvän mielen työpaikka -suunnitelman laatiminen on ollut keskusteluissa työhyvinvointiohjelman suunnittelun yhteydessä. Ohjelmaa työstävä työryhmä sekä työsuojeluorganisaation ja henkilöstöjärjestöjen edustajat arvioivat kuitenkin, että viestiminen ”hyvän mielen työpaikasta” saatettaisiin kokea henkilöstön keskuudessa enemmän negatiivisena kuin positiivisena asiana. Tuolloin päädyttiin siihen, että Helsingin kaupunki ei hae Hyvän mielen työpaikka -merkkiä vaan panostaa mielen hyvinvoinnin edistämiseen kaupungin oman työhyvinvointiohjelman toimenpiteillä.

Mielenturvaa-verkoston toiminta nähdään hyödyllisenä lisänä kaupungin oman työhyvinvointiohjelman toteuttamisessa. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto tulee esittämään liittymistä Mielenturvaa-verkoston, ja päätös liittymisestä tehdään kaupunginhallituksessa kevään 2023 aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 § 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

30.01.2023

Asia/2

-
- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mu-
kaan Mielenturvaa-verkoston

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/3

§ 47

V 15.2.2023, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidon helpottamisesta vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraava:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan omaishoidon palvelusetelin käytön hyväksymistä ja maksusitoumuksen myöntämistä lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajan paikkakunnalla.

Kaupunkistrategian 2021-2025 sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman linjausten mukaan omaishoitoperheiden palveluja kehitetään varmistamalla riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin

30.01.2023

Asia/3

turvin, jolloin asiakas voi itse valita paikan. Maksusitoumusten myöntämistä voidaan harkita erityisissä tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 236

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Hilikka Ahteen ja 29 muun valtuutetun valtuustoa-
loitteesta koskien omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen
hoidon järjestämistä vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki hyväksyy omaishoidon palvelusetelin käyttämisen sekä myöntää maksusitoumuksen lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla. Esi-
tystä perustellaan sillä, että omaishoitaja ei pysty kesäaikaan käyttä-
mään ansaitsemiaan vapaapäiviä pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Tä-
mä vaikuttaa haitallisesti omaishoitajan jaksamiseen, eivätkä kuljetuk-
set lakisääteisten vapaapäivien aikaiseen hoitoon Helsingin ja vapaa-
ajanpaikkakunnan välillä ole Helsingin ilmastostrategian mukaisia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on jo nyt mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Helsingin kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas itse voi valita paikan. Maksusitoumusten myöntämistä voidaan harvinaisissa erityisissä tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategian helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat -kokonaisuudesta johdettuja sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman tavoitteita ovat muun muassa omaishoitoperheiden palvelujen kehittäminen varmistamalla heille riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Laki omaishoidon tuesta (937/2005) edellyttää 4 §:n mukaan, että kunta huolehtii hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Laissa ei oteta kantaa siihen, oleskeleeko hoidettava jatkuvasti vakituudessa asunnossaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelista (569/2009) ei ota kantaa palvelusetelituottajan sijainnista suhteessa palvelusetelin käyttäjään. Laki edellyttää nähtävillä olevan rekisterin ylläpitoa hyväksytyistä tuottajista.

Palveluseteli on maksusitoumus, jolla voi ostaa palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta ja se on käytettävissä kaikkialla Suomessa. Palveluseteli on vaihtoehto kaupungin omana palveluna tai ostopalveluna järjestämälle lyhytaikaiselle hoitopaikalle. Palvelusetelin sääntökirja on asiakirja, jolla kunta asettaa palveluntuottajille palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymisen edellytykset sekä palvelun sisältöön ja laatuun liittyviä vaateita. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä hankittavien ja toteutettavien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteessa esitetty joustavuus omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon järjestämisessä on Helsingin kaupunkistrategian sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaisia. Niiden toteuttamisen mahdollistaminen vapaa-ajan paikkakunnalla tukee omaishoitajan jaksamista.”

30.01.2023

Asia/3

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Riina Lilja, va. palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660
riina.lilja(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/4

§ 48

V 15.2.2023, Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite sote-palvelujen tuotantokustannusten määrittämisestä, avoimuudesta ja vertailtavuudesta

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Sarkomaa ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan keskeisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotteiden yksikökohtaisten kustannusten määrittelemistä ja julkaisemista palveluntuottajien ja erilaisten tuotantotapojen vertailun mahdollistamiseksi.

Kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Sosiaali- ja terveystalouden saatavuuden ja laadun parantaminen on strateginen painopiste. Strategiakaudella kehitetään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja sekä varmistetaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja pelastustoimen integraatio. Digipalveluja, teknologiaa ja tekoälyä hyödynnetään aiempaa laajemmin.

Tuottavuutta parannetaan jatkossa kehittämällä omaa toimintaa ja hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin. Läpinäkyvän kustannusvertailun avulla voidaan selvittää, mistä kustannuserot eri yksi-

30.01.2023

Asia/4

köiden ja tuottajien välillä johtuvat ja mikä on aidosti toiminnallista erilaisista asiakastarpeista ja tuottavuuden eroista johtuvaa.

Aloitettun kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojektin tavoitteena on toiminnan yksityiskohtainen kuvaaminen, vertailun mahdollistaminen, hintojen ja kustannusrakenteen erittely ja kustannustietoisuuden lisääminen. Tuloksia voidaan käyttää mm. oman tuotannon vertailuun, ostopalvelujen suunnitteluun ja palvelusetelin hinnoitteluun. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tukevat tiedolla johtamista ja osaltaan myös valtakunnallisia sosiaali- ja terveyspalvelujen tietotarpeita.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.11.2022 § 243

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Sari Sarkomaan ja 24 muun valtuutetun sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantokustannusten määrittämistä, avoimuutta ja vertailtavuutta koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotteiden yksikkökohtaisten kus-

tannusten määrittelemiseksi ja julkaisemiseksi. Se mahdollistaa palvelutuottajien ja erilaisten tuotantotapojen vertailun.

Helsingin väestö ikääntyy, hoivan tarve kasvaa ja samanaikaisesti sosiaali- ja terveysala kärsii ennennäkemättömästä työvoimapulasta. Tästä johtuen tarvitaan aiempaa tarkempaa talouden ja kustannusten seuranta. Koska edellä mainittujen haasteiden lisäksi rahoituksen määrä tulee tulevina vuosina pienenemään, tulee pienemmällä rahamäärällä saada aiempaa enemmän terveyttä ja hyvinvointia aikaiseksi ja tämä täytyy pystyä todentamaan.

Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä monipuolisemmin. Palvelusetelien laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Tulevina vuosina Helsingin kaupungin strategisena painopisteenä on parantaa sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta ja laatua hyödyntämällä digipalveluita, teknologiaa ja tekoälyä aiempaa laajemmin. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa että, jotta kustannusrakenteita voidaan jatkossa laskea tarkemmin, pitää tietyn palvelun tai palvelukokonaisuuden tuotannon kustannuksia pystyä laskemaan kustannuspaikka ja kustannuslajikohtaisesti. Tätä varten Helsingin kaupungilla on aloitettu kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojekti. Kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojektin tavoitteena on toiminnan yksityiskohtainen kuvaaminen, jotta toiminnan vertailu on jatkossa mahdollista. Lisäksi tavoitteena on hintojen ja kustannusrakenteen erittely ja kustannustietoisuuden lisääminen eri palveluista. Tuloksia voidaan käyttää muun muassa oman tuotannon vertailuun, ostopalvelujen suunnitteluun ja palvelusetelin hinnoitteluun. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tukevat tiedolla johtamista ja osaltaan myös valtakunnallisia sosiaali- ja terveyspalvelujen tietotarpeita. Palvelutuotannon kustannusten arviointia ja vertailua varten on pilotoitu kustannuslaskennan ohjelmistoa 2020–2022. Ohjelmiston hankintaprosessi on käynnistymässä, ja hankinnan jälkeen se voidaan ottaa käyttöön 2023 aikana. Tuotteistus- ja kustannuslaskentaprojektin tuotoksena suun terveydenhuolto esittelee muun muassa kehitystyön suunnitelman ja tuotantotapa-analyysit lautakunnalle joulukuussa 2022.

30.01.2023

Asia/4

Läpinäkyvän kustannusvertailutiedon avulla voidaan selvittää, mistä kustannuserot eri yksiköiden ja tuottajien välillä johtuu ja mikä on aidosti toiminnallista, eli erilaisista asiakastarpeista tai tuottavuuden eroista johtuvaa. Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen peruste-
luissakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon. Läpinäkyvällä kustannuslaskennalla voidaan ottaa käyttöön parhaimmat ja tehokkaimmat toimintamallit.

Helsingin kaupunki raportoi yksikkökustannustiedot talousarviokirjassa. Viime vuosina koronaepidemia ja uusi toiminnanohjausjärjestelmä ovat aiheuttaneet haasteita tiedon tuotantoon. Helsingin kaupungissa panostetaan yhdessä Apotti Oy:n kanssa erityisesti suoritetietojen saamiseen, jotta yksikkökustannustiedot saadaan luotettavasti tulevaisuudessa. Lisäksi henkilöstökustannusten kohdistaminen ja henkilöstökustannustietojen oikeellisuuden varmistaminen on kuluvan vuoden osalta ollut haasteellista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tulevaisuudessa johdon on pystyttävä seuraamaan ja arvioimaan eri palvelujen tuotantokustannuksia, palvelujen laatua ja vaikuttavuutta sekä palvelujen saatavuutta. Helsingin kaupungilla tavoitteena on, että jatkossa pystytään vertailemaan eri palvelujen sekä palvelukokonaisuuksien tuotantokustannuksia aiempaa systemaattisemmin. Kustannusrakenteiden läpinäkyvyys mahdollistaa palvelutuotannon vertailun oman palvelutuotannon eri yksiköiden välillä ja oman palvelutuotannon vertailun yksityisiin palveluntuottajiin sekä palvelusetelituottajiin ja tekemään tämän tiedon valossa Helsingin asukkaiden näkökulmasta entistä vaikuttavampia päätöksiä. Lisäksi kustannusvertailutieto mahdollistaisi eri palvelutuottajien tehokkaan kilpailuttamisen.

Tavoitteena on, että kustannusten kasvua saadaan hillittyä. Kustannusten kasvun hallinta ei ole ristiriidassa palvelujen laadun ja saatavuuden kanssa. Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoimisen tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttöönotolla sekä hyödyntämällä monituottajuutta, palveluseteleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Käsittely

29.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korvataan lausunnon kolmas kappale kokonaisuudessaan seuraavalla muotoilulla:

"Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa ensisijaisesti omaa toimintaa kehittämällä. Kaupungin omaa palvelutuotantoa täydentävät tarvittaessa ostopalvelut sekä yhteistyö esimerkiksi järjestöjen kanssa. muun muassa hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä laajemmin. Palveluseteleiden harkittu laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja hoitojonojen purkamista. lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä."

Jäsen Samuel Adouchiefin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sinikka Vepsä: Esitän seuraavia muutoksia vastaustekstiin:

Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan seuraavaksi: "Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä monipuolisemmin."

Lausunnon viidennen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään: "Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen perusteluisakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon."

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikon alla olevan toisen kappaleen viimeinen virke muutetaan seuraavaksi: "Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoinnin tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttöönotolla sekä hyödyntämällä monituottajuutta, palveluseteleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Kannattaja: puheenjohtaja Kati Juva

30.01.2023

Asia/4

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Vilja Alanko, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Nelli Nurminen, Mikko Paunio, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Samuel Adouchief

Poissa: 2

Laura Korpinen, Daniel Sazonov

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sinikka Vepsän vastaehdotuksen äänin 10 - 0 (tyhjä 1, poissa 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

08.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Marja Miettinen, johdon controller, puhelin
marja.miettinen(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/5

§ 49

V 15.2.2023, Valtuutettu Coel Thomasin ja valtuutettu Mia Haglundin aloitteet huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämistä sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamisesta

HEL 2022-008450 T 00 00 03

HEL 2022-008462

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Coel Thomas ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpiteitä huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämiseksi.

Valtuutettu Mia Haglund ja 36 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan päihdepalvelujen saatavuuden parantamista sekä uuden matalan kynnyksen päiväkeskuksen perustamista.

Kaupunkistrategian 2021-2025 linjauksiin kuuluu toimenpiteet kasvavaan päihteiden käyttöön, päihdehaittoihin ja huumekuolemiin puuttumiseksi sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseksi.

Helsingissä tarjotaan ja kehitetään päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvveluja tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoito- ja laatusuositusten mukaisesti. Palvelujen järjestämistä ohjaavat kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut rahoitetaan vuodesta 2023 alkaen valtion tähän osoittamalla yleiskatteellisella rahoituksella. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää vuosittain tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa toimialan määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Helsinki toimii määrätietoisesti huumekuolemien vähentämiseksi. Päihdepalvelujen vaikuttavuutta kehitetään THL:n julkaiseman Huumekuolemien ehkäisyn Suomen mallin suositusten mukaisesti.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmaa, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdepalvelukokonaisuus sisältää polikliinisia palveluja kuten avovieroitusta, avohoitoa, avokuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitostvieroitusta ja laitostvuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan mm. terveys- ja sosiaalivneuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille.

Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksenmukaisiksi palvelupoluiksi.

Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätvön verkosto. Lisäksi useat päihde- ja asumisv palvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertaistvöimijat tekevät päihteiden käyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympiksissä on saatavilla terveysneuvontav palveluja. Sympiksset sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa

30.01.2023

Asia/5

ja Sörnäisissä. Symppis tarjoaa myös liikkuvia terveystarkastuspalveluja. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi uuden päiväkeskuksen perustamismahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 § 228 tehnyt lainsäädäntöaloitteen valtionneuvostolle ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta. Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun. Lainsäädäntöaloitteen etenemistä on seurattu, mutta mitään ei ole vielä tapahtunut.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 234

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Coel Thomasin ja 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee huumekeuholemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisstrategiaa:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki luo strategian sille, miten Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset huumekuolemien ehkäisemiseksi toimeenpannaan Helsingissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvaeluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti.

Helsingin päihdepalvelujen järjestämistä ohjaa kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä THL:n suositukset.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmaa, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä. Helsingin kaupungin päihdepalvelujen edustaja on osallistunut suositusten laatimiseen vierailevana asiantuntijana.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä polikliinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avohoitoa ja -kuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitosvieroitusta ja laitoskuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa terveys- ja sosiaali- neuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 1.4.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun.

Terveysten neuvontapalveluita tarjotaan Helsingissä matalan kynnyksen päiväkeskus Sympiksissä, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Lisäksi Sympiksien liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivin ympäri Helsinkiä.

Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Myrkytys-

kuolemat tapahtuvat usein useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Helsingin ensihoito tavoittaa korkeimman kiireellisyysluokan potilaat hyvin. Opioidiyliannostustilanteissa potilas voi naloksonin lisäksi tarvita myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä. Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumerajonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön.

Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana muun muassa pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Päihdepalvelut tekee yhteistyötä myös poliisin kanssa painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä.

Helsingin ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena on vähentää helsinkiläisten päihteiden käyttöä ja edistää mielenterveyttä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa päihdehaitoista ja välineitä niiden ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suoraan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön ohella muun muassa erilaisella tiedottamisella ja kampanjoilla. Helsingin kaupunki myöntää avustuksia päihdeettömyyttä tukevaan järjestötoimintaan.

Helsinki soveltaa päihdepalveluissaan kansallisia toimenpidesuosituksia huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito.”

Käsittely

08.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksannen kappaleen loppuun lause: "Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumerajonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön." ja lausunnon yhdeksännen kappaleen viimeisen lauseen loppuun teksti "painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä”.

30.01.2023

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen loppuun lause: "Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Seija Muurinen, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

30.01.2023

Asia/5

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/6

§ 50

V 15.2.2023, Valtuutettu Fardoos Helalin aloite monikielisen seniorikeskuksen perustamisesta

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fardoos Helal ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan tukea monikielisen seniorikeskuksen perustamiseen esimerkiksi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 linjausten mukaan Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaan tätä tavoitetta edistetään toteuttamalla kaupungin kotouttamisohjelmaa sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

Kaupunkistrategia ohjaa palveluverkkosuunnittelua. Paikallisella tasolla eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet huomioidaan tilojen ja palvelujen

toteuttamisessa. Asiakaskunnan muutokset, kuten muunkielisen väestön kasvu, lisää lähipalvelujen tarvetta. Tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Yhden monikielisen seniorikeskuksen sijasta voidaan kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää.

Kaupungin kymmenen seniorikeskusta tarjoaa ympärivuorokautisen pitkä- ja lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikääntyneiden päivätoimintaa ja kaikille avointa palvelukeskustoimintaa. Toiminnassa on jo nykyisin huomioitu muunkieliset ryhmät. Toimintaa järjestetään useilla kielillä kaupungin omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Vastuuhoitajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja. Asiakkaan hyvinvointia lisätään monilla muilla arkeen liittyvillä ratkaisuilla esimerkiksi kulttuurisessa vanhustyössä ja yksilöllisten ruokavaliotarpeiden huomioimisella. Finger-toimintamallin mukaista muistikuntoutustoimintaa muunkielisille on tarkoitus käynnistää keväällä 2023.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, vanhusneuvoston sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

30.01.2023

Asia/6

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2022 § 254

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Fardoos Helalin ja 25 muun valtuutetun monikielisen seniorikeskuksen perustamista koskevaan valtuustoaloitteeseen seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa edellytetään, että kaupunki selvittää mahdollisuudet tukea monikielisen seniorikeskuksen perustamista esimerkiksi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Aloitetta perustellaan sillä, että muunkielisen väestön määrä lisääntyy ja ikääntyessä oman äidinkielen merkitys korostuu erityisesti muistisairailla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työotteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa. Yhden keskuksen mallissa nähdään vaarana myös muunkielisen työvoiman keskittyminen yhteen monikieliseen keskukseseen, kun heitä tarvitaan lähipalveluissa ympäri kaupunkia. Yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla nykyisin toimitaan

Lainsäädännöllinen ohjaus

Seniorikeskusten palvelujen järjestämistä ohjataan useammassa laissa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 4) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Lain 5 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Asiakkaalla on oikeus käyttää saamen kieltä saamelaiten kotiseutualueen kunnissa tuotettavissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021, § 7) mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavan valinnasta, tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Vanhuspalvelulain (980/2012, § 5) mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnitelmiin on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014, § 1) tarkoituksena muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet ja edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Lain 4 §:n mukaan asiakkaan etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat muun muassa mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan sekä kielellisen, kulttuurisen sekä uskonnollisen taustan huomioimisen. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden edun toteutumiseen.

Kaupungin strateginen ohjaus

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategiassa linjataan, että Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Tätä tavoitetta sosiaali- ja terveystoimi edistää toimintasuunnitelmansa mukaan toteuttamalla Helsingin kaupungin 2022–2025 kotouttamisohjelmaa sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-

arvosuunnitelmaa. Niissä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen valmistelussa siten, että asiakas saa tukea kotoutumiseensa tarpeenmukaisesti ja yhteen sovitetuilla palveluilla. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikielisiksi. Lakisääteisissä palveluissa varmistetaan asiakkaan ymmärtävän hänelle kerrotut asiat ja tulkkaus järjestetään asiakkaan näin toivoessa tai asiasisältöjen sitä vaatiessa. Palvelutyössä osaamiseen erilaisten ihmisten kohtaamisessa kiinnitetään huomiota, englanninkielistä viestintää vahvistetaan ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista.

Kaupunkistrategia ohjaa palveluverkkosuunnittelua ja sitä toteutetaan paikallisella tasolla niin, että eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet huomioidaan tilojen ja palveluiden toteuttamisessa. Asiakaskunnan muutosten, kuten muunkielisen väestön kasvun, nähdään lisäävään lähipalveluiden tarvetta.

Nykytilanne

Kaupungin kymmenen seniorikeskusta tarjoaa ympärivuorokautisen pitkä- ja lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikääntyneiden päivätoimintaa ja kaikille avointa palvelukeskustoimintaa.

Virallisten kielten lisäksi Helsingin suurimmat yli 55-vuotiaiden kieliryhmät ovat venäjänkieliset (noin 4500 asukasta) ja vironkieliset (noin 2500 asukasta). Englantia äidinkielenään puhuvia on lähes 1000, arabiaa puhuvia hiukan yli 800 ja somalinkielisiä hiukan yli 700.

Vuonna 2021 Helsingin 65 vuotta täyttäneistä asukkaista 3,5 prosenttia oli ympärivuorokautisen asumisen piirissä. Kaupungin omien seniorikeskusten ympärivuorokautisen asumisen asiakaskunnasta mainittuihin viiteen suurimpaan kieliryhmään kuuluu tällä hetkellä hieman yli ja alle kymmenen asiakasta kieliryhmästä riippuen. Nykyiset asiakasmäärät eivät vielä muodosta kielikohtaisia ryhmäkoteja tai päivätoimintaryhmiä. Ostopalveluna sosiaali- ja terveystoimi järjestää ympärivuorokautista asumista venäjänkielistäkin palvelua tarjoavassa hoiva- ja palvelukoti Helenassa. Ostopalveluna ympärivuorokautisen asumisen paikkoja voi järjestää muillekin kieliryhmille voimassa olevin asiakkuus- ja ostopalvelukriteerein.

Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoitajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja, jotta erityisesti muistisairaana asiakkaan toiveet ja tarpeet tulevat ymmärretyiksi. Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisuilla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa.

Seniorikeskuksissa toimivissa palvelukeskuksissa eri puolilla kaupunkia on jo nykyisin huomioitu muunkieliset ryhmät. Toimintaa järjestetään useilla kielellä sekä kaupungin omana toimintana että yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Finger-toimintamallin mukaista muistikuntoutustoimintaa muunkielisille valmistellaan ja sen on tarkoitus käynnistyä keväällä 2023.

Palvelukeskukset ovat lähipalvelua ja siksi on tärkeää, että eri kieliryhmille löytyy toimintaa koko kaupungin alueella. Tätä toimintaa pyritään vahvasti lisäämään ja siksi käynnissä on konkreettisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Arjen työkaluna toimivan toimintamallin avulla tavoitetaan ikääntyneet maahanmuuttajat alueen palvelukeskukseen nykyistä paremmin. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolille kaupunkia saattaa olla vaikeaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työotteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan, voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla nykyisin toimitaan. Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen palkatun ikäerityisen maahanmuuttotyön suunnittelijan työpanosta voisi tässä palveluverkon kehittämistyössä olla mukana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on samaa mieltä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kanssa siitä, että monikielisen seniorikeskuksen perustaminen olisi käytännössä hankalaa, koska osa kieliryhmistä jouduttaisiin yhden keskuksen mallissa rajamaan perustettavan keskuksen ulkopuolelle. Vaarana nähdään myös nykyisessä vaikeassa henkilöstön rekrytointitilanteessa olemassa olevan muunkielisen työvoiman keskittyminen nykyisistä toimipisteistä monikieliseen seniorikeskukseen. Muunkielisen väestön sijoituessa eri puolille kaupunkia, on tär-

30.01.2023

Asia/6

keää, että myös muunkielistä henkilöstöä on saatavissa eri puolilla Helsinkiä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oman äidinkielen käyttö edistää asiakkaan hyvinvointia. Sosiaali- ja terveystoimi noudattaa palveluja järjestäessään lakia sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä sekä kaupunkitason että sosiaali- ja terveystoimen strategisia linjauksia."

Käsittely

13.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen seuraavasti:

Lausunnon toinen kappale tulee muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä."

Lausunnon kahdeksannesta kappaleesta poistetaan lause: "Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikieliseksi." ja "asiakkaan näin toivoessa tai" ja ", englanninkielistä viestintää vahvistetaan"

Lausunnon kahdeksannessa kappaleessa muutetaan kohta "ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista" muotoon "ja huolehditaan lain edellyttämistä käännöspalveluista".

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja" muutetaan muotoon "Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään suomea tai ruotsia puhuva hoitaja sen mukaan, kumpaa kieltä maahanmuuttotustainen henkilö puhuu parhaiten".

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisulla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa" muutetaan muotoon "Asiakkaiden hyvinvointia pyritään lisäämään arkeen liittyvillä ratkaisulla".

Lausunnon 15. kappale lyhennetään muotoon "Käynnissä on konkreet-

30.01.2023

Asia/6

tisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolelle kaupunkia saattaa olla vaikeaa."

Lausunnon 16. kappale muutetaan muotoon "Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei katsota tukevan sosiaalisen segregaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita."

Lausunnon 17. kappale poistetaan kokonaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Björn Månsson, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annastiina Tuomainen, johtaja, puhelin: 310 34987
annastiina.tuomainen(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850

30.01.2023

Asia/6

maarit.varis(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/7

§ 51

Valtuutettu Hilikka Ahteen toivomusponsi rintasyöpäseulonnan ikärajan noston pilotoinnista

HEL 2022-007433 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 1.6.2022 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 1.6.2022 valtuutettu Hilikka Ahteen aloitetta rintasyöpäseulonnan ulottamisesta 74 ikävuoteen asti kaupunginvaltuusto hyväksyi aloitteentekijän ehdottaman toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että Helsinki toimii pilottina rintasyöpäseulonnan ikärajan nostolle 74 ikävuoteen nykyisen palveluntuottajan sopimuksen ja mahdollisen optioajan päättyessä."

Valtioneuvoston seulonta-asetuksen mukaan rintasyöpäseulontaa tehdään nykyisin 50-69-vuotiaille kahden vuoden välein. Helsingin nykyisen palveluntuottajan kanssa voimassa olevaa sopimusta on jatkettu kahden vuoden optiolla 31.12.2024 saakka. Sopimukses-

30.01.2023

Asia/7

sa ei ole otettu huomioon mahdollista seulontaikäluokkien laajentamista. Sosiaali- ja terveyslautakunta on toivomusponnen johdosta antamassaan lausunnossa katsonut, että rintasyövän seulonnan ikärajan nostamisessa tulisi edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja odottaa mahdollista seulonta-asetuksen muutosta. Lisäksi lautakunta on katsonut, että pilottihankkeen sijasta kysymykseen tulisi pikemminkin kohderyhmän pysyvä laajennus.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 34

HEL 2022-007433 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.01.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2022 § 255

HEL 2022-007433 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Hilikka Ahteen toivomusponnosta koskien rintasyöpäseulonnan ulottamista 74 ikävuoteen asti:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta Helsingin toimia pilottina rintasyöpäseulonnan ikärajan nostolle 74 ikävuoteen nykyisen palveluntuottajan sopimuksen ja mahdollisen optioajan päättyessä.

Rintasyövän mammografiaseulonta tehdään nykyisin kaikissa HYKS-alueen kunnissa 50–69-vuotiaille kahden vuoden välein valtioneuvoston seulonta-asetusta noudattaen. Ponnessa mainitut ikäluokat 70–74 vuotta eivät kuulu lakisääteisen seulonnan piiriin mutta Suomen Syöpärekisterin näkemyksen mukaan seulonnan laajentamista tähän ikäryhmään tulisi jatkossa pohtia. Syöpärekisteri ei kuitenkaan varsinaisesti suosittele seulonnan laajentamista ja valtakunnallisesti asiasta päättäminen kuuluu valtioneuvostolle. Tämä päätöksenteko edellyttää kansainvälisen tason tutkimustietoja ja kansalliseen toimintaympäristöön sopivaa mallinnusta luotettavine kustannusvaikuttavuusanalyyseineen.

Kunta ja ensi vuoden alusta hyvinvointialue ja Helsingin kaupunki voivat järjestää valtakunnallisen seulontaohjelman lisäksi myös ohjelmaa täydentäviä seulontoja. Tällöin järjestämistä vastaavien viranomaisen tulee ennen seulonnan aloittamista arvioida, minkälaisia vaatimuksia seulonta asettaa terveydenhuollon palvelujärjestelmälle ja miten seulonta siihen vaikuttaa. Arvioon tulee sisällyttää seulottavaa tautia, sen esiintyvyyttä ja hoitoa, seulontamenetelmiä, seulonnan vaikuttavuutta, organisoimista, kokonaiskustannuksia sekä seulontaan liittyviä eettisiä kysymyksiä koskeva tarkastelu. Lisäksi säteilylle altistavan seulonnan

toimeenpanoa varten on aina laadittava seulontaohjelma, joka on esitettävä Säteilyturvakeskuksen tarkastettavaksi ennen seulonnan aloittamista.

Helsingin nykyisen palveluntuottajan kanssa on 31.12.2022 saakka voimassa oleva sopimus, ja sitä on jatkettu kahden vuoden optiolla 31.12.2024 saakka. Sopimus koskee lakisääteisiä ikäluokkia, eikä siinä ole otettu huomioon mahdollista seulontaikäluokkien laajennusta.

Naisikäluokkien 70–74 vuotta suuruus on Helsingissä 18 620 eli vuosittain seulontakohorttiin kuuluvia on noin 9000. Tällöin 70 prosenttia seulonta-aktiivisuudella tehtäisiin vuodessa noin 6000 seulontamammografiaa, jolloin laajennuksen kustannus olisi noin 150 000 euroa vuodessa. Seulontakustannus optiokaudella 2024–2025 on noin 400 000 euroa vuodessa ja näin ollen se nousisi laajennuksen myötä noin 650 000 euroon.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää rintasyövän seulonnan ikärajan nostamista 74 vuoteen harkinnan arvoisena, mutta katsoo, että asiassa pitäisi edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja odottaa mahdollista seulonta-asetuksen muutosta. Mikäli laajennukseen kuitenkin päädyttäisiin, kyseessä olisi pikemminkin seulonnan kohderyhmän pysyvä laajennus kuin pilottihanke ja tällöin tämä olisi otettava huomioon valmisteltaessa uutta mammografiaseulontojen hankintapäätöstä vuonna 2024.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kansainvälisissä tutkimuksissa seulonnan on todettu vähentävän rintasyöpäkuolleisuutta myös 70–74 vuoden iässä. Hyvin suunniteltu ja järjestetty kansallinen seulontaohjelma lisää kansalaisten tasa-arvoa ja vähentää alueellista eriarvoisuutta. Tutkittaville oikea negatiivinen testitulos antaa turvallisuuden tunteen ja vähentää huolestuneisuutta. Seulontojen muita etuja ovat esimerkiksi potilaiden kärsimyksen vähentäminen parantavan hoidon avulla, säästävät leikkaukset ja liitännäishoitosten pienentynyt tarve. Lisäksi syöpien hoitaminen varhaisessa vaiheessa säästää yhteiskunnan resursseja, koska hoitoaika on lyhyempi ja hoito kevyempi kuin edenneen syövän hoito.

Hyötyjen lisäksi rintasyövän seulonta aiheuttaa myös haittoja. Yksi viidestä seulontaan säännöllisesti osallistuvasta naisesta lähetetään vähintään kerran tarpeettomasti jatkotutkimuksiin. Seulonnassa myös todetaan pieniä varhaisessa vaiheessa olevia kasvaimia, joista osa ei olisi aiheuttanut oireita naisen elinaikana."

Käsittely

30.01.2023

13.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sinikka Vepsä: Helsinki toimii pilottina ja nostaa rintasyövän ikärajan 74 ikävuoteen nykyisen palveluntuottajan sopimuksen ja mahdollisen optioajan päättyessä. Kansainvälisissä tutkimuksissa seulonnan on todettu vähentävän rintasyöpään kuolleisuutta 70-74 vuoden iässä sekä syöpien hoitaminen varhaisessa vaiheessa säästää yhteiskunnan resursseja ja rintasyöpään sairastuneiden naisten inhimillisiä kärsimyksiä.

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 9

Vilja Alanko, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Laura Korpinen, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 4

Pentti Arajärvi, Björn Månsson, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/8

§ 52

V 15.2.2023, Vuosaaren Villenkallion asemakaavan muutos (nro 12740)

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparantie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualueen asemakaavan ja 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja

suojaviheralueiden asemakaavan muutoksen 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun piirustuksen nro 12740 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Keski-Vuosaassa Kallvikintien varressa olevia kortteleita 54012 ja 54013 sekä kortteleiden viereisiä puisto- ja suojaviheralueita sekä niitä ympäröiviä katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 54012 täydennysrakentamisen kuudella VII-VIII-kerroksisella asuinkerrostalolla nykyisten autosuojien ja pelikenttien tilalle, ja korttelin 54013 nykyisten kaksikerroksisten asuinkerrostalojen purkamisen ja korvaamisen kolmella IV-VIII-kerroksisella puurakenteisella asuinkerrostalolla.

Korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole todennäköisesti ajankohtaista vielä lähivuosina, mutta tuleva muutos on suunniteltu osana suurempaa kokonaisuutta. Puistoalue muutetaan lähivirkistysalueeksi ja alueen läpikulkuyhteyksiä kehitetään. Myös Kallvikintietä sivuava suojaviheralue ja puistoalue muutetaan lähivirkistysalueiksi ja viheryhteyttä korttelin 54013 länsipuolella levennetään.

Tavoitteena on edistää täydennysrakentamista nykyisen bussiliikenteen runkolinjan 560 varrella, jonka korvaamiseen Raide-Jokeri 2 -pikaraitiotiellä varaudutaan Helsingin yleiskaavassa 2016. Täydennysrakentaminen toteutetaan Keski-Vuosaarelle tunnusomaista 1960-luvun arkkitehtuuria kunnioittaen.

Kaavaratkaisulla Kallvikintien varteen sijoittuva tehokas täydennysrakentaminen on pyritty sovittamaan hyvin Keski-Vuosaaren väljään kaupunkirakenteeseen ja mäntypuustoiseen maisemaan.

Uutta asuntokerrosalaa on 21 969 k-m² ja liikelakerrosalaa vähintään 600 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,18$. Asukasmäärän lisäys on noin 500 asukasta.

Kaavaratkaisun toteuttamisella Keski-Vuosaaren joukkoliikenteeseen tukeutuva kaupunkirakenne tiivistyy samalla, kun asuntokanta monipuolistuu ja alueelle mahdollistetaan lisää kaupallisia lähipalveluja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue kuuluu asuntovaltaisiin alueisiin merkinnöin A2, A3 ja A4. Yleiskaavan merkinnät ohjaavat Keski-Vuosaaren alueella ympäröivää kaupunkirakennetta tehokkaampaa

täydennysrakentamista Kallvikintien varteen, minkä lisäksi myös Jokeri 2 –linjan raiteistaminen edellyttää merkittävää täydennysrakentamista.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueelle ei kohdistu merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista edistämällä asuntotuotantoa (hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä), vahvistamalla kaupunginosan elävyyttä ja omaleimaisuutta sekä ehkäisemällä alueiden välistä eriytymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt jatkosuunnittelua ohjaavat Kallvikintien suunnitteluperiaatteet 21.5.2019.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1970–1985.

Helsingin kaupunki omistaa alueet lukuun ottamatta korttelia 54012, joka on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa. Airoparintien korttelissa aloitteen kaavan muuttamiseen on tehnyt Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka).

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille vähäisiä kustannuksia viheralueiden laajentumisesta sekä reitistön parannuksista.

Kaava-alueen kortteli 54012 on yksityisessä omistuksessa. Asemakaavan muutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt aluetta koskevan maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimuksen 4.10.2022 § 549 ja sopimus on allekirjoitettu 16.1.2023.

Kaupunki omistaa korttelin 54013. Kortteliin kaavoitettavan lisärakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden noin 5 milj. euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.11.– 13.12.2021.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat As. Oy Säästörastin tontille esitetyn täydennysrakentamisen mittakaavaan, sijoittumiseen ja ulkonäköön, liikenteen ja huollon toimivuuteen, pelastamisen järjestelyihin, pysäköintipaikkojen määrään, nykyisten autosuojien purkamiseen, Keski-Vuosaaren ja Säästörastin tontin kulttuurihistoriallisten arvojen huomioimiseen, kaupunginmuseon kannanoton ja paikallisseurojen sekä asukkaiden mielipiteiden huomioimiseen, Airoparintien purkavaan täydennysrakentamiseen, kaavamuutoksen Villenkallio-nimeen, kaavaehdotuksesta tehtyihin lausuntopyyntöihin, Vuosaaren terveydenhuollon riittämättömyyteen asukasmäärän kasvaessa, kaavaehdotuksen MRL:n mukaisuuteen sekä lintujen turvallisuuteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä (HSY)
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat korttelin 54012 täydennysrakentamisen tehokkuuteen suhteessa alueen väljään kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön, korttelin 54013 purkavan täydennysrakentamisen ympäristölliseen ja kulttuuriseen kestävytyteen, korttelissa 54012 sijaitsevaan muuntamotilaan ja siihen liittyviin kaapelireitteihin sekä korttelialueilla sijaitseviin vesi- ja viemäriverkoston rakenteisiin.

Lisäksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Eryityisesti kulttuuriympäristön huomioimisen osalta ei kuitenkaan kaikkia tavoitteisiin liittyviä risiitriitoja pystytty ratkaisemaan osallisia tyydyttävällä tavalla.

Lausunnoissaan 10.12.2021 kaupunginmuseo pitää valitettavana, ettei yleiskaava 2016 tehokkuusmääräyksiä kyetty huolellisemmin räätälöimään maakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle sijoittuvaan täydennysrakentamiseen, ja totesi, että edes hieman vähäisempi-kin rakennustehokkuus olisi mahdollistanut suhteessa huomattavasti paremman kulttuuriympäristön huomioimisen. Palautteen johdosta järjestettiin yhteistyökokous Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmu-

30.01.2023

seon sekä asemakaavoituspalvelujen kesken. Kokouksessa arvioitiin erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain toteutumista valmistelussa ja kaavaratkaisussa. ELY-keskus totesi, että kulttuuriympäristöön liittyvissä kysymyksissä kaupunginmuseo on varsinainen vastuuviranomainen mutta että kaava-aineisto vaikuttasi täyttävän maankäyttö- ja rakennuslain asettamat lailliset edellytykset. Kokouksen muistio on vuorovaikutusraportin liitteenä.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävillälön jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Lisäksi lautakunta totesi äänestyksen jälkeen (äänin 9-4) 3.5.2022, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparintie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta

30.01.2023

Asia/8

- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Kaavamuutoshakemus 2.4.2019
- 5 Kaavamuutoshakemus, Rastilantie 2
- 6 Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus allekirj. Säästörasti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Kaavamuutosta hakee neet	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

30.01.2023

Asia/8

Kaupunkiympäristölautakunta 03.05.2022 § 270

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Hankennumero 0592_16

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12740 hyväksymistä. Asemakaava koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualuetta ja asemakaavan muutos 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleita 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suoja- viheralueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Käsittely

03.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuutavina olivat tiimipäällikkö Tuukka Linnas ja arkkitehti Jussi Ukkonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkamisen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkamisen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Jaa-äänet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äänet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

26.04.2022 Pöydälle

02.11.2021 Ehdotuksen mukaan

26.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi

Janne Antila, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu),
puhelin: 09 310 33671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37347

30.01.2023

karri.kyllastinen(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.09.2021 § 38

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12740 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12740
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 20/2021
Pohjakartta valmistunut: 20.8.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.04.2019 § 25

HEL 2019-002374 T 10 03 03

30.01.2023

Asia/8

Arkkitehti Jussi Ukkonen esitteli asiaa.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Villenkallio–Villeberget

(puisto)

Perustelu: Alueesta ainakin jo 1960-luvulla käytetyn epävirallisen nimityksen mukaan.

Keväällä 2006 nimistötoimikunta tiedusteli verkkokyselyssä Vuosaaren asukkailta mielipidettä muutamien vuosaarelaisten paikkojen nimistä. Tämän kyselyn tulosten perusteella nimistötoimikunta on 7.6.2006 (§ 40, Kslk 2006-422) esittänyt nyt nimettävälle puistolle nimeä Villenkallio–Villeberget; perustelu: ”Alueesta yleensä käytetty nimi ainakin 1960-luvulta lähtien.” Nimistötoimikunnan nimiesitys perustuu Vuosaari.fi -sivuston verkkokeskusteluun ja Vuosaari-seuran silloisen puheenjohtajan kanssa käytyihin neuvotteluihin. Epävirallisessa käytössä ollut Villenkallion nimi lienee muokkautunut paikalla sijainneen Sasekan työntekijöilleen rakennuttaman Vilholan asuntoalueen nimestä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/9

§ 53

V 15.2.2023, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite sääntöjen laatisesta sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi ja määrätietoisesti toimiin, jotta sähköpotkulautojen määrä ja käyttö saadaan kaupungissa hallintaan. Jokaisella helsinkiläisellä on oikeus turvalliseen liikkumiseen kotikaupungissa - sähköpotkulaudalla tai ilman.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee suunnitelman sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa siten, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata alueensa liikkumisen palveluja. Asiasta on keskusteltu ja keskustellaan jatkossakin liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Kaupunki on lausunnoissaan liikenneturvallisuusstrategiasta todennut, että lainsäädännön tulee mahdollistaa kaupunkien puuttuminen mikroliikkumispalveluista aiheutuviin ongelmiin alueellaan. Kaupunkiympäristölautakunta esittää lausunnossaan, että kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöä sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023.

Sähköpotkulautojen suuri määrä tunnistettiin ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, jolloin niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laski lautojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Lautojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määriin liittyviin rajoituksiin. Sähköpotkulautojen määrän sääntely edellyttää lainsäädännön muutosta, jolloin yhtenä vaihtoehtona voisi olla mikroliikkumisen palvelujen tekeminen luvanvaraiseksi toiminnaksi. Sähköpotkulautatoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautoperaattoreiden välillä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 29.3.2022 § 200 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustui kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiін ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulautoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lau-

toja siistiin järjestykseen. Aluetta laajennettiin kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautaoperaattoreiden kanssa määritteli kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautapalvelujen järjestämiseksi kaupungin alueella. Toimintaohjeessa määriteltiin säännöt käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Operaattoreiden kanssa sovittiin myös, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Operaattorit eivät kuitenkaan suoriutuneet tehtävästään riittävän hyvin. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkkeillä on selvitetty. Tieliikennelaissa sähköpotkulautaa rinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltäminen on teknisesti mahdollista käyttämällä tekstillisellä liikennemerkkiä mutta liikkumista ja liiketoimintaa rajoittavan liikennemerkkin käytön vaikutukset tulee selvittää perusteellisesti. Vaikutusten selvittäminen on yksi syy, miksi tähän laajamittaiseen kieltoon ei ole lähdetty. Lisäksi heinäkuun 2022 aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja pyrittiin vielä löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa.

Pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki pilotoi viime elokuussa varastosiirota. Jokaisesta yksittäisestä varastosiirosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä kuormittaa pysäköinnin valvontaa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät ole kestävä ratkaisu. Nykyisillä taksoilla lautojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

30.01.2023

Asia/9

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 520

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut tarjolla sähköpotkulautojen vuokrauspalvelua kevästä 2019 alkaen. Markkinaehtoinen palvelu perustuu kelluvaan järjestelmään, jossa vuokrattavien laitteiden pysäköinti kaupungin yleisille alueille ei vaadi kaupungilta erillistä lupaa. Sähköpotkulaudan käyttäjä löytää sopivan laitteen sovelluksen kautta laitteiden paikannukseen perustuen. Siten yritysten ei tarvitse varata alueita vuokrattavien laitteidensa pysäköintiin eikä siten sopia kaupungin kanssa toiminnastaan. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa mikroliikkumislaitteiden pysäköinnin yleisille alueille, esimerkiksi jalkakäytävillä, kun pysäköity laite ei estä muuta liikumista. Tämä koskettaa myös vuokrattavien laitteiden pysäköintiä. Sähköpotkulautatoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautaooperaattoreiden välillä.

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautaooperaattoreiden kanssa on määritellyt kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautapalvelujen järjestämiseksi Helsingin kaupungin alueella. Toimintaohjeessa on määritelty säännöt mm. käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Syksyllä 2021 operaattorit rajoittivat maksiminopeutta arkiöisin 15 kilometriin tunnissa sekä kielsivät käytön kokonaan viikonloppuisin (klo 00–05). Lisäksi operaattorit ovat rajoittaneet lautojen maksiminopeuden 20 km/h kaikkina muina aikoina, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa kevyille sähköajoneuvoille maksiminopeuden 25 km/h. Näitä rajoituksia on jatkettu kaupungin ja operaattoreiden yhteisymmärryksessä vuodelle 2022. Käynnissä oleva muun muassa rajoitusten vaikuttavuutta tutkiva Aalto-yliopiston tutkimushanke on osoittanut rajoitusten vähentäneen sähköpotkulautojen käytöstä aiheutuneita onnettomuuksia yöaikaan. Tutkimuksen perusteella onnettomuuksia on tapahtunut kuitenkin myös rajoitettujen aikojen ulkopuolella, esimerkiksi ilta-aikaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.3.2022 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustuu kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiін ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulaudoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lautoja siistiin järjestykseen. Aluetta, jolla pysäköintipartio toimii, on laajennettu kauden aikana kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Operaattoreiden kanssa on kauden aikana sovittu, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Kaupungilla on tiedossa, että operaattorit eivät ole kuitenkaan pystyneet suoriutumaan tehtävästään riittävän hyvällä tasolla. Kaupunki on lähettänyt siirtokehoituksia operaattoreille, kun ongelmatapauksia on tullut kaupungin tietoon. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Kunnallinen pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki on elokuussa pilotoinut varastosiirtoa, sillä nykyisin meillä ei

ole tähän palveluun sopivia käytäntöjä lähisiirtoon liittyen. Jokaisesta yksittäisestä varastosiiirrosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä lisää hallintotyötä pysäköinnin valvonnassa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät kaupungin näkökulmasta ole kestävä ratkaisu lautojen määrään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, koska ensisijaisesti pitäisi puuttua pysäköintiongelmiin juurisyihin. Nykyisillä taksoilla lautojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei myöskään kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten kunnallinen pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat tähän liittyen uudelleen.

Jalkakäytävillä ajo on ongelma, jota poliisi on valvonut kesän aikana tehostetusti. Myös kaupunki on puuttunut vaaralliseen ajokäyttäytymiseen määrittelemällä keskustan vilkkaille jalankulun alueille 10 km/h alennetun nopeusrajoituksen alueita, jotka operaattorit ovat ottaneet kesällä 2022 käyttöön. Lisäksi pysäköintikieltoalueita on lisätty ongelmallisiin kohteisiin. Kaupunki tunnistaa, että pyöräliikenteen infrastruktuurissa on puutteita, joita parantamalla myös jalankulun turvallisuus paranee, kun jalankululla ja sähköpotkulautoilla on selkeä erottelu. Koko kaupungin alueelle on hyväksytty pyöräliikenteen tavoiteverkko ja kehittämisohjelma, joiden toteuttamista tehdään määrätietoisesti talousarvion puitteissa.

Kaupunki tunnisti sähköpotkulautojen suuren määrän ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, kun niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laski lautojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Lautojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määrään liittyviin rajoituksiin. Ydinkeskustaan sovittiin kuitenkin pysäköintimallin yhteydessä rajoituksista, joiden mukaan 24 tuntia käyttämättä ollut sähköpotkulauta tulisi siirtää seuraavan 24 tunnin aikana pois ydinkeskustan alueelta. Koska lautojen määrät kuitenkin jatkoivat kasvuaan kauden aikana, heinäkuun alussa rajoitusta tiukennettiin niin, että siirto tulee tehdä 12 tunnissa. Samalla se laajennettiin koskemaan Helsingin niemen aluetta. Kaupunki on seurannut koko kesän tämän säännön toteutumista, eivätkä kaikki operaattorit ole päässeet tavoiteaikoihin. Juurisyyhyn puuttuminen eli sähköpotkulautojen määrän sääntely vaatisi kuitenkin kaupungin tulinnan mukaan lain-säädännön muutosta niin, että mikroliikkumisen palveluista tehtäisiin luvanvaraista toimintaa. Luvan myöntäminen voisi siten tapahtua esimerkiksi kilpailutuksen perusteella.

Kesän 2022 pysäköintimallikokeilusta ydinkeskustassa on saatu kokemuksia, mutta tulokset eivät ole kaikilta osin valmiita. Kokeilu on kui-

tenkin osoittanut, että toteutetut pysäköintipaikat yhdistettynä vapaa-seen pysäköintiin ei ole yksinään toimiva ratkaisu, jos kaupungilla ei ole mahdollisuutta säädellä lautojen ja kaupunkiin tulevien operaattoreiden määriä. Havainnointitutkimuksen perusteella, pysäköintikokeilun alueella, lautojen huonosta pysäköinnistä aiheutuvia haittatilanteita syntyy edelleen liikaa. Myös kaudella 2023 varaudutaan toimimaan nykyisen vapaaehtoisuuteen perustavan sopimisen puitteissa.

Kaupunki on myös tutkinut kauden aikana sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä. Tieliikennelaissa sähköpotkulautarinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltäminen tekstillisellä liikennemerkillä olisi teknisesti mahdollista ja tästä on keskusteltu myös liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Kadunpitäjä eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa asettamiensa liikennemerkkien lainmukaisuudesta. Siten liikkumista rajoittavien, tekstillisten liikennemerkkien käyttö tulee toteuttaa harkiten ja arvioida rajoituksen vaikutukset myös siihen miten selkeäksi tämä rajoitus tekstillisellä liikennemerkillä koetaan. Tämä on yksi syy miksi tällaiseen laajamittaiseen liikkumista rajoittavaan toimeen pelkällä tekstillisellä liikennemerkillä (TLL 75 §) ei ole vielä ryhdytty tänä kesänä. Kaupunki on viestinyt jo operaattoreille tästä mahdollisesta keinoista, mikäli operaattorien nykyiset toimet eivät ole riittäviä sähköpotkulaudoista aiheutuvien ongelmien hillitsemiseksi. Lainmukaisuuden arvioinnin lisäksi laajamittaista pysäköintikieltoaluetta ei ole vielä lähdeytoteuttamaan, koska heinäkuun aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja on vielä pyritty löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Laaja pysäköintikielto estäisi sähköpotkulautayritysten toiminnan sekä yksityisten sähköpotkulautojen pysäköinnin alueella, ellei voida osoittaa riittävää määrää pysäköintipaikkoja, joihin sähköpotkulaudan voisi kieltoalueella jättää. Keskustan alueella rajallisessa katutilassa suuri osa näistä paikoista todennäköisesti tulisi sijoittaa autojen pysäköintipaikoille. Laajamittainen sähköpotkulautojen pysäköintikieltoalue sekä siihen kytkeytyvä mikroliikkumiseen osoitettujen pysäköintipaikkojen toteutus edellyttäisi lautakunnan päätöstä. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaisi kieltoalueen laajuus. Mahdollinen päätös aluerajoituksesta tulee valmistella hyvin vuorovaikutuksineen, mikä vie oman aikansa.

Perustuslaissa on turvattu jokaiselle elinkeinonvapaus, eikä kaupunki voi omalla päätöksellään rajoittaa kaupungin alueella toimivien yritysten määrää tai niiden liiketoimintaa rajoittamalla lautojen määrää. Yritysten kanssa on mahdollista tehdä vapaaehtoisuuteen perustuvia yksityisoikeudellisia sopimuksia, mutta niilläkään ei voida rajoittaa kaupungissa toimivien markkinaehtoisten yritysten tai lautojen määrää, sillä tällainen sopimus voisi olla kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta ongelmallinen nykyisen lainsäädännön puitteissa. Sähköpotkulautoperaattorit ovat

myös haluttomia allekirjoittamaan sitovaa sopimusta tilanteessa, jossa uusi operaattori voi tulla markkinoille sitoutumatta toisten allekirjoittamaan sopimukseen.

Myöskään se, että kaupunki kilpailuttaisi alueelleen sähköpotkulautapalvelun ja tekisi sopimuksen kilpailun voittaneiden sähköpotkulautoperaattorien kanssa, ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa muita sähköpotkulautoperaattoreita jatkamasta liiketoimintaansa eikä uusien operaattorien tulemistä markkinoille. Tämä johtuu siitä, että sähköpotkulautapalvelun tarjonta on vapaa elinkeino eikä sähköpotkulaudoilla ajo tai niiden pysäköinti katualueella edellytä kadunpitäjältä erillistä suostumusta tai lupaa. Jos siis kaupunki tekisi käyttöoikeussopimuksen kilpailutuksessa menestyneiden yritysten kanssa ja rajoittaisi heidän lautamääräänsä, se ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa kilpailutuksessa hävinnyttä tai muuta kilpailijaa tulemasta markkinoille isolla laitemäärällä. Kaupunkipyöräjärjestelmä on aikanaan kilpailutettu ja voittaneen kanssa käyttöoikeussopimuksin sovittu, mutta siitä huolimatta Helsingissä on myös tarjolla kelluvia kaupunkipyöräjärjestelmiä kaduilla.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja. Kaupunki käy aiheesta aktiivista keskustelua liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Helsingin kaupunki on myös lausunut liikenneturvallisuusstrategiasta kahdesti (2021-2022) ja tuonut lausunnoissaan esiin, että kaipaamme lainsäädäntömuutosta siihen, että kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset hallita mikroliikkumispalveluista aiheutuvia nykyisiä ongelmia kaduillamme. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki kuitenkin tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023. Suunnitelma sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista.

Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tavoitte otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita.

30.01.2023

Asia/9

Lautakunta katsoi, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Miikka Kulpakko. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Tarik Ahsanullah: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tarik Ahsanullahin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Lautakunta pitää tärkeänä, että tavoite otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Lautakunta katsoo, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit."

30.01.2023

Asia/9

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 1

Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä).

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

§ 54

V 15.2.2023, Valtuutettu Oona Hagmanin aloite merikylpylästä ja hyvinvointikeitaasta Hanasaareen

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Todettiin, että teknisenä korjauksena otsikon vuosiluku korjataan muotoon 2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikeidas Hanasaareen
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Oona Hagman ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 15.6.2022, että Hanasaareen hiilivoimala suljetaan vuonna 2023, jonka jälkeen alueelle voidaan toteuttaa merikylpylä ja hyvinvointikeidas. Helsingin kaupunki on linjannut, että avointa uimapaikkaa parempi ratkaisu olisi selkeästi erotettu merivesiallas tai kelluva uimala, kun hankkeelle löytyy yksityinen toteuttaja. Uintipaikoilla on yhä selkeämpi merkitys uimiseen oppimiselle. Vastaavasti ikääntyvillä ikäryhmillä uin-

30.01.2023

nin tärkeys liikuntamuotona korostuu. Kansanterveyden kannalta uima-
paikoilla on tutkitusti suuri merkitys. Allekirjoittaneet esittävät, että Hel-
singin kaupunki kaavoittaa alueen merikylpylän ja hyvinvointikeitaan
perustamisen mahdollistamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto
20.9.2022. Sen mukaan Hanasaaren asemakaavoitus on käynnisty-
mässä ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muuta aineis-
toa asetetaan nähtäville syksyllä 2022. Valtuustoaloitteessa esitetään
alueelle merikylpylää ja hyvinvointikeidasta. Aloite on kannatettava.
Hanasaaren asemakaava-alueella on mereen rajautuvaa rantaviivaa
noin kilometrin pituudelta. Sen saaminen eläväksi ja kaupunkielämää
rikastuttavaksi on yksi kaavatyön tavoitteista. Alueelle voidaan kaavoit-
taa niin kelluvia kuin kuivalle maalle rakennettavia saunoja, kylpylöitä ja
muuta hyvinvointia palvelevia rakennuksia. Osa palveluista voi myös in-
tegroitua asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Kaupunginhallitus toteaa täydentävästi, että lausunnossa mainittu
asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä syys-
lokakuussa 2022 ja karttapiirroksessa oli maininta paikasta saunalle tai
merikylpylälle Hanasaaren kärkeen (liite 2). Aineistoon liittyneissä alus-
tavissa havainnekuvin idea ei vielä tarkemmin hahmotu mutta kaa-
voittajan mukaan asiaa tullaan jatkossa edistämään osana kaavamuu-
tosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 § 4 momentin mukaan
kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on alle-
kirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettä-
vä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeis-
tään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikei-
das Hanasaareen
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.01.2023

Asia/10

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 512

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Hankennumero 5264_222

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hanasaaren asemakaavoitus on käynnistymässä. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muuta aineistoa asetetaan nähtäville syksyllä 2022.

Valtuustoaloitteessa esitetään alueelle merikylpylää ja hyvinvointikeidasta alueelle. Aloite on kannatettava.

Hanasaaren asemakaava-alueella on mereen rajautuvaa rantaviivaa noin kilometrin pituudelta. Sen saaminen eläväksi ja kaupunkielämää rikastuttavaksi on yksi kaavatyön tavoitteista. Alueelle voidaan kaavoittaa niin kelluvia kuin kuivalle maalle rakennettavia saunoja, kylpylöitä ja muita hyvinvointia palvelevia rakennuksia. Osa palveluista voi myös integroitua asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

§ 55

V 15.2.2023, Valtuutettu Saana Rossin aloite luonnonkasvien lisäämisestä puistoihin ja istutuksiin

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Saana Rossi ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin istutuksissa, puistoissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Samalla pyritään parantamaan vaarantuneiden kotoperäisten kasvilajien ja rannikkokasvillisuuden tilannetta. Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista rakennetuilla viheralueilla.

Luonnonkasvien käytön lisääminen puistoissa ja viheralueilla on kannattavaa. Keskeisenä työkaluna toimivat päivitetyt kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvillisuutta käsittele-

viin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi). Luonnon monimuotoisuuden edistäminen oli keskeisessä asemassa päivitystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta”. Useissa kasvillisuuskortissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä.

Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, jota käytetään valittaessa kasveja viheralueille. Oppaassa on lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukioiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvi-
valintoihin.

Rakennetun ympäristön monipuolinen kasvien käyttö puskuroi ilmastomuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021–2028 (LUMO-ohjelma, Kylk 20.4.2021 § 193) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin esiin erilaisten kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 542

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin puistojen istutuksissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista rakennetuilla viheralueilla.

Kaupunki käyttää istutuksissaan sekä muualta tuotuja koristekasveja että kotimaisia luonnonkasveja. Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa luonnonkasvien käytön lisäämistä puistoissa ja viheralueilla. Keskeisenä työkaluna tavoitteen edistämiseksi ovat vastikään päivitetty kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvilisuutta käsitteleviin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi).

Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastonmuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja ja -lajikkeita.

Kaupungin viheralueiden kunnossapidosta vastaavien kouluttamiseen tulee panostaa lähivuosien aikana. Vaihtuvien ulkopuolisten urakoitsijoiden käyttö tuo erityisiä haasteita osaamisen kehittämiseen, jolloin kouluttamisen päävastuu on rakennukset ja yleiset alueet -palvelulla.

Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti ohjaavat kasvien käyttöä rakennetuilla viheralueilla Helsingissä

Helsingin Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti muodostavat yhdessä Helsingin julkisen kaupunkitilan suunnittelua ohjaa-

van parin. Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti käsittelee kasvillisuutta kaupunkitilassa, Kasviopas taas kasvilajistoa.

Helsingin Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, joka toimii innoittajana ja ideoiden lähteenä valittaessa kasveja Helsingin viheralueille. Kaupunkikasvioppaasta löytyy lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvivalintoihin.

Lajivalintasuositukset koskevat kaupunkipuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja kukkasipuleita. Oppaan pääsisältö on Helsingissä hyväksi havaitut kasvilajit ja niiden suositellut käyttökohteet. Kasvisuosituksissa on runsaasti luonnonkasveja sekä perinteisiä ja uusia koristekasvilajeja ja -lajikkeita.

Lisäksi oppaassa listataan kasveja, joita ei käytetä. Haitallisia vieraskasveja koskeva osuus perustuu lainsäädäntöön ja siitä voi tarkistaa ne haitalliset vieraskasvit, joita ei istuteta tai kylvetä Helsinkiin. Kasvinterveysriskien hallitsemiseksi oppaassa on muutamia Helsingin omia käyttörajoituksia. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti alan ammattilaisille, rakennettujen viherympäristöjen suunnittelijoille ja suunnittelun tilaajille.

Päivitettyyn oppaaseen sisältyy suositeltavien kasvilajien ja -lajikkeiden hakutaulukoita niin puuvartisista, ruohovartisista kuin sipulikasveista. Taulukoiden lajisto koostuu sekä koristekasveista että Suomessa luonnonkasvina esiintyvistä lajeista. Lajilistoja täydentävät oppaan tiedot ja ohjeistukset eri aihekokonaisuuksista, joissa yhtenä merkittävänä teemana on luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kotimaisten kasvilajien käytön lisääminen. Oppaaseen on koottu erityisesti pölyttäjähyönteisistä koostuva tietopaketti pölyttäjäystävällisistä kasvilajeista, niiden ominaispiirteistä sekä muista huomioitavista tekijöistä.

Kuten Kaupunkikasviopasta, myös Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletin kasvillisuuskortteja on päivitetty. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi aiheeksi päivitystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta”. Monissa kasvillisuuskorteissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä. Uusin Kasvipaletin päivitys julkaistaan 2022 lokakuussa.

Luonnonkasvien käytölle hyvät perusteet

Kotimaiset kasvit ovat sopeutuneet Suomen ilmastoon vuosituhansien aikana ja ovat siten ilmastollisesti kestäviä. Luonnonkasvit tarjoavat varman ravinnonlähteen, suojan ja joidenkin eliölajien kannalta koko-

naisen elinympäristön (puut) muille kotimaisille eliölajeille. Muualta koitoisin olevat kasvilajit saattavat myös tarjota suojaa ja ruokaa kaupungin eliöstölle, mutta tutkimusta aiheesta on toistaiseksi niukasti.

Pohjoisessa ilmastossamme paikalliset kotimaiset puulajit ovat perinteisesti muodostaneet puistojen ja puutarhojen peruslajiston. Kotimaisien puulajien suosiminen puistojen istutuksissa on tärkein asia, jolla voidaan tukea kotimaisen eliölajiston menestymistä myös rakennetuissa puistoissa. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen hyviä puulajeja ovat tammi ja muut jalot lehtipuut, haapa, raita ja muut isot pajupuut, tervaleppä sekä kotimainen metsäkuusi. Suomessa esiintyviä jaloja lehtipuita, kuten metsätammea, metsävaahteraa, metsälehmusta, lehtosaarnea ja vuorijalavaa on suosittu puistoistutuksissa useiden vuosisatojen ajan. Näissä puissa elää lukuisia Suomessa harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Erityisen paljon niitä esiintyy metsätammella. Helsingin kaupunkipuulinjauksen mukaisesti puistoissa kasvatettavien puiden annetaan kasvaa mahdollisimman pitkäikäisiksi. Ulkomaisista alkuperää olevia puulajeja on kuitenkin syytä istuttaa myös ilmastomuutoksen mukana tulevien kasvuolojen muutosten varalta ja monipuolisen kaupunkikuvan luomiseksi. Näiden lajien tai lajikkeiden valinnassa käytetään harkintaa.

Perennaistutuksissa käytetään sekä luonnonkasveja että niin kutsuttuja puutarhaperennojen lajeja ja lajikkeita. Viime vuosien aikana yleistyneissä dynaamisissa perennaistutuksissa sekä hulevesi-istutuksissa suositaan erityisesti luonnonkasveja. Dynaamisten istutusten lajisto muodostuu kasvupaikalla menestyvistä puutarhakasveista ja luonnonkasveista, jotka on mielletty perinteisissä perennaistutuksissa rikkaruohoiksi.

Tietyissä rakennettujen ympäristöjen kohteissa, kuten hulevesiaiheissa ja ranta-alueilla, luonnonkasvien käyttö on vähemmän riskialtista. Monet aiemmin yleiset koristekasvit, kuten kurturuusu, jättipalsami ja pajuasteri, ovat osoittautuneet haitallisiksi. Ne pääsevät erityisesti vesistöjen varrella leviämään helposti veden mukana uusille kasvupaikoille. Kasvustojen rajoittaminen ja leviämisen estäminen on osoittautunut sekä hankalaksi että kalliiksi toteuttaa. Kotimaisissa rantojen luonnonkasveissa löytyy runsaasti näyttäviä ja käyttökelpoisia kasveja, joiden käyttöä suositellaan lisättäväksi.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021 - 2028 (LUMO) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä. Rakennetuissa ympäristöissä luonnonkasvien käyttö lisääntyy, kun nurmikoita muutetaan niityiksi (toimenpide 5.3) ja pinta-aiden hyötykäyttöä lisätään (toimenpide 5.2). Kaupunkikasvioppaaseen on päivityksen yhteydessä lisätty ohjeita ja suosituksia tärkeim-

pien pölyttäjähönteisten suosimista mesi- ja siitepölykasveista sekä puuvartisten että perennojen osalta (toimenpide 5.6). Oppaassa on lisäksi tietoa lintujen ja muiden eläinten ravintokasveista mm. marjovista ja hedelmiä tuottavista puuvartisista kasveista (toimenpide 5.7). Uusien suositusten ja ohjeiden myötä luonnonkasvien käyttö tulee lisääntymään myös rakennetussa ympäristössä sitä mukaa, kun uusia suunnitelmia saadaan toteutukseen.

Luonnonkasvien käytön rajoitteet

Kotimaisessa lajistossamme on runsaasti kestäviä kasvilajeja rakennetuihin ympäristöihin, mutta myös sellaisia, jotka eivät kestä kaupunkioiloissa. Rakennetussa ympäristössä kasvien on sopeuduttava luonnon kasvupaikoista poikkeaviin ympäristöoloihin, kuten kovaan kulutukseen, kaupunki-ilmaston tuomiin ääreviin, kuiviin ja märkiin oloihin, ilmansaasteisiin ja epäpuhtauksiin sekä ravinnekuormitukseen.

Luonnonkasvien runsaampaa käyttöä rajoittaa nykyinen saatavuus. Julkisiin istutuksiin tarvitaan usein isoja määriä taimia tai siemeniä. Luonnonkasveihin erikoistuneita taimien tai siementen tuottajia on Suomessa toistaiseksi vähän. Hyvin saatavilla oleva luonnonkasvien lajivalikoima on toistaiseksi melko suppea. Kaupunki on pyrkinyt tuomaan luonnonkasvien hankintaan liittyviä haasteita esille tuottajien suuntaan, jotta saatavuus tulevaisuudessa paranisi. Kaupungin vastuulla on taata, että kaupungin istutuksiin hankitut ja käytetyt luonnonkasvien taimi- ja siemenkannat ovat todistetusti kotimaisia eikä ulkomaisista kannoista kasvatettuja.

Koristekasvien käyttö kuuluu puistokulttuuriperintöömme, jota halutaan myös vaalia. Helsingin puutarha- ja puistokulttuuriperinnön keskiössä ovat eri aikakausina käytetyt kasvilajit ja -lajikkeet, joiden kasvattaminen historiallisesti merkittävissä aikakauden ympäristöissä on perusteltua ja säilyttää elävää kulttuuriperintöämme. Siksi rakennetussa ympäristössä suositetaan sekä koristekasveja että luonnonkasveja.

Kausikasvien lajeista suurin osa koostuu muista kuin kotimaisista lajeista. Kausikasvi-istutuksissa tavoitteena on näyttävät, kauniit ja elämyksiä tuottavat kasvit ja istutuskokonaisuudet, jotka kestävät urbaanissa ympäristössä. Kausikasvi-istutusten kukkivista kasveista monet houkuttelevat pölyttäjähönteisiä ja tarjoavat lisäravintoa.

Ilmastonmuutos muuttaa kotimaisten kasvien valikoimaamme, kun uusia lajeja leviää Suomeen. Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastonmuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luon-

nonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja- ja lajikkeita.

Koulutustarpeet tunnistettu

Aloitteessa tuotiin esille tarve lisätä viherhuollon koulutusta, jotta tunnistetaan nykyistä paremmin ne luonnonkasvit, joista ei ole istutuksissa haittaa ja jotka lisäävät rakennettujen ympäristöjen monimuotoisuutta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa viheralueiden suunnittelusta, kunnossapidon kehittämisestä sekä urakoitsijoiden ohjeistuksista.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. Erityisesti rakennettuun ympäristöön perustettujen niittyjen ja luonnonmukaisten hulevesiaiheiden hoidossa on tunnistettu tarve ohjeistaa ja kouluttaa kunnossapidon tilaajia sekä urakoitsijoita. Tämän tyyppisille kaupunkibiotoopeille leviää usein luonnotaan hyviä, paikallisia luonnonkasveja, jotka täydentävät istuksia ja lisäävät kohteiden lajiston monimuotoisuutta. Perustettujen uusniittyjen alkuvaiheen hoitoon on laadittu uusia hoito-ohjelmalleja, joissa myös korostetaan uudentyypistä suhtautumista perinteisesti rikkakasveiksi miellettyihin lajeihin. Osa perinteisessä puutarhojen ja puistojen hoidossa rikkakasveiksi luokitelluista lajeista ei niitty-ympäristöissä aiheuta esteettistä tai toiminnallista haittaa. Sen sijaan kyseiset kasvit voivat rikastuttaa suunniteltua niittyajistoa sekä vähentää hoitotyötä.

LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa (toimenpide 10.3). Ympäristöpalvelu järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin hyvin esille erilaisten kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Inkeri Salo, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 09 310 38809
inkeri.salo(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/12

§ 56

V 15.2.2023, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamisesta vuoteen 2030 mennessä

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki asettaa tavoitteen luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamiseksi vuoden 2021 tasoon vuoteen 2030 mennessä ja selvittää parhaita ja tehokkaimpia toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ympäristöpolitiikan 26.9.2012 § 266. Kaupunkiympäristön toimiala on päivittänyt kaupungin ympäristöpolitiikan ja asiaa valmistellaan tuotavaksi päätöksentekoon. Asian valmistelussa luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite on tunnistet-

tu relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi ja se sisältyykin ympäristöpolitiikan päivitykseen. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma, Kylk 20.4.2021 § 193) siihen, että huolimatta kaupungin kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnon-suojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025–2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla. Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotissuunnitelma luonnon tilan seurannasta ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatiossa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 521

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosysteempipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveyshyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuotoiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin puskuvoituja ilmastomuutoksen vaikutuksia vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja vaaliminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkirakenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, metsien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisäämistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin väijäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin

toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnon-suojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimialalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyn ympäristöpolitiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojelua koskevassa osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipitkän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta (<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-10-22.pdf>), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatioissa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Helsinki tekee ekologisen kompensaation käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehit-

tää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaaion malli, johon päästäneen BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaaion pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjaamisessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaaion mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvedona voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

"Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille."

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 4 loppuun:

"Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelueidien merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/13

§ 57

V 15.2.2023, Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten ja nuorten suo- jaamisesta UV-säteilyltä kaupungin palveluissa

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että

kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihoille sekä leikkipuistoihin UV-säteilyn aiheuttaman terveystarpeen perusteella.

Auringolta suojautumisen mahdollistaminen rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna lasten ja nuorten ulkoilussa on erittäin tärkeää. Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteis-

työssä aurinkosuojaan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen pihoilla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jatkossa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä niiden istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu

ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olemassa olevaa puustoa pyritään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin. Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

30.01.2023

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot, jotka ilmenevät kokonaisuudessaan asian päätöshistoriasta. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 543

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Leikin järjestämistä yleisillä alueilla ohjaavat seuraavat periaatteet ja arvot: avoimuus kaikille, maksuttomuus, sopivuus kaupunkikuvaan ja maisemaan, turvallisuus, käyttäjien monimuotoisuuden huomioon ottaminen, lasten kehityksen tukeminen, vastuullisuus ilmaston ja ympäristön suhteen ja luonnon yhdistäminen leikkipalveluihin kestäväällä tavalla.

Leikkipuistojen ja -paikkojen ympärivuotista käyttöä edistetään valaistuksella, hoidolla, kestävillä pinnoilla ja tarjoamalla toisaalta suojaa aurinkon paahteelta ja toisaalta aurinkoa. Aiemmin suunnittelussa on vältetty katoksia, koska ne ovat paikoin tuoneet leikkialueille suojan lisäksi häiriökäyttäytymistä. Vielä vuosituhannen alussa suunnittelijoille ope-

tettiin, että leikkipaikkojen tulisi olla kesällä 8 tuntia päivässä auringossa, minkä takia monet leikkiympäristöt on suunniteltu hyvin valoisiksi.

Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Helsingin kaupungilla on 61 leikkipuistoa ja 234 leikkipaikkaa. Näissä kohteissa on korjausvelkaa, ja paine kasvaa rakennettaessa uusia leikin alueita kaupungin kehittyessä. Nykyisten määrärahojen puitteissa kohteiden järjestelmällinen kunnostaminen voi viedä kymmeniä vuosia. Tämän lisäksi koulujen ja päiväkotien pihoja kunnostetaan rakennusten peruskunnostusten yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnitteluttamisesta, niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta sekä leikkipuistorakennuksista ja niiden isännöinnistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla on leikkipuistojen ohjattu toiminta. Leikkipuistoverkoston suunnittelu tapahtuu eri toimialojen yhteistyössä.

Leikkipaikoilla ei ole samanlaista kaupungin järjestämää toimintaa kuin leikkipuistoissa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipaikkaverkoston suunnittelusta sekä leikkipaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Päiväkoti- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tärkeiden muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen piholla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jatkoissa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä niiden istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii käyttäjätoimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olevaa puustoa pyri-

30.01.2023

tään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin.

Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

Kasvillisuuden, katosten ja varjojen lisäämisessä leikkialueilla tulee ottaa huomioon turvallisuus, kuten näköyhteyksien säilyminen ja katvepaikkojen syntymisen välttäminen.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialoilla.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausunnon kohtaan (7) "Päiväkoti- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla." jatkeeksi lisätään seuraava virke: "Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve."

Kannattaja: Jenni Hjelt

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.09.2022 § 251

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Petra Malinin valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihalle sekä leikkipuistoihin. Aloitteen tekijän perustelu asialle on UV-säteilyn aiheuttama terveysriski.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeiset periaatteet päiväkotien ja oppilaitosten fyysisten ympäristöjen suhteen ovat turvallisuus, terveellisyys ja toimivuus. Fyysiset ympäristöt käsittävät sekä itse rakennuksen että sen lähiympäristön, kuten päiväkodin tai oppilaitoksen pihan. Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa. Päiväkoti-, koulu ja lukiohankkeissa käyttäjiä osallistetaan pihan suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuksia ohjaavissa ohjeissa edellytetään auringolta ja sateelta suojaavien katosten toteuttamista lasten käytössä oleville pihalle. Katokset voidaan toteuttaa erillisinä tai osana itse rakennusta. Ensisijaisesti suositetaan kiinteitä katoksia ja vasta toissijaisesti enemmän huoltoa vaativia kevyempiä ratkaisuja, jotka ovat haasteellisia paitsi ylläpidon myös ilkivalan riskin kannalta. Lisäksi ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota tontilla olevan kasvillisuuden hyödyntämiseen ja puuston säilyttämiseen suunniteltavissa kohteissa. Istutuksilla pyritään edistämään pihan käytettävyyttä kaikkina vuodenaikoina.

Toimipisteiden pihojen perusparannuksia toteutetaan myös erillisinä hankkeina. Päiväkotien ja koulujen pihojen kohentamista laajemmassa mitassa toteutetaan kesäisin kiireellisyysjärjestyksessä priorisoiden.

Vuosittain toteutetaan laajempia pihojen perusparannushankkeita, joita kesällä 2022 käynnistettiin kaksikymmentä. Näissä aurinkosuojaus aina huomioidaan yhtenä parannuskohteena.

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi olemassa olevissa kohteissa voidaan toteuttaa tilapalveluiden ohjauksessa käyttäjälähtöisiä muutostöitä, mikäli yksikön henkilöstö on tuonut esille tarpeita turvallisuuteen tai toiminnallisuuteen liittyen. Käyttäjäpalautteen ja henkilöstön havaintojen perusteella erillisiä aurinkosuoja on harkinnanvaraisesti priorisoiden toteutettu toimialan kohteisiin tällaisina toiminnallisina parannuksina. Oleviin kohteisiin toteutettavien lisäauringonsuojien tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, sillä vanhaan pihaan ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen on haettava soveltuvien toteutustapa. Erillisten aurinkosuojahankkeiden lukumäärä on vuonna 2022 kymmenkunta. Toteutetuista aurinkosuojista saatuja kokemuksia seurataan ja ne huomioidaan jatkossa vastaavissa muutostöissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna auringolta suojautumisen mahdollistaminen lasten ulkoilussa on erittäin tärkeää ja palaute sen tarpeesta on viime vuosina kasvanut. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Auringolta suojautuminen on huomioitu suunnitteluohjeistuksessa. Lisäksi käyttäjäpalautteen perusteella on harkinnanvaraisesti voitu toteuttaa auringolta suojaavia ratkaisuja olemassa oleviin pihoihin, ja tätä työtä on varauduttu jatkamaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös jatkossa. Vuoden 2023 muutostyötärpeiden suunnittelu on jo käynnistetty kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Alustavia pihojen parannussuunnitelmia kootaan jo myös vuosille 2024-25.

Käsittely

13.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/13

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/14

§ 58

V 15.2.2023, Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämisestä kesän leikkipuistoruokailussa

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämistä kesän leikkipuistoruokailussa, jotta yhä useampi lapsi pääsisi päivittäin osallistumaan ruokailuun.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla samalla kun päätetään leikkipuistojen kesätoiminnasta. Leikkipuistoruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi suhtautaan myönteisesti ympäristövaikutukset ja ruokailutottumukset huomioon ottaen. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuonna asiakastoiveiden mukaisesti. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkas-

tellaan vuosittain toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä. Ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Asiasta on saatu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.1.2023

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta ehdotti aloitteessaan, että leikkipuistoruokailussa tulisi lisätä kasvis- ja vegaaniruokia.

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia

edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2022 leikkipuistoissa ruokaili yhteensä alle kouluikäisiä lapsia 56933 ja kouluikäisiä lapsia 64340, yhteensä ruokailijoita oli 121273.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä ja ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Samoin ruokalistalle on tuotu enemmän kala- ja kanaruokia ja vastaavasti poistettu punaista lihaa sisältäviä ruokalajeja. Esimerkiksi kesäruokailussa 2019 kasvisruokapäiviä oli kesällä 9 kertaa eli kerran viikossa, joista kaksi oli vegaanisia. Kesäruokailussa 2022 kasvisruokapäiviä oli 10 viikon aikana 14 kertaa, joista 11 oli vegaanisia. Kesäruokailun 2022 ruoista 30 % oli kasvisruokia ja 70 % jakautui kala-, kana- ja liharuokien kesken.

Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle pohjautuen seurantatilastoihin. Seurantatilastoista on huomattavissa kasvis- ja vegaaniruokapäivänä olevan vähemmän kävijöitä kuin vastaavasti, jos tarjolla on kala-, kana- tai lihapohjainen ruoka. Esimerkiksi kalakeittopäivinä ruokailijoita on ollut noin 3000 ja kasviskeittopäivinä noin 2000. Myös päiväkotit- ja kouluruokailussa kasvis- ja vegaaniruokailijoiden osuudet ovat vielä suhteellisen pienet verrattuna muihin ruokailijoihin.

Tilastojen pohjalta kasvis- ja vegaaniruokapäivänä hävikkiä on syntynyt 15-20 % enemmän kuin niinä päivinä, jolloin on ollut tarjolla esimerkiksi kalakeitto tai italianpata. Leikkipuistoissa seurataan aktiivisesti kävijämääriä sekä ruokameneä ja hävikkiä. Pitkän kokemuksen ja seurantatilastojen pohjalta kokonaisruokahävikkiä on saatu vähennettyä.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin keskuskeittiössä Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu leikkipuistojen päivän ruoka, jonka yhteismäärä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Toimitettavan kuumen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä/leikkipuisto. Puistoruokailun luonne antaa tarjottavalle ruoalle omat vaatimukset. Leikkipuistoruokailu tapahtuu ulkona ja puisto-olosuhteissa. Ruoka toimitetaan leikkipuistoihin kuumana lämpöastioissa, joista se jaetaan ruokailijoille. Ruoan tulee olla koostumukseltaan keittoa tai pataruokaa, jotta sen tarjoilu onnistuu. On haastavaa löytää vaihtelevia puistoruokailun tarjoiluun ja kuljetukseen sopivia kasvis- ja vegaaniruokia, jotka olisivat maistuvia lapsille ja koululaisille. Palvelukeskus Helsinki tekee kehitystyötä uusien kasvis- ja vegaanireseptien kehittämisessä uusien

30.01.2023

tuotteiden saamiseksi ruokalistoille. Kesän 2023 kesäruokailun suunnittelu käynnistyy toimialalla yhteistyössä Palvelukeskuksen kanssa alkuvuodesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuis-
toruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokailutottumukset.

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/15

§ 59

V 15.2.2023, Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite tietopohjan hyödyntämisestä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suvi Pulkkinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan keskeisten tilastotietojen keräämistä koulujen oppilasvalinnoista ja perheiden kouluvalinnoista koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä ja lähikoulujen vetovoiman vahvistamisessa.

Helsingissä on aloitettu Kaikkien koulu -hanke, jossa keskitytään tietojohdamisen kehittämiseen ja jossa kehitetään myös oppilasvalintoihin liittyvää tietopohjaa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa koulusegregaatiosta ja oppilasalueista sekä dokumentoida ja kehittää edelleen yhteistyömalleja ja toimenpiteitä oppilasalueiden eriytymisen vähentämiseksi.

Vuoden 2022 aikana Kaikkien koulu -hankkeessa on keskitytty tiedon laadun parantamiseen mm. yhtenäistämällä järjestelmissä olevia painotetun opetuksen kirjauksia, määrittelemällä lähikoulutietoa sekä käynnistämällä lähikoulutiedon automaattinen päivitys. Seuraavaksi voidaan kehittää seurantaa.

Keskeisiä oppilaaseen ja opetukseen liittyviä tietoja käsitellään perusopetuksen oppilastietojärjestelmän (MultiPrimus) avulla. Järjestelmissä olevien tietojen systemaattisempaa hyödyntämistä palvelujen suunnittelun tukena kehitetään jatkuvasti. Perusopetuksessa seurataan alueellista kehitystä mm. oppilasmäärien kehityksellä eri palvelumuodoissa ja lähikoulujen suosiota lähikouluprosentilla. Perusopetuspalvelujen järjestämisessä on pyritty siihen, että jokaiselta perusopetusalueelta löytyisi kaikki oppilaan tarvitsemat palvelut. Huoltajien taustatiedoista kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei kerää tietoja.

Seitsemännen luokan painotetun hakeutumisen prosessia on kehitetty valintakoepisteiden käsittelyn ja valintojen valmistelun osalta (PowerApps-työkalu). Kehitystyö helpottaa valintaprosessia, varmistaa hakijoiden yhdenvertaista kohtelua ja parantaa tiedonsaantia.

Painotetun opetuksen järjestämisen periaatteiden päättämisen yhteydessä keväällä 2023 kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä suomenkieliselle jaostolle on tarkoitus antaa saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen perustuva selvitys siitä, minkälaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

30.01.2023

Asia/15

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.12.2022 § 312

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Suvi Pulkkinen valtuustoaloitteesta koskien tietopohjan hyödyntämistä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä.

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten tilastotietojen keräämiseksi koulujen oppilasvalinnoista ja perheiden kouluvalinnoista. Tämän kautta mahdollistuisi tietoon perustuva työ koulujen eriytymisen ehkäisemiseksi ja lähikoulujen vetovoimaisuuden vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin perusopetuksen oppilastietojärjestelmä on MultiP-
rimus, jonka avulla hallinnoidaan keskeisiä oppilaaseen ja opetukseen
liittyviä tietoja. Järjestelmissä olevien tietojen systemaattisempaa hyö-
dyntämistä palveluiden suunnittelun tukena on kehitetty ja tämä kehitys
jatkuu. Sen sijaan oppijoiden huoltajien taustatiedoista toimiala ei kerää
tietoja, joten perheiden sosioekonomisen taustan vaikutus opintojen va-
lintoihin jää akateemiseen tutkimuksen kentälle. Perusopetuksessa
seurataan alueellista kehitystä mm. oppilasmäärien kehityksellä eri pal-
velumuodoissa ja lähikoulujen suosiota lähikouluprosentilla. Perusope-
tuspalvelujen järjestämisessä on pyritty siihen, että jokaiselta peruso-
petusalueelta (suurpiiri) löytyisi kaikki oppilaan tarvitsemat palvelut.

Helsingin kaupungissa on aloitettu vuoden 2022 alussa koulusegregaa-
tion liittyvä Kaikkien koulu -hanke, jossa keskitytään tietojohtamisen
kehittämiseen, ja jossa kehitetään myös oppilasvalintoihin liittyvää tie-
topohjaa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kaupungin tietopohjaa
koulusegregaatiosta ja oppilasalueista sekä dokumentoida ja kehittää
edelleen yhteistyömalleja ja toimenpiteitä oppilasalueiden eriytymisen
vähentämiseksi.

Kaikkien koulu -hankkeessa on vuonna 2022 keskitytty tiedon laadun
parantamiseen mm. yhtenäistämällä järjestelmissä olevia painotetun
opetuksen kirjauksia, määrittelemällä lähikoulutietoa sekä käynnistä-
mällä lähikoulutiedon automaattinen päivitys. Tämän tiedon laadun ke-
hittämisen jälkeen voidaan seuraavaksi siirtyä kehittämään seurantaa.

Palveluille tehdään oppilasvirtoja tarkasteleva BI-ratkaisu sekä suunnitellaan toimialan oma ja kaupunkiyhteinen alue seuranta.

Samalla toimialalla on kehitetty 7.-luokan painotetun hakeutumisen prosessia kehittämällä PowerApps-työkalua kouluille valintakoepisteiden käsittelyyn ja valintojen valmisteluun. Prosessin kehittämisen myötä valintaprosessin tekeminen kouluilla helpottuu, varmistuu hakijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä valintaprosessista saadaan paremmin tietoa.

Tämän kehittämisen kautta perusopetuksen palveluilla on parempi perustietopohja, jonka avulla koulujen oppilasvalintoja voidaan seurata. Toimiala haluaa kehittää tietoperusteista johtamista ja luoda parempaa tietopohjaa päätöksenteon pohjalle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Käsittely

13.12.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Esitän lausunnon viimeiseksi kappaleeksi: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sanna Ranto, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 60

Tytäryhteisöjen avustaminen energianhinnan noususta aiheutuvien kustannusten johdosta

HEL 2022-014074 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää avustuksia vuoden 2023 talousarvion kohdasta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 7 200 000 euroa tytär yhteisöille seuraavasti:

- HAM Helsingin taidemuseo sr 198 958 euroa,
- Helsingin teatterisäätiö sr 1 396 982 euroa,
- Jääkenttäsäätiö sr 472 701 euroa,
- Helsingin Liikuntahallit Oy 1 383 818 euroa,
- Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr 310 807 euroa,
- Mäkelänrinteen uintikeskus Oy 551 289 euroa,
- Stadion-säätiö sr 1 252 462 euroa,
- Urheiluhallit Oy 1 152 546 euroa ja
- Vuosaaren urheilutalo Oy 480 437 euroa.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope, Tuula Saxholm, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Juha Hakola, Sari Sarkomaa, Harry Bogomoloff
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1. Tytäryhteisöjen energiatukiavustukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytär yhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

tus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 18.1.2023 (asia 7) vuonna 2022 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 7 200 000 euron ylitysoikeuden vuoden 2023 talousarvion kohdalle 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat. Määrärahat on tarkoitettu kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien tytäryhteisöjen nopeasta energianhinnan noususta vuosina 2022 ja 2023 aiheutuviin sähkö- ja lämmityskustannuksiin sekä energiatehokkuutta nopeasti parantaviin investointeihin.

Kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavia tytäryhteisöjä on pyydetty marraskuussa 2022 arvioimaan sähköenergia- ja lämmityskustannusten nousua vuosien 2022 ja 2023 aikana sekä yhteisölle mahdollisia ja ajankohtaisia sähkö- ja/tai lämmityskustannuksia pienentäviä energiatehokkuusinvestointeja, jotka ovat nopeasti toteutettavissa. Lisäksi tytäryhteisöjä pyydettiin arvioimaan tarkoituksenmukaisinta tukimallia. Joulukuun 2022 alussa saatujen hakemusten sekä niiden pohjalta käytettyjen tarkentavien keskustelujen perusteella kaupunginkansliassa tarkasteltiin eri tytäryhteisöjen tilanteita. Kokonaisarvion perusteella kaikki energiatuet esitetään myönnettäväksi käyttötalouden avustuksina.

Hakemukset saatiin kolmelta kulttuurin laitosavustusta saavalta tytäryhteisöltä: HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr, Helsingin teatterisäätiö sr sekä Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr ja viideltä liikunnan laitosavustusta saavalta tytäryhteisöltä: Jääkenttäsäätiö sr, Mäkelänrinteen uintikeskus Oy, Stadion-säätiö sr, Urheiluhallit Oy sekä Vuosaaren urheilutalo Oy. Lisäksi avustushakemus saatiin Helsingin Liikuntahallit Oy:lta, joka on Jääkenttäsäätiön tytäryhtiö.

Energiatukia haettiin yhteensä 10,4 miljoonaa euroa, mikä ylitti käytettävissä olevan määrärahan 3,2 miljoonalla eurolla. Haetut avustukset jakaantuivat seuraavasti:

- energiakustannukset vuodelle 2022: 1,8 miljoonaa euroa,
- energiakustannukset vuodelle 2023: 3,8 miljoonaa euroa,
- energiatehokkuutta parantavat sekä muut perusparannus- ja irtaininvestoinnit vuosille 2022-2023 yhteensä: 4,8 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2022 sähköenergia- ja lämmityskustannusten nousuun haetut avustukset 1,8 miljoonaa euroa esitetään huomioitavaksi täysimääräisesti. Arviot nousseista kustannuksista on tehty vertaamalla vuoden

2022 toteumia (1-10 kk) ja toteuma-arvioita (11-12kk) tytäryhteisöjen vuoden 2022 talousarvioihin.

Vuonna 2023 energiakustannusten nousu tytäryhteisöissä on osittain riippuvainen voimassa olevista sähkösopimuksista. Yhteisöillä on voimassa muun muassa kiinteällä hinnoittelulla olevia sopimuksia, pörssi-sähkö- ja sähkönsuojaussopimuksia. Toisille yhteisöille energianhinnan nousu aiheuttaa suhteessa enemmän menopaineita kuin toisille.

Vuodelle 2023 arvioiduista sähköenergia- ja lämmityskustannuksista (3,8 miljoonaa euroa) esitetään huomioitavaksi hakijakohtaisesti vähintään 70 prosenttia, yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 sähköenergia- ja lämmityskustannusten toteumaan liittyy sähkön hinnan heilunnan ja esimerkiksi mahdollisten sähkön hintarajoitusten ja tukimallien vuoksi vielä paljon epävarmuutta, jonka vuoksi haettuja avustuksia ei ole huomioitu täysimääräisesti.

Investointeihin haettiin avustuksia 4,8 miljoonaa euroa yhteensä 27 investointihankkeelle, joista 17 kohdistui energiatehokkuutta parantaviin investointeihin ja 10 oli muita perusparannus- tai irtaininvestointeja. Haetut investointiavustukset jakaantuivat seuraavasti:

- vuonna 2022 ennen tytäryhteisöjen energia-avustushakua toteutetut/valmistuneet energiatehokkuusinvestoinnit: 0,5 miljoonaa euroa,
- vuonna 2022 käynnistyneet ja vuonna 2023 jatkuvat tai vuonna 2023 käynnistyvät energiatehokkuusinvestoinnit: 3,7 miljoonaa euroa,
- muut perusparannus- ja irtaininvestoinnit: 0,6 miljoonaa euroa.

Määrärahaa esitetään kohdennettavaksi vuonna 2022 käynnistyneisiin ja vuoden 2023 puolella jatkuviin tai vuonna 2023 alkaviin energiatehokkuusinvestointeihin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa ei esitetä myönnettäväksi jo aiemmin vuonna 2022 toteutettuihin/valmistuneisiin energiatehokkuusinvestointeihin tai muihin perusparannus- ja irtaininvestointeihin.

Energiatehokkuutta parantavissa investoinneissa huomiota on kiinnitetty niiden energiansäästöpotentiaaliin, takaisinmaksuaikaan ja yhdenmukaisuuteen kaupungin omien energiatehokkuutta parantavien investointien kanssa.

Avustusta ehdotetaan myönnettäväksi yhteisölle niiden toimittamiin hakemuksiin perustuen seuraavasti:

HAM Helsingin taidemuseosäätiö yhteensä 198 958 euroa,
- josta 90 958 euroa vuonna 2023 nouseviin sähköenergiakustannuksiin sekä vuoden 2023 Helsinki Biennaaliin nouseviin kuljetuskustannuksiin ja

- 108 000 euroa taidemuseon näyttely- ja toimistotilojen LED-valaistukseen.

Helsingin teatterisäätiö yhteensä 1 396 982 euroa,

- josta 596 982 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 800 000 euroa kaupunginteatterin päänäyttämön LED-valaistukseen.

Jääkentäsäätiölle ja sen tytäryhtiölle Helsingin Liikuntahallit Oy:lle yhteensä 1 856 519 euroa jakautuen yhteisöille seuraavasti:

Jääkentäsäätiölle 472 701 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja Helsingin Liikuntahallit Oy:lle 1 383 818 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö yhteensä 310 807 euroa,

- josta 105 807 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 205 000 euroa ilmanvaihtokoneiden vaihtamiseen energiatehokkaisiin EC-puhaltimiin sekä katuvalaistuksen vaihtamiseksi LED-valaistukseen.

Mäkelänrinteen uintikeskus Oy yhteensä 551 289 euroa,

-josta 222 539 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 328 750 euroa suihkuvesien lämmön talteenottojärjestelmään.

Stadion-säätiö yhteensä 1 252 462 euroa,

- josta 1 191 462 euroa vuonna 2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 61 000 euroa nurmen kasvatuslamppujen vaihtamiseksi LED-valaistukseen.

Urheiluhallit Oy yhteensä 1 152 546 euroa,

- josta 435 049 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 717 497 euroa huuhteluvesien takaisinottojärjestelmään, allastilan sekä puku- ja pesuhuoneiden ilmanvaihtokoneisiin sekä suihkuvesien lämmön talteenottojärjestelmään.

Vuosaaren urheilutalo Oy yhteensä 480 437 euroa,

- josta 256 437 euroa vuosina 2022-2023 nouseviin sähkö- ja lämmitysenergiakustannuksiin ja

- 224 000 euroa huuhteluvesien takaisinottojärjestelmään ja kiinteistöautomaation modernisointiin.

Valtiontukiarviointi

Avustusta saavien tahojen osalta on tehty valtiontukiarvioinnit.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr

Kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojelun ja säilyttämisen alaan kuuluu monenlaista toimintaa, esimerkiksi museoita, arkistoja, kirjastoja, kulttuurikeskuksia, teattereita, historiallisia paikkoja ja rakennuksia sekä käsityöperinnettä. Erityisen luonteensa vuoksi tiettyjen kulttuurin, kulttuuriperinnön- ja luonnonsuojeluun liittyvien toimien voidaan katsoa olevan ei-taloudellisia. Tällöin näiden toimintojen julkinen rahoittaminen ei myöskään ole valtiontukea (Komission valtiontuen käsitetiedonanto (2016/C 262/01), kohdat 33–34). Komissio katsoo käsitetiedonannossaan, että julkiselta rahoittamiselta puuttuu taloudellinen luonne, kun se kohdistuu sellaiseen kulttuuria ja kulttuuriperintöä suojelemaan ja säilyttävään toimintaan, joka on maksutta avoinna suurelle yleisölle. Toiminnan luonnetta ei muuta taloudelliseksi se, jos kävijät joutuvat maksamaan rahallisen korvauksen, joka kattaa vain murto-osan todellisista kustannuksista, sillä maksua ei voida katsoa todelliseksi korvaukseksi tarjotusta palvelusta (käsitetiedonanto, kohta 34). HAM Helsingin taidemuseosäätiön tukemiseen ei katsota sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Helsingin teatterisäätiö sr

Helsingin teatterisäätiö sr:lle myönnetyn avustuksen osalta on arvioitu, että tuettu toiminta ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Teatterisäätiö toimii rajatulla alueella ja se ei kielellisten syiden takia todennäköisesti houkuttele käyttäjiä tai vierailijoita muista jäsenvaltioista. Lisäksi tuen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumisen edellytyksiin on todennäköisesti enintään marginaalinen. (Komission valtiontuen käsitetiedonanto (2016/C 262/01), kohdat 196, 197). Helsingin teatterisäätiö sr:n tukemiseen ei katsota sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr:lle myönnettävä tuki perustuu kaupunginhallituksen 27.09.2017 § 838 hyväksymään Korkeasaaren avus-

tusohjelmaan vuosille 2017–2027. Avustusohjelman mukaisesti kaupunki maksaa säätiölle peruspääomana toimintatukea 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja tämän jälkeen, vuosina 2018-2027, vuosittain enintään viisi (5) miljoonaa euroa edellyttäen, että vuosittaisessa talousarviossa myönnetään tarkoitukseen määräraha. Korkeasaaren eläintarhan säätiölle nyt myönnettävä 310 807 euron avustus myönnetään osana Korkeasaarelle myönnettävää tukiohjelmaan. Avustusohjelman toimintatuki on myönnetty komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 53 artiklan mukaisena kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen myönnettävänä tukena. Tukiohjelmasta on ilmoitettu komissiolle (SA. 63637).

Jääkenttäsäätiö sr

Jääkenttäsäätiö sr:n osalta on arvioitu, että Jääkenttäsäätiön ylläpitäessä jää -ja urheiluhalleja se ei harjoita sellaista taloudellista toimintaa, jolla olisi vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohdat 196, 197). Kyse ei siis ole SEUT 107 (1) artiklan mukaisesta valtioneuvoston tuesta. Sikäli kuin Jääkenttäsäätiö sr harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tuki myönnetään ehdolla, että säätiö pitää ei-taloudellisesta toiminnasta ja taloudellisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa.

Stadion-säätiö sr

Stadion säätiön hallinnoimassa Helsingin Olympiastadionin rakennuksen ylläpidossa ja perusparannushankkeessa on kyse sellaisesta kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvästä toiminnasta, jolle ei ole todellisia markkinoita ja, joka edellyttää, että julkinen taho rahoittaa rakennuksen ylläpitoa ja perusparannusta. Stadion säätiön sr on kuitenkin eriytettävä kirjanpitonsa taloudellisen toimintojen osalta, jotta etu ei siirry kilpailulla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Stadion säätiön on myös perittävä markkinaehtoinen vuokra tiloista, joita vuokrataan taloudelliseen toimintaan. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti Olympiastadionin rakennuksen kuluihin kohdistuva julkinen rahoitus ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtioneuvoston tukea.

Helsingin Liikuntahallit Oy, Mäkelänrinteen uintikeskus Oy, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy

Mäkelänrinteen uintikeskus Oy:n, Liikuntahallit Oy:n, Urheiluhallit Oy:n ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n kohdalla kyse on urheilutiloista, jotka palvelevat ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja jotka eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Avustuksen myöntäminen näille toimijoille ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission valtioneuvoston tiedonanto (2016/C 262/01, kohta 197).

30.01.2023

Asia/16

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1. Tytäryhteisöjen energiatukiaivustukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytäryhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 61

Helsinki-mitalin valmistaminen vuonna 2023

HEL 2023-000717 T 02 08 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että vuonna 2023 hankitaan noin 420 kpl kultaisia Helsinki-mitaleja arvioituun arvonlisäverottomaan yhteishintaan 620 000 euroa. Vuoden 2023 hankinnan lopullinen hinta määräytyy hankintasopimuksessa kerrotulla tavalla kullan ja dollarin markkina-arvon perusteella. Kustannukset maksetaan talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat (tulosityksikkö 1000021, projekti 1040201 009).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi
Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsinki-mitalin toimittaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Mitalit hankitaan 17.12.2020 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Kultakeskus Oy:ltä. Kansliapäällikkö päätti 18.11.2020 (254 §) hyväksyä Kultakeskus Oy:n (0414941-9) tarjouksen Helsinki-mitaleiden valmistamisesta neljäksi (4) vuodeksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.1955 (§ 122) perustaa Helsinki-mitali -nimisen ansiomitalin ja hyväksyä Helsinki-mitalin jakoa koskevat mää-

30.01.2023

Asia/17

räykset. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.3.2014 (§ 253) Helsinki-italin myöntämisperusteet.

Kultainen Helsinki-itali myönnetään tunnustukseksi pitkäaikaisesta ansiokkaasta toiminnasta Helsingin kaupungin hyväksi:

- Helsingin kaupungin tai Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen palveluksessa oleville tai eläkkeelle siirtyneille henkilöille. Edellytyksenä mitalin myöntämiselle on 30 vuoden palvelussuhde Helsingin kaupungilla tai 30 vuoden palvelussuhde Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen palveluksessa.
- Helsingin kaupungin hallintoelimissä toimiville tai toimineille luottamushenkilöille. Ehtona mitalin myöntämiselle on, että henkilö on toiminut Helsingin kaupungin tai sitä ennen kaupunkiin liitettyjen kuntien luottamustehtävissä yhteensä vähintään 20 vuotta.

Kultainen Helsinki-itali voidaan myöntää myös muille henkilöille, joiden on katsottava toiminnallaan ansainneen kaupungin tunnustusta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi
Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsinki-italin toimittaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslian taloushallinto

30.01.2023

Asia/18

§ 62

Järjestöneuvottelukunnan asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2022-015237 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veera Vilkama, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 39101
veera.vilkama(a)hel.fi
Johanna Seppälä, osallisuusjohtaja, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa järjestöneuvottelukunnan toimikaudeseen 1.2.2023 alkaen. Järjestöneuvottelukunta vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, viestintään ja seurantaan asioissa, jotka liittyvät järjestöjen toimintaedellytyksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä kaupungin ja järjestöjen väliseen yhteistyöhön.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on varmistaa järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin järjestöjen näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannotoilla,
- osallistamalla kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaan yhteistyöhön, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin muiden laissa kuvattujen sidosryhmien ohella myöhemmin sovittavalla tavalla,
- edistämällä osaltaan viestintää järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista Helsingin kaupungin toimintaan,

- edistämällä Helsingin kaupungin ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä
- edistämällä Helsingissä toimivien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Järjestöneuvottelukunta tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja -raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimeää järjestöt, jotka nimeävät järjestöneuvottelukuntaan jäsenen, varajäsenen tai molemmat:

Jäsen

Mannerheimin Lastensuojelu-
liiton Uudenmaan piiri
Tukikohta ry
Etelä-Suomen Klubitalot
ESKOT ry
Sininauhasäätiö
Helsinki -Team ry
Moniheli ry

Varajäsen

Helsingin ensikoti ry
Helsingin A-Kilta ry

Taiteen Sulattamo ry
Vailla vakinaista asuntoa ry
Helsinki -Team ry
Monika-Naiset Liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun
liitto VALLI ry
Kehitysvammatuki 57 ry
Q-teatteri ry
Tapanilan Erä ry
Kansalaisareena ry
Norr om Stan rf
Helsingin seudun pyöräilijät ry
Punaisen Ristin Helsingin ja
Uudenmaan piiri

Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Föreningen Luckan rf
Pitäjänmäen Tarmo ry
Kansalaisareena ry
Myllypuro-Seura ry
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
Helsingin Pelastusliitto ry

Järjestöneuvottelukunnan jäsenen toimikausi voi olla korkeintaan kaksi perättäistä kautta ja erovuorossa on puolet järjestöneuvottelukunnan jäsenistä kerrallaan toiselta toimikaudelta alkaen.

Järjestöneuvottelukunta päättää toisen toimikauden kuluessa siitä, ketkä jäsenistä ovat ensimmäisinä erovuorossa.

Kaupunginhallitus nimeää järjestöneuvottelukuntaan muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen

Kok. Daniel Sazonov

Varajäsen

Maarit Vierunen

Vihr. Kati Juva
SDP Eveliina Heinäluoma
Vas. Mia Haglund
PS Marko Hamilo

Tuomas Rantanen
Elisa Gebhard
Paavo Arhinmäki
Johanna Valkeavirta

Lisäksi kaupunginhallitus nimeää järjestöneuvottelukunnan puheenjohtajaksi apulaispormestari Daniel Sazonovin. Järjestöneuvottelukunnan varapuheenjohtaja valitaan järjestöjen keskuudesta järjestöneuvottelukunnan ensimmäisessä kokouksessa.

Järjestöneuvottelukunta arvioi ensimmäisen toimintakautensa aikana tarvetta mahdollisten alatyöryhmien perustamiselle ja päättää alatyöryhmien perustamisesta ja tehtävistä. Mikäli alatyöryhmien perustaminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, niihin voidaan kutsua järjestöneuvottelukunnan ulkopuoleisia osallistujia ja järjestöedustajia. Alatyöryhmien kokoukset voivat myös olla avoimia. Tiedonkulun varmistamiseksi järjestöneuvottelukunnan tulisi nimetä keskuudestaan alatyöryhmien koordinaatiosta vastaavat kaupungin asiantuntijat.

Järjestöneuvottelukunta ja Helsingin kaupunki arvioivat yhteistyössä järjestöneuvottelukunnan rakenteen ja toimintamallin ennen seuraavan valtuustokauden alkua. Rakennetta ja toimintamallia voidaan päivittää uuden neuvottelukunnan asettamisen yhteydessä.

Kaupunginhallitus päättää lisäksi:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan järjestöneuvottelukunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- sekä ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden.
- oikeuttaa järjestöneuvottelukunnan tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaa järjestöneuvottelukunnan kokouksiin.
- kehottaa keskushallintoa ja kaikkia toimialoja nimeämään tarkoituksenmukaisen määrän kokouksiin osallistuvia pysyväisluonteisia asiantuntijoita.
- kehottaa keskushallintoa myöntämään järjestöneuvottelukunnalle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että järjestöneuvottelukunnan kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä osallistuvilla, pois lukien mahdollisten alatyöryhmien kokoukset, maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia etuisuuksien periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen sekä
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että korvataan matkakustannukset järjestöneuvottelukunnan kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti järjestöneuvottelukunnan virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto linjasi kokouksessaan 6.6.2022 (§ 27), että järjestöyhteistyötä edistetään verkostomaisella mallilla, jota koordinoidaan kaupunginkansliasta. Kaupunki on alusta vapaalle kansalaistoiminnalle, jossa yhdessä tekeminen ja järjestöaloitteisuus on keskiössä. Lisäksi järjestöyhteistyön edistämiseksi perustetaan kaupunkitasoinen järjestöneuvottelukunta sekä tarvittaessa toimialatasoisia järjestöneuvottelukuntia.

Järjestöneuvottelukunta ei ole kuntalain mukainen kunnan toimielin. Järjestöneuvottelukunnalle ei voi siirtää toimivaltaa eikä se tee hallintopäätöksiä. Järjestöneuvottelukunnan toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Järjestöneuvottelukunta vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, jotka liittyvät järjestöjen toimintatiedellytyksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä kaupungin ja järjestöjen väliseen yhteistyöhön.

Järjestöneuvottelukunnan yhtenä tehtävänä on osallistua kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaan yhteistyöhön, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin muiden laissa kuvattujen sidosryhmien ohella myöhemmin sovittavalla tavalla.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on myös edistää yhteistyötä kaupungin ja järjestökentän välillä sekä Helsingissä toimivien järjestöjen välillä.

Kokoonpano

Järjestöneuvottelukunnan kokoonpanosta ei ole erityistä sääntelyä. Järjestöneuvottelukunnan jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehoitetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkostojen vahvistamiseksi kukin jäsen ja yhteisö voi olla järjestöneuvottelukunnan jäsenenä vain kaksi perättäistä toimikautta. Koska kaupunginhallituksen toimikausi vaihtuu kesällä 2023 ja järjestöneuvottelukunnan ensimmäinen toimikausi on tästä johtuen lyhyt, järjestöjäsenet vaihtuvat ensimmäisen kerran vasta toisen toimikauden jälkeen.

Järjestöneuvottelukunta perustetaan ensimmäistä kertaa Helsingissä. Nykyinen kaupunginhallitus asettaa järjestöneuvottelukunnan 1.2.2023 alkaen toimikautensa loppuun. Uusi kaupunginhallitus asettaa syksyllä 2023 seuraavan järjestöneuvottelukunnan toimikautensa loppuun. Järjestöneuvottelukunnan on tarkoitus muodostua järjestöjen nimeämästä neljästätoista jäsenestä ja varajäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä ja varajäsenestä sekä keskushallinnon ja toimialojen pysyväisluonteisista asiantuntijoista ja heidän varajäsenistään.

Järjestöneuvottelukunnan järjestöedustuksen on tarkoitus kattaa mahdollisimman tasapuolisesti helsinkiläinen järjestö- ja kansalaisyhteiskunnan kenttä. Edustus muodostuu seuraavista teemaryhmistä:

lapsi- ja perhejärjestöt, ennaltaehkäisevän päihdetyö ja päihdetyön järjestöt, mielenterveyttä edistävät järjestöt, eriarvoisuuden ehkäisyn parissa toimivat järjestöt, nuoriso- ja varhaisnuorten järjestöt, kotoutumisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen parissa toimivat järjestöt, vanhusjärjestöt, vammais- pitkäaikaissairaus- ja potilasjärjestöt, kulttuurialan järjestöt, liikunta- ja vapaa-ajan järjestöt, pääosin vapaaehtoisvoimin toimivat järjestöt, kaupunginosa-, asukas- ja paikallisjärjestöt, ympäristön ja liikenteen parissa toimivat järjestöt sekä turvallisuuden ja varautumisen järjestöt.

Järjestöjen teemaryhmien tunnistamista varten kartoitettiin Helsingin kaupungin järjestöyhteistyötä sekä keskeisimpiä kaupungin työntekijöiden ja järjestöjen yhteistyöverkostoja vuoden 2022 aikana. Järjestöneuvottelukuntaan asetetaan kustakin ryhmästä korkeintaan kaksi järjestöä. Jos järjestöjä asetetaan kaksi, toinen nimeää jäsenen ja toinen varajäsenen neuvottelukuntaan.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävät, rakenne sekä teemaryhmät ovat olleet järjestöjen kommentoitavana valmistelun aikana valmistelun rinnalla kokoontuneessa järjestöjen muodostamassa sparrausryhmässä, kai-

kille järjestöille avoimessa vuorovaikutustilaisuudessa sekä sähköisessä kyselyssä. Järjestöyhteistyön kehittämisen sparrausryhmään osallistui 23 erikohderyhmien kanssa toimivaa ja erikokoista järjestöä. Järjestöjen sparrausryhmä kokoontui 5 kertaa ajalla 4.10.- 25.11.2022. 1.11.2022 järjestettiin kaikille järjestötoimijoille avoin työpaja, jossa keskusteltiin järjestöjen näkemyksistä järjestöneuvottelukunnan tärkeimmiksi tehtäviksi. Järjestöillä oli mahdollisuus kommentoida järjestöneuvottelukunnan suunnitelmia kirjallisesti sähkökoisessä kyselyssä, joka oli avoinna 10.-18.11.2022 välisenä aikana Kerro kantasi -alustalla.

Järjestöneuvottelukunnan järjestöjäsenistä pyydettiin näkemyksiä teemaryhmien kannalta olennaisiksi tunnistetuilta järjestöverkostoilta tai järjestötoimijoilta. Ehdotuksia pyydettiin myös Helsingin kaupungin keskushallinnon ja toimialojen työntekijöiltä. Kaupungin keskushallinnon sekä toimialojen asiantuntijat valmistelivat ehdotusten pohjalta esityksen järjestöneuvottelukunnan ensimmäisen toimikauden järjestöjäsenistä.

Järjestöneuvottelukuntaan nimetään myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä varajäsenineen, joiden osallistuminen on tarpeen järjestöneuvottelukunnassa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille. Järjestöneuvottelukunnan puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Varapuheenjohtaja valitaan järjestöjen keskuudesta.

Järjestöneuvottelukunnan kokouksissa on myös läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvottelukunnan jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvottelukunnan toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Järjestöneuvottelukunnan välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Järjestöneuvottelukunnan jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien periaatteiden mukaisia kokouspalkkiota ja korvauksia ansionmenetyksestä, lastenhoidosta ja matkakustannuksista. Puheenjohtajan palkkio on 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan on 140 euroa. Lisäksi jäsenille ja varajäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on

suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että järjestöneuvottelukunta voi kokoontua myös virka-aikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi järjestöneuvottelukunnan jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksetaan matkakustannusten korvausta taksi- tai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan järjestöneuvottelukunnan kokouksissa erikseen sovitut järjestöneuvottelukunnan edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei makseta.

Jos järjestöneuvottelukunta päättää perustaa teemakohtaisia alatyöryhmiä, niiden kokouksista ei makseta palkkiota tai ansionmenetyksen korvauksia tai korvata matkakuluja.

Järjestöneuvottelukunnan määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa.

Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veera Vilkama, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 39101
veera.vilkama(a)hel.fi
Johanna Seppälä, osallisuusjohtaja, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

30.01.2023

Asia/18

Tiedoksi

Toimialat
Taloushallintopalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Asia/19

§ 63

Vaalilautakuntien asettaminen vuoden 2023 eduskuntavaaleihin

HEL 2023-000490 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuoden eduskuntavaaleja varten 167 vaalilautakuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestyspaikoilla.

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä jäsenet ja varajäsenet vaalilautakuntiin liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalilautakunnat eduskuntavaalit 2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023.

Kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Helsingissä vaalilautakunnissa on viisi varajäsentä.

Eduskuntavaaleissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (24.8.2022 § 206) vahvistamaa äänestysaluejakoa, jonka mukaan Helsingissä on

167 äänestysaluetta. Kaupunginhallitus on päättänyt (5.12.2022 § 852) äänestysalueiden äänestyspaikat.

Vaalilautakunnissa on jäseniä ja varajäseniä yhteensä 1670. Vaalikel-poinen vaalilautakuntaan on jokainen äänioikeutettu, jonka kotikunta on Helsinki. Vaalilain 15 §:n mukaisesti vaalilautakuntien jäsenten ja vara-jäsenten tulee valtiollisissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan edus-taa kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaan kunnal-lisessa toimielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vä-hintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esitys vaalilautakuntaan valittavista henkilöistä on laadittu edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita rekisteröityjä puolueita edustavien tahojen esitysten pohjalta.

Vaalilautakuntien kokoonpanoa täydennetään ja tarvittaessa muute-taan vielä ennen vaaleja. Asia tuodaan kaupunginhallituksen päätettä-väksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalilautakunnat eduskuntavaalit 2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

30.01.2023

Asia/20

§ 64

Vaalitoimikuntien asettaminen vuoden 2023 eduskuntavaaleihin

HEL 2023-000489 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus asetti 20 vaalitoimikuntaa vuoden 2023 eduskuntavaalien yhteydessä laitoksissa järjestettävää ennakkoäänestystä varten.

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä jäsenet ja varajäsenet edellä mainittuihin vaalitoimikuntiin liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalitoimikunnat eduskuntavaalit 2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Eduskuntavaalien ennakkoäänestys alkaa keskiviikkona 22.3.2023 ja päättyy tiistaina 28.3.2023.

Kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava laitoksissa suoritettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu kolme jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme.

Äänioikeutettu, joka on hoidettavana sairaalassa, ympärivuorokautista hoitoa antavassa tai muussa kunnanhallituksen ennakkoäänestyspai-

kaksi määräämässä sosiaalihuollon toimintayksikössä taikka joka on otettu rangaistuslaitokseen, saa äänestää kyseisessä laitoksessa ennakolta laissa tarkemmin säädetyllä tavalla (laitosäänestys).

Vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten tulee valtiollisissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueräkisteriin merkittyjä puolueita. Vaalikelpoinen vaalitoimikuntaan on jokainen äänioikeutettu, jonka kotikunta on Helsinki.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaan kunnallisessa toimielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esitys vaalitoimikuntaan valittavista henkilöistä on laadittu edellisissä eduskuntavaaleissa asettaneita rekisteröityjä puolueita edustavien tahojen esitysten pohjalta.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaisesti laitosennakkoäänestyspaikkoja ovat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Helsingissä sosiaalihuollon toimipisteistä laitosennekseen kuuluvat ympärivuorokautista hoitoa antavat yksiköt.

Esitetään asetettavaksi 20 vaalitoimikuntaa laitosenneksestä varten sekä määräämään jäsenet vaalitoimikuntaan liitteen 1 mukaisesti. Liitteessä 1 olevat tiedot Helsingissä sijaitsevista laitosennekkoäänestyspaikoista on laadittu asiantuntijaviranomaisten (mm. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, Etelä-Suomen aluehallintoviraston, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä eri laitosten) antamien tietojen perusteella. Tietoja päivitetään vaaleihin asti ja mahdolliset uudet laitokset lisätään tarvittaessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalitoimikunnat eduskuntavaalit 2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 65

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruskeasuon entisen Karjalan yhteiskoulun suojeluesityksestä

HEL 2022-003896 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruskeasuon entisen Karjalan yhteiskoulun, nykyisen Rudolf Steiner -koulun suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta seuraavan lausunnon:

Suojeluesityksen on tehnyt Ruskeasuo-seura r.y. Museoviraston ja kaupunginmuseon lausunnoissa kuvataan seikkaperäisesti entisen Karjalan yhteiskoulun ja sitä ympäröivän, mm. iäkästä puustoa sisältävän väljän, puistomaisen pihan ja tontin suojeluarvoja. Museovirasto ei esitä kohdetta rakennusperintölain (498/2010) nojalla suojeltavaksi vaan katsoo, että Helsingin kaupungilla on runsaasti kokemusta suojelukaavojen laatimisesta ja että kaavoissa suojelua on ulotettu menestyksellisesti myös sisätiloihin.

Asiassa on saatu kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot.

Kaupunginmuseon lausunto pääpiirteissään

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa: Koulurakennus on säilynyt varsin hyvin alkuperäisessä asussaan. Kouluun sijoittuu säilynyttä kiinteää kalustusta. Alkuperäiset pintamateriaalit ovat myös monin paikoin säilyneet, mm. alkuperäiset linoleumpinnat. Rakennuksen ikkunat ovat säilyneitä alkuperäisiä huullettuja puuikkunoita. Koulun alakatot ovat pääsoin säilyneitä puukuitulevyjä, ja myös alkuperäisiä valaisimia on säilynyt. Käyttö Steiner-kouluna on tuonut sisätiloihin paikoin oman rakennetun kerrostumansa.

Paraistentie 3:n rakennuksella on korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo. Kaupungin Opintielä-selvityksessä (2004) kohteen arkkitehtoninen arvo on luokiteltu tasoon A, näin myös kaupunkikuvallinen ja historiallinen arvo, ja säilyneisyysarvo on luokassa B. Rakennuksessa ei ole aikaisemmin suoritettu taloteknistä peruskorjausta, vaan sitä on huollettu ylläpitokorjauksin. Talotekninen peruskorjaus on kohteessa ajankohtainen. Koulun peruskorjaus tulisi tehdä sen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Paraistentien koulu on Ruskeasuon alueen ainoa koulurakennus, ja siitä luopuminen heikentäisi asema-

kaavaideaa, lähiön menettäessä julkisten rakennusten vyöhykkeensä. Rakennus- ja kaavahistoriallisten arvojen lisäksi kohteella on myös ympäristöarvoja. Koulupihan piirissä on säilynyt arvokasta metsäluontoa, ja suurikokoinen piha liittyy viereiseen puistoalueeseen luontevalla tavalla. Paraistentie 3:n koulurakennus liittyy Ruskeasuon yhtenäiseen ja puistomaisesti väljään rakennustapaan, eheän jälleenrakennuskauden kulttuurimaiseman osana.

Kaupunginmuseon kannan mukaan koulurakennuksen säilyminen, tarvittaessa käyttötarkoitusta muuttamalla, on ensisijaista. Rakennuksen laaja tontti koulupihoineen on keskeinen ympäristöarvo koko kaupunginosan näkökulmasta. Ruskeasuon rakennukset sijoittuvat tonteillaan väljästi kadunvarteen, katutilaa pehmeästi rajaten, poikkeuksena katutilaa tiiviisti rajaava koulurakennus, alueen julkisena rakennuksena. Piharakentamista ei Ruskeasuon tonteilla ole. Käyttötarkoituksen muutoksen mukaisilla säilyttävillä ratkaisuilla voidaan ympäristön ja rakennuskannan arvoja parhaiten vaalia.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunto pääpiirteissään

Lausunnossa kuvataan laajasti Paraistentie 3:n ja Lehtikuusentie 6:n koulurakennukset omistavan Rudolf Steiner -säätiön aiempia pyrkimyksiä saada aikaan yhdessä paikassa toimiva koulukokonaisuus. Paraistentie 3:n rakennus tontteineen ei kuitenkaan mahdollista sekä sisä- että pihatiloiltaan tavoitellun kokoista koulukokonaisuutta, minkä lisäksi Paraistentie 3:n rakennus edellyttäisi mittavaa peruskorjausta. Rakennuksessa on havaittu myös sisäilmaan liittyviä ongelmia. Selvitysten perusteella onkin päädytty siihen, että koulutoiminta jatkossa keskitettäisiin Lehtikuusentielle ja koulutoiminta Paraistentiellä päättyisi.

Paraistentien kiinteistö kuuluu Rudolf Steiner -koululle, joka on hakenut tontin asemakaavan muutosta. Tavoitteena on tontin käyttötarkoituksen muutos ja tontin myyminen kaavoituksen jälkeen. Näin Steiner-koulu saisi omarahoitusta Lehtikuusentien koulukiinteistöön laajennukseen. Paraistentien kaavamuutoksessa, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on päivätty 6.10.2020, on lähdetty liikkeelle tästä lähtökohdasta. Lehtikuusentie 4 ja 6 tontit tontin omistaa kaupunki ja Lehtikuusentie 4 tontilla sijaitsee nyt kaupungin väistötilana toimiva koulu-kiinteistö.

Asemakaavoituspalvelut on tehnyt vuosien varrella tiivistä yhteistyötä kaupunginmuseon kanssa Paraistentien hankkeessa. Museon on ilmaissut ajatuksensa rakennuksen säilyttämistarpeesta, mutta myös ymmärtävänsä rakennuksen huonon kunnon ja muutospaineet.

Useissa keskusteluissa on pohdittu, mikä olisi kompromissi säilyttämisen ja uudisrakentamisen välillä. Kaupunginmuseon OAS-kannanoton

(16.12.2020) mukaan ”koulurakennuksen säilyttäminen käyttötarkoitusta muuttamalla on ensisijaista tutkia”.

Suojelumerkinnätkään eivät välttämättä johda rakennuksien säilymiseen, mikäli rakennuksille ei ole mielekästä käyttöä. Kaavoituksen yhteydessä selvitetään, mitkä osat Paraistentien rakennuksesta olisi mahdollista peruskorjata ja säilyttää siten, että niille on löydettävissä käyttäjä, joka pystyy tarvittavat korjaus- ja muutostoimenpiteet toteuttamaan. Tahoa, jolle nykyiset tilat sopisivat sellaisenaan, ja jolla olisi myös taloudelliset edellytykset korjata kiinteistö, ei ole toistaiseksi löytynyt. Kaupungilla itsellään ei ole tarvetta huonokuntoiselle koulukiinteistölle eikä näin ollen mahdollisuutta eikä syytä lunastaa rakennusta omaan käyttöönsä.

Yhdessä tontin omistajan/Rudolf Steiner -koulun kanssa on jatkossa tarkoitus teettää eri rakennuttajilla suunnittelutoimeksiantoja kaupungin asemakaavoituspalvelujen laatimien reunaehtojen pohjalta. Reunaehdot mahdollistavat myös asuinrakentamista. Reunaehdoissa on lähdetty siitä, että pihan puolella sijaitseva rakennus/luokkahuonesiipi säilytettäisiin. Kadun varren siivet on mahdollista säilyttää, korottaa tai purkaa. Huonon kunnon lisäksi ne ovat tilaratkaisuiltaan haastavimmat konvertoida muuhun käyttöön.

Uudisrakentamista voidaan lisäksi tutkia tontin lounaisosaan. Tontin itäosan puustoinen alue pyritään säilyttämään mahdollisimman suurilta osin. Tontin on myös tarkoitus säilyä läpikuljettavana. Uuden kokonaisuuden tulee sopia mittasuhteiltaan ja tyyliltään Ruskeasuon arvokkaan rakennettuun ympäristöön. Uusien rakennusten ja pihajärjestelyiden liittyminen säilyviin rakennusosiin ja naapuritontteihin on olennaista. Kaavoitus on ollut pysähdyksissä OAS-vaiheen jälkeen koulutoiminnan järjestämiseen liittyvien kysymysten vuoksi. Tarkempia suunnittelutoimeksiantoja tontin tulevan käytön osalta ei ole toistaiseksi tehty.

Kaupunkiympäristön toimialan näkemyksen mukaan koulun suojelulle rakennusperintölain nojalla ei ole riittäviä perusteita, koska suojelun on perustuttava rakennuksen arkkitehtuuriin, säilyneisyyteen ja historialliseen merkitykseen. Liiteaineiston perusteella rakennuksella ei ole myöskään kiistämätöntä valtakunnallista merkitystä, ja myös Museovirasto toteaa kohteen kulttuurihistoriallisen merkityksen olevan pääosin paikallinen ja että sillä on myös maakunnallista merkitystä, koska se sijaitsee maakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä. Museovirasto pitää koulun suojeltavia sisätiloja riittävänä kriteerinä rakennusperintölain soveltamiseen, mutta koulun portaikkojen ja aulatilojen suhteellisen vaatimaton arkkitehtoninen ilme ei kaupunkiympäristön toimialan käsityksen mukaan kuitenkaan ole lain 8 §:n mukainen suojelun edellytys. Myöhemmät muutokset, erityisesti voimistelusalusiiven sisäti-

lojen uusiminen, ovat merkittävästi vähentäneet koulurakennuksen alkuperäisyyttä.

Asemakaavoituksen yhteydessä kaupunki neuvottelee yksityisomistuksessa olevien rakennusten suojelun edellytyksistä kiinteistön omistajien kanssa. Kaavoituksessa pyritään löytämään ratkaisu, joka on eri näkökulmista tarkasteltuna mahdollinen.

Kaupunginhallituksen kanta

Kaupunginhallitus pitää perusteltuna, Museoviraston, kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön lausunnoissa esitettyyn viitaten, että Paraistentie 3:n koulurakennuksen ja sen tontin suojelukysymykset tulee tutkia ja ratkaista vireillä olevan asemakaavoituksen yhteydessä yhteistyössä rakennuksen omistajan kanssa, ja kokonaisuuden merkittävimmät arvot pyrkiä säilyttämään kaavoituksen keinoin. Kaupunginhallitus ei puolla kohteen suojelua rakennusperintölain nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 14.3.2022
- 2 Lausuntopyyntö 19.9.2022
- 3 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys (2)internet
- 4 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys kuvat
- 5 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, Museoviraston lausunto
- 6 Kaupunginmuseon lausunto
- 7 Ruskeasuo HEL 2022-003896 Kympp toimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Suojeluesityksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Liite 6

Liite 7

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

30.01.2023

Asia/21

täntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruskeasuo-Seura r.y. on tehnyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) esityksen osoitteessa Paraistentie 3 sijaitsevan entisen Karjalan yhteiskoulun suojelusta rakennusperinnön suojelusta annetun lain perusteella. Koulu on ollut vuodesta 1986 lähtien Rudolf Steiner -koulujen omistuksessa. Lyhyt historiikki ja kuvia esitetystä suojelukohteesta on Ruskeasuo-Seura r.y:n suojeluesityksen kuvaliitteen sivuilla 3-6 (liite 4). Museovirasto on antanut asiasta lausunnon. ELY-keskus on pyytänyt esityksestä ja Museoviraston lausunnona Helsingin kaupungin lausuntoa 30.11.2022 mennessä. Koulurakennuksen tontin naapureina olevat taloyhtiöt Asunto Oy Kiskontie 6, 8, 10 ja 12 sekä Koroistentie 7 ovat puoltaneet rakennuksen suojelua nimenomaan rakennusperintölain nojalla ja pitävät koulutontille suunniteltua mahdollista lisärakentamista huonona ajatuksena mm. asumisviihtyvyyden ja rakennuksen arvojen kannalta. Taloyhtiöiden kannanotot ovat esityksen oheismateriaalina.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginmuseon lausunnot. Esitys on saatujen lausuntojen mukainen.

Kaupunginhallituksen lausunnonle on saatu lisää aikaa 30.1.2023 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 14.3.2022
- 2 Lausuntopyyntö 19.9.2022
- 3 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys (2)internet
- 4 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys kuvat
- 5 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, Museoviraston lausunto
- 6 Kaupunginmuseon lausunto
- 7 Ruskeasuo HEL 2022-003896 Kympp toimialan lausunto

Oheismateriaali

- 1 Tiedoksi 15.11.2022, liite, Asunto Oy Kiskontie 6 n vastaus lausuntopyyntöön ELY-keskukselle-2

30.01.2023

Asia/21

- 2 Tiedoksi 15.11.2022, liite, As Oy Kiskontie 8
3 Tiedoksi 15.11.2022, liite, Asunto Oy Kiskontie 10 n vastaus lausunto-
pyyntöön ELY-keskukselle
4 Tiedoksi 15.11.2022, liite, As Oy Kiskontie 12
5 Tiedoksi 15.11.2022, liite, AsOy Koroistentie 7 (pyynnöstä vastine
asiassa Karjalan yhteiskoulu)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Suojeluesityksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano
Liite 6
Liite 7
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus

§ 66

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Hallainvuoren luonnonsuojelualan perustamiseksi sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-011816 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallainvuoren luonnonsuojelualan rajaus
- 2 Hallainvuoren luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma 2022-2031
- 3 Lainhuutotodistus 91-45-9903-45
- 4 Lainhuutotodistus 91-36-9903-19
- 5 Lainhuutotodistus 91-418-5-157

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Hallainvuoren luonnonsuojelualan sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelualan perustamiseksi

Alueen nimi

Hallainvuoren luonnonsuojelualue–Hallonbergets naturskyddsområde

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on säilyttää maisemallisesti komea kallioselänne jyrkänteineen ja metsineen sekä turvata alueella esiintyviä uhanalaisia luontotyypppejä ja lajeja. Hallainvuoren suojeleminen turvaa myös tärkeän viheryhteyden säilymisen Vanhankaupunginlahdelta Kivikkoon ja edelleen Vantaan kautta Uudenmaan pohjoisempiin metsäalueisiin. Alue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset.

Alueella on monipuolisesti erilaisia metsätyyppejä kallio- ja kangasmetsistä lehtomaisiin kankaisiin ja lehtoihin. Suotyyppejä ovat kallionlaen painanteisiin syntyneet rämeet ja jyrkänteen alaosan korvet. Länsiosan metsät toimivat eläinten suojapaikkoina.

Alueen sijainti ja rajaus

Hallainvuori sijaitsee Viikin peltojen ja Myllypuron Hallainvuoren asuinalueen välisellä kallioselänteellä. Korkeimmat kohdat ovat yli 50 metriä merenpinnan yläpuolella. Kallioilta on hienot näkymät Viikin peltojen yli länteen ja Vanhankaupunginlahdelle lounaaseen. Länteen laskeutuvat rinteet ovat paikoin lähes pystysuorat.

Luonnonsuojelualueeksi esitetään perustettavaksi huomattavasti laajempaa aluetta, kuin Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on osoitettu.

Luonnonsuojeluohjelman rajaus käsittää kallioselänteen laen avoimet ja puoliavoimet mäntyvaltaiset alueet. Luontoarvoista kuitenkin suurin osa sijaitsee lakialueita ympäröivissä reunametsissä. Reunametsien lahottajasienilajisto ja linnustoarvot ovat selkeästi monipuolisemmat kuin kallion laella. Myös uhanalaiset luontotyypit sijaitsevat reuna-alueiden metsissä. Rinteiden alaosan metsät Hallainvuoren länsipuolella toimivat monien eläinten oleskelu- ja suojapaikkoina. Lähes kaikki reunametsät on Uudenmaan maakuntaliiton selvityksessä todettu maakunnallisesti arvokkaaksi luontoalueeksi.

Hallainvuori muodostaa myös tärkeän viheryhteyden Vanhankaupunginlahdelta Kivikon kautta Vantaalle ja edelleen Uudenmaan pohjoisemmille luontoalueille. Rinnemetsien suojeleminen turvaa yhteyden säilymisen. Suuret tielinjaukset katkaisevat viheryhteyden heti Hallainvuoren pohjoispuolella, missä ainoastaan kapea vihersilta tarjoaa väylän kehä I:sen yli. Kivikon pohjoispuolella yhteyden katkaisee Porvoonväylä.

Luonnonsuojeluohjelmassa esitetyn suojelualueen laajuus oli 20,32 hehtaaria. Nyt luonnonsuojelualueeksi esitetään 42,08 hehtaarin laajuista aluetta.

Kiinteistötiedot

Alue sijaitsee kiinteistöillä 091-036-9903-0019, 091-045-9903-0045 ja 091-418-0005-0157, jotka ovat Helsingin kaupungin omistuksessa.

Kaavoitus

Yleiskaavassa 2016 suurin osa nyt esitetystä Hallainvuoren luonnonsuojelualueesta sijaitsee virkistys- ja viheralueella. Hallainvuoren eteläosassa asuntovaltaisen alueen A2-pikselit ulottuvat perustettavalle luonnonsuojelualueelle. Rakennuspikselit peittävät kokonaan myös ELY-keskuksen vuonna 2001 rajaaman luonnonsuojelulain suojellun luontotyyppin, pähkinäpensaslehdon.

Yleiskaavassa on pikselien avulla osoitettu maankäytön muotoja karkealla ja suuntaa antavalla tavalla. Helsingin kaupunki on korostanut, että kunkin pikselin alueen tarkempi suunnittelu tehdään yleiskaavan laatimisen jälkeen. Tiettyä toimintoa osoittavan pikselin alueelle voi myöhemmässä vaiheessa osoittaa myös muunlaista maankäyttöä. Tämän vuoksi yleiskaavassa rakennettavaksi osoitettuihin alueisiin voi sisältyä myös viheralueita tai suojelua.

Lähes koko Hallainvuoren alue sijaitsee asemakaavan 10260 alueella, missä Hallainvuorella on merkintä VL, lähivirkistysalue. Hallainvuoren koillisnurkkaus kuuluu asemakaavaan 11150, jossa sillä on merkinnät VL, lähivirkistysalue, ja VP, puisto.

Koska asemakaavan osoittama virkistyskäyttö on mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeenkin, suojelu ei ole ristiriidassa asemakaavan merkintöjen kanssa.

Luontotyytit ja kasvillisuus

Hallainvuoren laella on avoimia ja puoliavoimia kallioita, joiden lomassa kasvaa vanhoja mäntyjä ja nuorempaa lehtipuustoa. Kallioalueet ovat erittäin kuluneita runsaan virkistyskäytön vuoksi. Yleisin varpu on karnerva, jota on säilynyt suojaissa notkelmissa. Jyrkkien länsirinteiden hyllyillä on vielä lähes luonnontilaista kasvillisuutta.

Lakialueita reunustavat rinnemetsät ovat tuoreita havupuuvaltaisia mustikkatyyppin kankaita, joiden kasvilajisto on niukkaa ohuen maan pintakerroksen ja kulumisen vuoksi. Alueilta, joilla on eniten virkistyskäyttöä, kasvillisuus on kulunut kokonaan pois. Länsiosan peltojen lähellä metsät ovat sekapuustoisia lehtomaisia kankaita.

Kallioiden välisissä notkelmissa on useita suopainanteita, joiden kasvillisuus on sara- tai isovarpurämettä. Jotkut suopainanteet ovat osan vuotta veden vallassa, mikä on suojellut niitä kulumiselta.

Hallainvuorta kiertää ulkoilutie. Metsän sisäosissa puuston rakenne on luonnontilaisen kaltaista, mutta useilla ulkoilutien läheisillä kuvioilla metsänhoito on vähentänyt erirakenteisuutta. Lahopuuta on sisäosien metsissä melko paljon.

Hallainvuoren eteläosassa on ELY-keskuksen vuonna 2001 rajaama luonnonsuojelulain nojalla suojeltu luontotyyppi, pähkinäpensaslehto. Pähkinälehdot ovat luontotyyppinä vaarantuneita. Lehdon pohjoispuoleisesta metsästä on rajauspäättökseen jälkeen poistettu kuusia, mikä on luonut pähkinöille lisää elintilaa, ja nykyään alueella kasvaa yli 100 pähkinäpensasta. Harvakasvuista kenttäkerrosta koristavat yleisimmin valko- ja sinivuokko, käenkaali ja nuokkuhelmikkä. Pienen ja muodoltaan kapean lehdon läpi kulkee polku, jonka alta on häviämässä tai jo hävinnyt kevätlinnunherneen kasvusto. Lehdon viereisen, korkean kalliojyrkänteen alapuolella on katkeilleita pähkinän runkoja. Myös jyrkänteen ja sen alaosan kasvillisuus on kulunutta ja tallautunutta.

Hallainvuoren länsipuolen metsässä jyrkänteen ja Viikin peltojen välissä on kaksi erittäin uhanalaista luontotyyppiä, ruohokorpi ja korpiräme. Sekapuustoisessa ruohokorvessa kasvaa kookkaita tervaleppiä ja kenttäkerroksessa mustikkaa sekä metsä- ja isoalvejuurta. Korpirämeen puusto on koivuvaltaista ja kenttäkerroksessa on mustikan lisäksi kosteiden alueiden kurjenjalkaa ja suovehkaa. Länsipuolen metsässä on vähemmän virkistyskäyttöä kuin kallioylängöllä ja koko metsä uhanalaisine luontotyypeineen on melko kulumaton. Muuta Hallainvuorta rauhallisemmat metsät ovat muodostuneet eläinten suojapaikoiksi.

Hallainvuoren luonto täyttää lähes kaikkialla maakunnallisesti arvokkaan kohteen niin sanotut LAKU-kriteerit. LAKU-arviointiin sisältyvät alkuperäisen luonnonsuojeluohjelman ulkopuoliset rinnemetsät, jotka on otettu mukaan tähän rajauseesitykseen. Helsingin luontotietojärjestelmässä Hallainvuori on kokonaisuudessaan tärkeä lintualue ja suurelta osin arvokas kääpä- ja metsäalue. Eteläosan pähkinälehto on arvokas orvakkakohde.

Hallainvuorella on paljon myös geologisia arvoja. Kallioselänne kokonaisuutena on arvokas, jonka lisäksi pienempinä muodostelmina alueella on muinaisrantakivikko, kaksi siirtolohkarettä, kokonaan tai osittain muodostuneita hiidenkirnuja sekä jäätikön sulamisvesien koveraksi uurtama kalliojyrkäne.

Hallainvuorella on kolme muinaisjännöstä, jotka ovat I maailmansodan puolustusvarustuksia. Alueen etelä- ja länsiosissa on kallioon louhittuja luolia ja länsirinteellä lisäksi maahan kaivettu suojahuone.

Merkittävä lajisto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lahottajasienet

Lähes koko Hallainvuoren luonnonsuojelualue kuuluu I-arvoluokan kääpälueeseen, jolla on Helsingin oloissa huomattavaa merkitystä etenkin männyn ja kuusen lajiston säilymisen kannalta. Hallainvuorelta on löytynyt 67 kääpälajia, joista 34 indikoi arvokkaita elinympäristöjä.

Hallainvuoren eteläosan lehdossa on arvokas orvakka-alue. Lehdosta ja kallioylängöltä on löytynyt 61 orvakkalajia, joista yhdeksän on arvokkaan elinympäristön indikaattoreita.

Hallainvuorelta on löytynyt myös yksi indikaattoriorakas.

Lahottajasienistä kuusensitkokääpä on valtakunnallisesti vaarantunut ja rusokantokääpä, laikkukääpä sekä viuhkokääpä silmälläpidettäviä. Riukukääpä ja kangaskurokka ovat alueellisesti uhanalaisia. Hallainvuorelta on tavattu myös vain muutamia kertoja Suomesta löydetty keltakerikääpä, joka on luokiteltu uhanalaistarkastelussa puutteellisesti tunnetuksi.

Linnut

Hallainvuorella pesii ja vieraillee hyvä otos erilaisille metsätyypeille ominaista lintulajistoa. Pesiviä lintulajeja on yli 30, joista suurin paritiheys on laulurastaalla, punarinnalla ja peipolla. Uhanalaisista lajeista Hallainvuorella pesivät erittäin uhanalaiset hömötiainen ja viherpeippo, vaarantunut töyhtötiainen sekä silmälläpidettävät punavarpuunen ja närhi. Elinympäristöltään valikoivia tai pääkaupunkiseudulla harvinaisia lintulajeja pesii alueella useita. Näitä ovat leppälintu, puukiipijä, mustapääherttu, peukaloinen ja idänuunilintu.

Lahokaviosammal

Hallainvuoren pohjoisosan kuusikoista on löydetty erittäin runsaasti erittäin uhanalaista lahokaviosammalta, joka on myös rauhoitettu ja luontodirektiivin II-liitteen laji.

Alueen käyttö

Hallainvuori on suosittu virkistysalue, jonka luonnosta nauttivat monenlaiset käyttäjäryhmät, kuten lenkkeilijät ja koiranulkoiluttajat, pyöräilijät, kiipeilijät, suunnistajat, partiolaiset, päiväkotijä ja koululaisryhmät ja larppaajat. Komeille kallioille tullaan viettämään aikaa ja katselemaan maisemia ja syksyisin alueella marjastetaan ja sienestetään. Runsaas virkistyskäyttö näkyy maaston voimakkaana kulumisena.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelun perustamisesta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnon hoidon suunnitelma

Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan suurin osa luonnonsuojelun alueesta jätetään kehittämään luontaisesti. Hallainvuorella on kuitenkin useita istutettuja metsäkuvioita, joista kolmelle ehdotetaan hoitotoimia. Tiheinä kasvavia puiden taimikoita harvennetaan kotimaisia puulajeja suosien. Tällä hetkellä istutetuilla kuvioilla kasvaa tiheää, tasaikäistä, nuorta metsää. Poistamalla muutamia istutettuja puita sieltä täältä jäljelle jäävät puut saavat paremmat kasvamis- edellytykset, ja aukkopai-koista alkaa vesoja uusia puiden taimia. Tällä tavoin voidaan nopeuttaa puuston erirakenteisuuden syntymistä.

Harvennuksissa poistetaan etenkin istutettuja siperianlehtikuusia, joita kasvaa kahdella kuviolla. Harvennuksessa syntyneet rungot jätetään maahan lahopuiksi. Niistä voidaan myös tehdä esteitä ei-toivottujen polkujen lähtöpisteisiin tai käyttää tiheiköiden muodostamiseen eläinten suojapaikoiksi. Harvennukset tehdään lintujen pesimäajan 1.4.–31.7. ulkopuolella syys- ja talviaikaan.

Virkistyskäytön suunnitelma

Hallainvuoren ollessa tärkeä lähiluontokohde, kulku- ja käyttökieltoja tehdään ainoastaan eteläosan suojeltuun pähkinälehtoon ja muinais-
jäännökselle.

Pienessä ja muodoltaan kapeassa pähkinälehdossa kulkeminen kielletään. Kielto on mahdollista tehdä jo vuonna 2001 ELY-keskuksen tekemän suojellun luontotyypin rajauspäätöksen perusteella, sillä alueen läpi kulkeva polku kulkee sini- ja valkovuokkojen esiintymän läpi ja on jo ilmeisesti hävittänyt kevätlinnunherneen kasvuston. Kasvillisuus on vaurioitunut myös lehtoon kuuluvalla jyrkällä rinteellä ja sen alapuolella. Rajauspäätöksen mukaan pähkinälehdossa on kiellettyä kaikki sellainen toiminta, joka voi vaarantaa pähkinälehdon ominaispiirteiden säilymisen. Tällaista toimintaa on mm. pähkinäpensaiden tai muun luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen sekä maastopyöräily.

Hallainvuoren eteläosan jyrkkään kalliorinteeseen louhitun muinais-
jäännöksen betonirakenteilla kiipeileminen kielletään. Kielto on mahdol-
lista muinaismuistolain (295/1963) perusteella, joka kieltää muinais-
jäännöksiin vahingoittamisen ja niihin kajoamisen. Muualla kuin betoni-
rakenteilla saa edelleen kiipeillä. Alueelle laitetaan opaste, jossa osoi-

tetaan sallitut ja kielletyt kiipeilypaikat. Hallainvuoren itäosassa on toinen kiipeilypaikka, jota saa edelleen käyttää ilman rajoituksia.

Pähkinälehtoa ja eteläosan muinaisjäännöstä lukuun ottamatta kaikkialla muualla Hallainvuorella saa edelleen liikkua vapaasti. Kulku kuitenkin pyritään ohjaamaan poluille siten, että suosituimmat polut merkitään virallisiksi reiteiksi, joita pitkin pystyy tekemään lenkkejä koko metsäalueella. Polkujen varsille pystytetään opastauluja, joissa kerrotaan alueen luonnon piirteistä ja muinaisjäännöksestä.

Turvallisuuden vuoksi Hallainvuorta kiertävien ulkoilureittien ja merkittyjen polkujen varsia hoidetaan poistamalla vaaralliset puut ja oksat. Kaadetut puut jätetään kasvupaikalleen lahoppuiksi. Runkoja voidaan kaataa myös pötkelöiksi.

Hallainvuori on haastavaa ulkoilumaastoa suurine korkeuseroineen, kumpuilevine kallioineen ja jyrkänteineen. Ennen polkujen merkitsemistä alueelle tehdään turvallisuustarkastelu, jotta reitit saataisiin toteutettua mahdollisimman turvallisesti.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien, sienten ja jäkälien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen
- tulenteke, telttailu ja muu leiriytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- pähkinäpensaslehdossa liikkuminen
- muinaisjäännösten betonirakenteilla kiipeileminen ja kiipeily muualla, kuin sille osoitetuilla paikoilla
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittu:

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä
- marjojen ja ruokasienten poimiminen
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahopuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- kiinteiden muinaisjäännösten tutkiminen ja hoitaminen Museoviraston toimesta tai luvalla. Alueen luontoon kajoaminen edellyttää myös ELY-keskuksen lupaa.
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Valmistelu

Hallainvuoren luonnonsuojelualueen valmistelu käynnistyi vuonna 2016 olemassa olevan luontotiedon kokoamisella ja uusien luontoselvitysten tekemisellä. Asiantuntijoiden suositusten mukaan selvitettäväksi otettiin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 rajauksesta poiketen koko Hallainvuoren alue. Osa luontoselvityksistä tehtiin resurssien kohdentamiseksi useamman vuoden aikana ja alueilla, joilla kartoituksen kohteena olevia eliölajeja todennäköisimmin tavataan. Luontoselvityksiä tehtiin linnustosta, kasvistosta, luontotyypeistä, orvakoista ja lahokaviosamalesta. Valmistelun aikana päivitettiin myös alueen kääpähavainnot.

Luontotietojen pohjalta alueelle on laatinut hoito- ja käyttösuunnitelman Luontotieto Keiron Oy, joka teki myös kasvisto- ja luontotyyppiselvitykset. Hoito- ja käyttösuunnitelma on esityksen liitteenä 2. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa kokoontui ohjausryhmä, jossa oli edustajia kaupunkiympäristön ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan eri yksiköistä sekä Starasta.

Luonnonsuojelualueen valmistelun yhteydessä järjestettiin tapaamisia ja tehtiin maastokäyntejä aluetta käyttävien harrastajajärjestöjen kanssa. Valmistelun loppuvaiheessa ei pystytty koronan vuoksi järjestämään työpajamuotoista työskentelyä. Kaikille avoin yleisötilaisuus pidettiin 13.10.2022. Yleisötilaisuudesta tiedotettiin suoraan sidosryhmille ja kaupungin tiedotuskanavien kautta.

Yleisötilaisuuden jälkeen kaikilla halukkailla oli mahdollisuus jättää kirjallisia kannanottoja suojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Kannanottoja saatiin neljä kappaletta. Kannanotot ja niihin annetut vastaukset ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 24.11.2022 § 206.

Kustannusarvio

Investoinnit

Hallainvuorella tarvittavia investointeja ovat opasteiden suunnittelu, rakentaminen ja maastoon pystyttäminen, polkujen turvallisuustarkastelu, polkureittien suunnittelu ja rakentaminen, turvallisuustarkastelussa tarvittaviksi todettujen rakenteiden, kuten portaiden, katselulavojen ja aitojen suunnittelu ja rakentaminen, ulkoilutien vierustan penkkien uusiminen, suojelualueen rajojen merkitseminen sekä taimikoiden harventaminen.

Investointien kustannusarvio on 195 000–366 000 euroa/10 vuotta. Lopullinen hinta riippuu siitä, kuinka paljon turvallisuutta edistäviä rakenteita täytyy tehdä.

Vuosittainen hoito

Vuosittaiseen hoitoon kuuluvia töitä ovat opasteiden ylläpito, polkureittien kunnossapito, mahdollisten rakenteiden, kuten portaiden, katselulavojen ja aitojen ylläpito ja korjaaminen, vaarallisten puiden kaataminen, luontovalvonta (toistaiseksi Hallainvuorella mahdollista vain erillisestä pyynnöstä) sekä erilaisten tapahtumien luvittaminen.

Vuosittaisen hoidon kustannuksia on vaikea laskea erikseen yhtä luonnonsuojelualueetta kohti, sillä alueiden hoidot limittyvät toisiinsa. Hallainvuorella kustannus on todennäköisesti 10 000–25 000 euroa riippuen töiden luonteesta. Luontovalvojan käynti kerran viikossa on kustannuksiltaan n. 10 000 euroa/vuosi, ja yhden opastaulun uusiminen maksaa n. 1 000 euroa.

Suunnitteluun ja hoidon koordinointiin liittyvät työt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hoito- ja käyttösuunnitelma uusitaan kymmenen vuoden välein. Konsulttipalveluina hankittavien luontoselvitysten sekä hoito- ja käyttösuunnitelman uusimisen kustannus on 60 000–90 000 euroa/10 vuotta.

Konsulttipalveluna hankittavan kulumisen seurannan kustannukset ovat 10 000–20 000 euroa/10 vuotta.

Kannanotot

Hallainvuoren luonnonsuojelualueen perustamisesta saatiin neljä kannanottoa, joiden antajat ovat Helsingin luonnonsuojeluyhdistys, Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys, Myllärinlaakson omakotiyhdistys ja yksityishenkilö. Kannanotot ja niihin annetut vastaukset ilmenevät vastaukset ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 24.11.2022 § 206.

Lintujen pesimäajan päivämäärät 1.4.–31.7. on lisätty hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallainvuoren luonnonsuojelualueen raja
- 2 Hallainvuoren luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2022-2031
- 3 Lainhuutotodistus 91-45-9903-45
- 4 Lainhuutotodistus 91-36-9903-19
- 5 Lainhuutotodistus 91-418-5-157

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 24.11.2022 § 206

HEL 2022-011816 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Hallainvuoren luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

24.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

§ 67

Roihupellon metrovarikon vaihto-osatuotannon tilojen kehittämisen hankesuunnitelma

HEL 2022-010856 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liikenneliikelaitoksen Roihupellon metrovarikon vaihto-osatuotannon tilojen kehittämisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 6 160 000 euroa marraskuun 2022 hintatasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, metrovarikon laajennus, vaihto- ja varaosatuotannon tilat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapito keskitetään tulevaisuudessa kahdelle päävarikolle. Kaluston määrän kasvaessa sekä haettaessa kustannussäästöjä ja kaluston kunnossapidon synergiaetuja on tarkoituksenmukaista keskittää vaihto-osatuotanto yhdelle kunnossapidollisista päävarikoista. Tämä on kustannustehokkainta toteuttaa vaihto-osatuotannon tilojen kehittämällä Roihupellon metrovarikolla.

Hanke on kaupunkistrategian 2021–2025 mukainen.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.1.2022 § 57 § raitiovaunuvarikoiden päivitetyn kehittämissuunnitelman.

HKL:n johtokunta hyväksyi 1.2.2022 § 26 HKL:n ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n välisen alihankintasopimuksen metron liittyvistä palveluista.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupunkiraideliikenteen operoinnista ja infran sekä kaluston kunnossapidosta vastaa tällä hetkellä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö). HKL tilaa mm. metron liittyviä kaluston kunnossapitopalveluita Kaupunkiliikenneyhtiöltä liikenneliikelaitoksen ja yhtiön välisen alihankintasopimuksen perusteella.

Helsingin kaupungin strategiassa on älykkäiden liikenneratkaisujen kehittämisen ohella valittu painopistealueiksi mm. vastuullinen taloudenpito ja panostukset ilmastovastuuseen. Raideliikenteen verkostokaupungin kehittämisen lisäksi hanke tukee myös ympäristövastuullisten ratkaisujen ja toiminnan tuottavuuden kehittämiseen liittyvien tavoitteiden toteuttamista.

Kaupunkiliikenneyhtiön kaluston kunnossapidon toimintasuunnitelmana on keskittää suurin osa kalustokunnossapidon toiminnasta kahdelle isolle varikolle, jolloin yli 80 % kaluston kunnossapidon töistä tehtäisiin näillä kahdella varikolla. Nämä varikot ovat Koskelan raitiovaunuvarikko ja Roihupellon metrovarikko. Koskelan raitiovaunuvarikolla tehdään raitiovaunuihin liittyvät huollot ja Roihupellossa metrojunien huollot.

Tulevaisuudessa HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön hallinnoiman kaluston määrä kasvaa linjaston ja liikennöintimäärien kasvaessa. Metrotoimintojen osalta tämä tarkoittaa kaluston kunnossapidossa työmäärän kasvua 69 % verrattuna vuoden 2022 tasoon. Nykyaikaiset vaatimukset täyttävä kaupunkiraideliikennekalusto tarvitsee elektroniikan ja monimutkaisempien teknologioiden yleistymisen myötä enemmän huoltotunteja, vaikka kaluston huollettavuutta ja huollon tehokkuutta on merkittävästi kehitetty 2000-luvulla. Kaluston huoltokohteiden (mm. ilmastointi) määrä on kasvanut nopeammin kuin mitä huoltotoimintaa on mahdollista tehostaa.

Kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapidossa osa huoltotoimenpiteistä toteutetaan vaihto-osatuotannossa. Vaihto-osatuotannossa kalustoyksiköstä irrotetaan osa tai kokoonpano kyseisen asian huoltamiseksi. Osan irrottaminen huollettavaksi on kustannustehokkaampaa kuin koko kalustoyksikön sitoutuminen huollon ajaksi. Esimerkkejä vaihto-osatuotannossa tehtävistä kaluston osien huoltotoimenpiteistä ovat mm. telihuollot ja pyörien huollot ja uusimiset. Täysimittainen telihuolto tehdään muutaman vuoden välein metrojunan teleille.

Vaihto-osatuotannon työsuoritteiden on arvioitu kasvavan n. 24 % lähi-vuosina liikennöintimäärien kasvaessa. Kokonaisuudessaan n. 55 % vaihto-osatuotannon suoritteista on raitioliikennettä palvelevia ja 45 % metroluokkennettä.

Modulaaristen osien ja komponenttien käytön myötä vaihto-osatuotantoa ei ole välttämätöntä toteuttaa huollettavan kalustoyksikön välittömässä läheisyydessä. Vaihto-osatuotannon töissä on kaikissa kalustolajeissa lukuisia samanlaisuuksia, jolloin sekä metro- että raitiovaunukaluston vaihto-osatuotannossa pystytään käyttämään samoja laitteita ja yhteistä tiimiä. Keskittämällä vaihto-osatuotanto yhdelle kaupunkiraideliikenteen varikoista pääkaupunkiseudulla pystytään parhaiten kehittämään vaihto-osatuotannon henkilökunnan osaamista monipuolisemmaksi ja suorittamaan ko. toiminnan tehtävät tehokkaammin.

Tällä hetkellä kaupunkiraideliikennekaluston huoltotoiminta on jakaantunut lukuisille varikoille etenkin raitiovaunujen osalta. Kaikki käytössä olevat kantakaupunkiliikennettä tukevat raitiovaunuvarikot ovat ikään-tyneitä ja kaluston koon kasvaessa kunnossapitotoiminnan jatkaminen ennallaan epäkäytännöllisiksi ja nykyajan vaatimuksia täyttämättömiksi todetuissa tiloissa edellyttäisi muutosinvestointeja vanhoihin varikoihin, joista osasta tullaan raitiovaunuvarikoiden päivitetyn kehittämissuunnitelman mukaisesti luopumaan noin kymmenen vuoden sisällä.

Keskittämällä saadaan realisoitua Kaupunkiliikenneyhtiön perustamista pohjustavissa seudullisissa selvityksissä esitettyjä yhtenäisen kaluston hallinnan mahdollistamia synergia- ja tehokkuusetuja. Hankkeen toteuttaminen tukee niin Helsingin kuin Kaupunkiliikenneyhtiön strategioiden tavoitteita.

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Vaihto-osatuotannon kehittämiseksi on tutkittu vaihtoehtoisia ratkaisuja. Näitä olivat:

- VE0 ei tehdä mitään
- VE1 kalustolajien mukaisen jaon jatkaminen
 - VE1.1 nykyisten tilojen kehittäminen Vallilan varikolla
 - VE1.2 raitiovaunujen vaihto-osatuotannon siirtäminen Koskelan varikolle
- VE2 vaihto-osatuotannon keskittäminen Roihupellon metrovarikolle
- VE3 vaihto-osatuotannon keskittäminen uudistiloihin muualle

Vaihtoehto 0 ei ole mahdollinen ratkaisu, sillä liikennemäärien kasvamisen, etenkin raitioliikenteessä, myötä vaihto-osatuotantoa ei pystytä toteuttamaan tarvittavalla tehokkuudella ja laajuudella täysin ilman investointeja.

Vaihtoehto 1 kummassakin toteuttamistavassa olisi keskittämisen luopumisesta aiheutunut pysyvästi suuremmat henkilöstökustannukset kalustolajeittain eriytetyn tuotannon vaatiman suuremman henkilöstömäärän takia. Vallilan varikon tilojen kehittäminen tähän tarkoitukseen ei ole tällä hetkellä kustannustehokasta tai tarkoituksenmukaista, kun tiloista on tarkoitus luopua ennen vuotta 2030. Toimintojen siirtäminen Koskelan varikolle olisi rakentamiskustannuksiltaan vähintään yhtä kallista kuin keskitetyissä tiloissa, mutta keskittämisen toteuttamatta jättäminen johtaisi korkeampiin henkilöstökuluihin. Vaihtoehto 1 toteuttamiskustannukset kohdistuisivat välittömästi Kaupunkiliikenneyhtiöön, mutta välillisesti näistä olisi myös kustannuksia nostattavia vaikutuksia HKL:lle.

Vaihtoehto 2 esitetty Roihupellon metrovarikko tarjoaa käytössä olevista kaupunkiraideliikenteen varikkoalueista sopivimman sijainnin vaihto-osatuotannon keskittämiseksi, kun otetaan huomioon tarvittavat osien kuljetukset sekä vapaana oleva tila suunnitellulle laajennukselle. Tilojen kehittäminen tukee myös vaihto-osatuotannon prosessien kehittämistä tehokkaammaksi, sillä vastaavia tehostamismahdollisuuksia on huomattavasti vaikeampi toteuttaa kalustolajeittain eriytyneissä, mahdollisesti vanhentuneissa, tiloissa.

Vaihtoehdossa 3 pystyttäisiin saavuttamaan samat keskittämisen tuomat edut kuin vaihtoehdossa 2 ja mahdollisesti vielä suurempia tuotannon tehostamismahdollisuuksia, mutta täysin uuden rakennuksen rakentaminen tarkoitusta varten vaatisi sopivan tontin löytämistä ja tuotantotilojen jatkossa suuremman määrän huoltoon tuotavien osien siirtelyä. Varikkojen kehittämissuunnitelman asettamien reunaehtojen mukaisessa aikataulussa tämän vaihtoehdon valitseminen aiheuttaisi aikatauluhaasteita ja suuremman kustannusepävarmuuden.

Tutkittujen vaihtoehtojen pohjalta HKL ja Kaupunkiliikenneyhtiö ovat arvioineet kustannustehokkaimmaksi tavaksi kehittää kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapidon vaihto-osatuotantoa liikenteen ja kaluston määrien kasvaessa siten, että vaihto-osatuotanto keskitetään vaihtoehto 2 mukaisesti Roihupellon metrovarikolle.

Hankkeen toteuttaminen

Vaihto-osatuotannon keskittäminen Roihupellon metrovarikolle edellyttää laajennuksen rakentamista metrovarikon huoltohallien itäpuolelle, jotta vaihto-osatuotannolle voidaan tarjota asianmukaiset toiminnan yhdistämisen ja volyymin kasvamisen vaatimat tilat.

Metrovarikon huoltohallin vaihto-osatuotannon tilojen läheisyydessä on varastotila, joka muutetaan hankkeessa vaihto-osatuotannon käyttöön. Hankkeessa rakennettava laajennustila tulee tämän nykyisen varastoti-

lan pohjoispuolelle, huoltohallitilan kylkeen. Varastotila-alue muutetaan kaksikerroksiseksi.

Hankkeessa toteutettaviin vaihto-osatuotannon tiloihin sijoitetaan mm. maalaamotila, raepuhallusalue sekä teliprässi ja telien pesukoneet.

Hankkeeseen ei sisälly vaihto-osatuotannon tarvitsemia laitteita paitsi puominosturin hankinta. Kaupunkiliikenneyhtiö investoi noin 800 000 euroa toiminnoissa tarvittaviin muihin tuotantolaitteisiin.

HKL tilaa hankkeen toteutuksen Kaupunkiliikenneyhtiöltä HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön välisen alihankintasopimuksen mukaisesti. Hanke toteutetaan vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomaksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä enintään 6 160 000 euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti marraskuu 2022) tarkempi indeksipohjainen määrittely tehdään hankintaratkaisun osana ja tätä indeksiä käytetään hankkeen kustannuksien seurannassa. Mikäli tarkempaa indeksiehtoa ei määritellä, käytetään kustannustason seurantaan rakennuskustannusindeksiä.

Hankkeen kustannusarvio jakaantuu rakennusurakan töihin (rakentaminen, sähkötyöt, LVI-työt) 4 640 000 euroa, puominosturin hankintaan 100 000 euroa ja rakennuttajan kustannuksiin 790 000 euroa. Lisäksi hankkeelle varataan n. 10 % riskivaraus.

Kaupunkiliikenneyhtiö päättää erikseen vaihto-osatuotannon tarvitsemien uusien laitteiden investoinneista, sillä nämä laitteet tulevat yhtiön omaisuudeksi.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty 190 000 euroa joulukuuhun 2022 mennessä.

Hanke on mahdollista toteuttaa vuoden 2023 hyväksytyn talousarvion (Kaupunginvaltuusto 23.11.2022) liitteenä olevassa HKL:n 10-vuotisessa investointiohjelmassa vuodelle 2023 ja 2024 varattujen määrärahojen sekä vuonna 2022 hankkeelle varatun, osittain käyttämättä jäävän määrärahan puitteissa.

Hankkeen vaikutukset

Hankkeella on vaikutuksia metro- ja raitioliikenteen parempaan käyttöasteeseen sekä laadun paranemiseen. Toimintojen järjestely mahdol-

listaa huoltojen ja korjausten läpimenoajan lyhentymisen ja kustannus-
tehokkuuden kehittämisen.

Toimintojen keskittämiseen liittyvissä kannattavuusarvioissa on huomioitu sekä hankesuunnitelman mukainen kokonaisuus että Kaupunkiliikenneyhtiön tekemät investoinnit tuotantolaitteisiin.

Kokonaisuus rahoitetaan lainarahoituksella. Kokonaisuus aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla 200 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Rahoituskulut 4 % korolla ovat keskimäärin 100 000 euroa vuodessa. Keskittämisen ja tehostamisen kautta saatavat säästöt ovat noin 730 000 euroa vuodessa. Tällöin keskimääräinen vuotuinen säästö olisi noin 400 000 euroa, josta noin 100 000 euroa kohdistuu metroliiketoimintaan. Arviointien mukaan toimintojen keskittämisen aiheuttamat kustannukset saadaan katettua 16 vuodessa syntyvillä säästöillä toiminnan tehostuessa.

Varikko- ja kaluston kunnossapitotoimintojen kustannukset katetaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kanssa laadittujen liikennöintisopimusten puitteissa. Hankkeen on arvioitu parantavan liikennöintisopimusten kannattavuutta.

Laajennuksen rakentamisen myötä pystytään vaihto-osatuotannon toimintaan tuomaan lukuisia energiatehokkuutta ja ympäristöystävällisyyttä parantavia ratkaisuja. Rakennusmateriaalien valinnoissa huomioidaan niiden elinkaari ja hiilijalanjälki mm. kierrätysbetonin ja teräksen käytössä. Valaistuksen toteutuksessa panostetaan toiminnallisesti ja teknisesti laadukkaisiin sekä energiatehokkaisiin valaistusratkaisuihin, joilla tuetaan tuotannon toimintaa, elinkaariratkaisuja sekä energian säästöä. Hankkeen kustannusarvioon on sisällytetty aurinkosähköjärjestelmän asennus laajennusosan kattoalueelle. Muita huomioitavia ympäristönäkökulmia ovat valmius telipesukoneen veden ja lämmön talteenotolle sekä pesuliuottimen kierrätys.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Poistojen ja rahoituskulujen vaikutus on noin 300 000 euroa vuodessa, kun hanke on toteutettu.

Vaihto-osatilaa käytetään sekä raitio- että metroliikenteen kunnossapidossa. Laskelmissa on arvioitu, että tilan käyttö jakaantuu tasaisesti metro- ja raitioliikenteeseen. Tilojen ja toimintojen kustannukset tullaan jakamaan HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön kesken suorittemäärien suhteessa. Arvion mukaan Kaupunkiliikenneyhtiö maksaisi HKL:lle tilakustannuksista vuotuisesti noin 200 000 euroa.

Hankkeen on arvioitu alentavan metroluokituksen operointikustannuksia noin 300 000 euroa vuodessa.

Näin ollen hankkeen kokonaisvaikutus HKL:n käyttötalouteen on arvioitu olevan sen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 200 000 euroa positiivinen.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonnalisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma, metrovarikon laajennus, vaihto- ja varaosatuotannon tilat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.12.2022 § 84

HEL 2022-010856 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi liikenneliikelaitoksen vaihto-osatuotannon Roihupellon metrovarikon tilojen kehittämisen hankesuunnitelmaa esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonnalisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 6,16 milj. euroa marraskuun 2022 hintatasossa.

30.01.2023

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että mikäli hankkeen toteuttaminen hyväksytään, tulee liikenneliikelaitos (HKL) tilaamaan hankkeen toteutuksen yhteistyökumppaniltaan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä johtokunnan 1.2.2022 hyväksymän alihankintasopimuksen mukaisesti.

Käsittely

19.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toimitusjohtaja Juha Hakavuori ja kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva. Asiantuntijat poistuivat kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

30.01.2023

Asia/24

§ 68

Valtuutettu Matias Pajulan aloite vaakunoista Helsingin kaupunginosille

HEL 2022-007412 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite vaakunoista Helsingin kaupunginosille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matias Pajula ja 13 muuta valtuutettua esittävät, että kaupunki selvittäisi mahdollisuutta luoda Helsingin kaupunginosille omat vaakunat, jotka kuvaisivat kaupunginosien omaleimaisia piirteitä ja historiaa.

Kuntalain (410/2015) 5 §:n mukaan kunnalla voi olla valtuuston hyväksymä kunnanvaakuna. Vaakunan käyttöä valvoo kunnanhallitus tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu viranomainen.

Viime vuosina useampi yksityishenkilö on luonut ja julkaissut omia ehdotuksiaan Helsingin kaupunginosavaakunoiksi. Kunnan- tai kaupunginosien vaakunoista ei ole säädetty laissa. Helsingissä on yhteensä 60 kaupunginosaa. Osalla kaupunginosista on jo oma vaakuna. Esimer-

kiksi Vuosaaren vaakuna on merkitty Suomen Heraldisen Seuran vaakunarekisteriin, ja sen käyttöoikeudet kuuluvat yksityiselle yhdistykselle.

Kaupungin osallisuustyössä ei ole tunnistettu suoraa yhteyttä kaupunginosien vaakunoiden ja kaupunginosaan sitoutumisen välillä. Kaupunkilaisten sitoutuminen omaan asuinalueeseen ei välttämättä noudata kaupunginosaajakoa.

Virallisten vaakunoiden luominen aiheuttaisi kustannuksia ja vaatisi suunnittelukilpailun järjestämisen. Vaakunoiden tulisi täyttää heraldiset vaatimukset, ja niiden käyttöoikeudet tulisi osoittaa sopivalle taholle.

Asiaa on tarkasteltu myös Helsingin brändi- ja ilmetyön näkökulmasta. Erilliset kaupunginosaavaakunat ja niiden käyttö saattaisivat luoda epäkohdonmukaisuutta ja jopa heikentää Helsingin brändiä sekä sen kokonaismielikuvan vahvistamista. Mahdolliset kaupunginosaavaakunat vaatisivat luomis- ja suunnitteluprosessin lisäksi jatkuvaa kannattelua käytön ohjeistuksen sekä mahdollisen valvonnan kannalta. Kun käyttäjinä olisi luultavasti kaupunginosaayhdistykset ja muut yksityiset toimijat, olisi kaupungin hankalaa ottaa tällaisten visuaalisten elementtien käyttöönotossa tukiroolia, sillä virallistamisen lisäksi tarvittaisiin myös ohjeistusta, logo-originaaleja ja niiden hallintaa, koulutusta ja käytön sekä toteutuksen seuranta.

Osa Helsingin kaupunginosista jakautuu pienempiin piirijaon mukaisiin osa-alueisiin. Esimerkiksi Herttoniemen kaupunginosaan kuuluvat Länsi-Herttoniemi, Roihuvuori, Herttoniemen yritysalue ja Herttoniemenranta. Tällaisissa tilanteissa kaupunginosaavaakuna ei välttämättä olisi tarkoituksenmukainen, sillä kaupunginosaidentiteetti kiinnittyy pikemminkin osa-alueeseen.

Kaupunginosaayhdistykset ja muut kaupunginosaatoimintaa harjoittavat yhdistykset ovat luontevin taho pohtimaan tarvetta kaupunginosaan tai osa-alueen omalle vaakunalle. Vaakunan luominen kaupunginosaaktiivien toimesta vahvistaisi vaakunan ruohonjuuritason omistajuutta. Kaupunginosaayhdistysten, yksityishenkilöiden ja muiden vastaavien osalta on hyvä huomioida, että myös kaupalliset toimijat ovat jo hyvällä tavalla lähteneet nostamaan kaupunginosaajayhteyden tunnetta omassa työssään.

Edellä mainituin perustein kaupunginhallitus katsoo, ettei Helsingin kaupungin ole tarkoituksenmukaista ryhtyä luomaan kaupunginosille omia virallisia vaakunoita.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen

30.01.2023

viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite vaakunoista Helsingin kaupunginosille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 69

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen tekemästä päätöksestä 24.10.2022 § 702, Helsingin pysäköintipolitiikka 2022

HEL 2022-004754 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksentekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen
johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettun toimitelimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimitelimelle. Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kaupunginhallituksen kokouksen 24.10.2022 päätöspöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 2.11.2022. Oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 7.11.2022. Oikaisuvaatimusta on täydennetty 15.11.2022. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kaupunginhallituksen päätös 24.10.2022 § 702 kumotaan ja palautetaan valmisteltuun siten, että asukaspysäköinnin maksu on tasa-arvoisesti 1.5.2023 alkaen kaikilla alueilla 20 euroa kuukaudessa eli 240 euroa vuodessa. Vaatimuksen mukaan asian merkityksellisyyden vuoksi asia on käsiteltävä kaupunginvaltuustossa. Kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa ei ollut esitetty miksi asiasta on päätetty kaupunginhallituksessa.

Oikaisuvaatimuksen mukaan korkea asukaspysäköintimaksu näivettää kaupungin keskusta-aluetta, kun pieni- ja keskituloisilla perheillä ei ole varaa asua keskustassa. Perheet tarvitsevat autoa muun muassa lasten harrastuskuljetuksiin ja tavaroiden kuljettamiseen. Kaupunginhallituksen päätös vähentää keskusta-alueella asumisen monimuotoisuutta.

Korkea asukaspysäköintimaksu ei takaa pysäköintipaikkaa alueella. Esimerkiksi keskustassa Puutarhakadulla ja Vuorikadulla on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ollut vuosia pysäköintipaikkoja poissa käytöstä työmaiden takia. Vuorikadulla oli keväällä 2022 ainoastaan tarpeettomia CD-paikkoja käytössä Puutarhakadulla olleen kaukolämpötyömaan takia. Työmaan valmistuttua kaupunki viivytteli turhaan pysäköintikieltojen poistamisessa. Kaupungin tulee huolehtia palvelutasosta ja korkeiden maksujen vastineeksi valvoa, että pysäköintipaikat ovat poissa käytöstä vain välttämättömän ajan.

Oikaisuvaatimuksen mukaan aluepysäköinnissä ei ole kyse markkinahinnasta, koska kaupungilla on monopoli katualueisiin. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä kyseenalaistaa onko kaupungin tarkoituksena edistää yksityisten pysäköintitalojen kannattavuutta. 100–300 % vuositasolla olevat hinnankorotukset ovat kohtuuttomia. Kaupungilla ei ole osoit-
taa

sellaisia kustannusnousuja, joihin korotukset perustuvat.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan lisäksi päätöksessä päätetyn ainoastaan asukaspysäköintimaksujen korotuksesta, kun taas päätöksen muu teksti on pääasiassa muusta asiasta. Kaupungin internet-sivulta ei

saanut päätöksen kannalta olennaista liitettä 1. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hänelle toimitetusta kirjallisesta pöytäkirjaotteesta puuttuivat kaikki liitteet.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja perustelut

Kaupunginhallituksen 24.10.2022 § 702 päätös on pääosin jatkovalmistelua ohjaava. Lisäksi siinä on päätetty asukas- ja yrityspysäköintitunnusten hinnan korotuksista. Oikaisuvaatimus ei koske päätöksen valmistelua ohjaavaa osaa vaan ainoastaan asukaspysäköintitunnuksen hintapäätöstä.

Kaupunginhallituksen toimivallasta säädetään hallintosäännön 8 luvun 1 §:ssä. Pykälän 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Käsitteltävänä olevasta asiasta päättämisestä ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Kaupunginhallituksella on asiassa toimivalta.

Vuonna 2022 asukaspysäköinnin hinta oli Helsingissä 30 euroa kuukaudessa, mikä tarkoittaa noin yhden euron vuorokausimaksua. Vyöhykepysäköinnin maksu on tällä hetkellä ydinkeskustassa 4 euroa tunnissa lukuun ottamatta yöaikaa sekä pyhäpäiviä. Ympäri vuorokautinen pysäköintioikeus Helsingin ydinkeskustan yksityisissä pysäköintilaitoksissa maksaa noin 200–300 euroa kuukaudessa. Tarkoituksena on nostaa vuoden 2023 aikana on asukaspysäköinnin hinta 60 euroon kuukaudessa, mitä on edelleen pidettävä erittäin edullisena verrattuna vyöhykepysäköintiin sekä pysäköintiin yksityisissä pysäköintilaitoksissa. Palvelut eivät täysin vastaa toisiaan, mutta hintaero on edelleen erittäin suuri.

Asukaspysäköinnin hinnalla on hyvin vähäinen merkitys ihmisten mahdollisuuteen asua Helsingin kantakaupungissa, mihin vaikuttaa huomattavasti enemmän muut seikat kuten asumisen hinta. Helsingin kaupunkistrategiaan 2021–2025 mukaan joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Kantakaupungissa pääasiallisina liikkumistapoina tulisi olla kestävätkä liikkumismuodot kuten joukkoliikenne, jalankulku ja pyöräily siten, että kantakaupungissa tarvitsisi liikkua mahdollisimman vähän autolla. Satunnaisempaa auton tarvetta varten on mahdollisuus käyttää esimerkiksi yhteiskäyttöauto-palveluita.

Asukaspysäköintitunnuksen ominaisuuksiin kuuluu, että se ei takaa pysäköintipaikkaa. Tällä hetkellä monilla alueilla asukaspysäköintitunnuksia on lunastettu enemmän kuin mitä pysäköintipaikkoja on tarjolla. Korkeampi hinta voi poistaa asukaspysäköintitunnusten hakijoiden jou-

kosta vähän käytössä olevien ajoneuvojen omistajia ja haltijoita, jolloin vapaa pysäköintipaikka on mahdollista löytää helpommin.

Katutyömaat ovat välttämättömiä kaupungin infran toimivuudelle ja turvallisuudelle. Työmaiden vuoksi pysäköintipaikkoja joudutaan ajoittain poistamaan väliaikaisesti käytöstä. Työmaan valmistuttua tavoitteena on palauttaa ne käyttöön mahdollisimman nopeasti, mutta välillä tässä saattaa esiintyä viivettä. Kaupungin tavoitteena on sovittaa yhteen eri työmaiden ajoituksia siten, että niiden haitat olisivat mahdollisimman vähäiset.

CD-paikkoja kaupunki merkitsee ulkomaisille edustustoille kansainvälisten sopimusten perusteella. Jos ne poistuvat käytöstä esimerkiksi lähetystön muuton vuoksi, pyritään pysäköintipaikat palauttamaan tavalliseen pysäköintiin tai muuhun tarpeelliseen käyttötarkoitukseen.

Kaupungin tavoitteena ei ole edistää yksityisten pysäköintilaitosten kannattavuutta, mutta kaupungin etu on, että yksityisten pysäköintilaitosten suosio kasvaisi ja kadunvarsipysäköintiä siirtyisi niihin. Tämä tehostaisi kaupunkitilan käyttöä sekä helpottaisi katujen kunnossapitoa varsinkin talvisin. Tämän vuoksi pysäköintipolitiikassa on yhtenä toimenpiteenä kaupungin ja yksityisten pysäköintilaitosten yhteistyön lisääminen asukaspysäköinnissä sekä erityistilanteissa.

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaan kaupungin tarkoituksena on jatkaa askeleittain siirtymistä kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa. Lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti varmistetaan pysäköintimahdollisuuksien riittävyys asukaspysäköinnissä sekä liityntäpysäköinnissä. Asukaspysäköinnissä markkinaehtoisuutta toteutetaan hinnoittamalla pysäköinti siten, että kysyntä ja tarjonta vastaavat paremmin toisiaan. Tämä myös varmistaa nykytilannetta paremmin paikkojen riittävyyden. Palvelutason mukaisessa hinnoittelussa paikkojen käyttöaste sekä asukaspysäköinnin tunnistusaste määrittävät toteutettavat hinnankorotukset. Jos suureet eivät ole riittävän korkeita, hinnankorotuksia ei toteuteta. Vuonna 2023 toteutettavat hinnankorotukset perustuvat yleisen hintatason nousuun, kaupunkitilan merkittävyyteen ja sen vaihtoehtokustannuksiin sekä kunnossapidon laatuvaatimukseen. Edellisen kerran asukas- ja yrityspysäköintitunnusten kuukausimaksua on nostettu tammikuussa 2021. Tilastokeskuksen kuluttajaindeksi on kasvanut lähes 11 prosenttiyksikköä tammikuusta 2021 syyskuulle 2022.

Kaupunginhallituksen kokouksen 24.10.2022 päätöspöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 2.11.2022. Päätös sekä sen liitteet 1–6 on luettavissa kaupungin internetsivuilla osoitteessa

https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/kaupunginhallitus/esityslistat/asiakirja?year=2023&ls=11&doc=Keha_2022-10-24_Khs_38_Pk

Tieto päätöspöytäkirjan nähtävillä olosta sekä linkki päätökseen ja sen liitteisiin on lähetetty oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi sähköpostitse 2.11.2022. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijälle on pyynnöstä 3.11.2022 lähetetty postitse pöytäkirjan ote muutoksenhakuohjeineen.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, sillä siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta kaupunginhallituksen päätös olisi kumottava tai joiden johdosta päätöstä olisi muutettava.

Päätöksen täytäntöönpano

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Kaupunginhallituksen 24.10.2022 § 702 päätöksen täytäntöönpano ei tee mahdollista valitusta hyödyttömäksi eikä täytäntöönpanon peruuttamisesta myöskään aiheutuisi kovin suurta vahinkoa. Näin ollen kaupunginhallituksen päätös 24.10.2022 § 702 pannaan täytäntöön mahdollisesta valituksesta huolimatta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Oikaisuvaatimus 7.11.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 7.11.2022, täydennys 15.11.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksentekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

30.01.2023

Asia/25

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 40

HEL 2022-004754 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.01.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

24.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Keskushallinto Pormestari 27.06.2022 § 82

HEL 2022-004754 T 08 00 00

Päätös

Pormestari otti esittelyynsä Helsingin pysäköintipolitiikkaa 2022 koskevan asian.

Päätöksen perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan pormestari voi aina ottaa kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvan asian esiteltäväkseen tai määrätä viranhaltijan asian esittelijäksi.

Pormestari on 6.8.2021 (§ 73) ottanut esittelyynsä kaupunkistrategiaa sekä talousarviota ja -suunnitelmaa koskevan päätöksenteon.

30.01.2023

Koska Helsingin pysäköintipolitiikka kytkeytyy keskeisesti kaupungin strategiaan ja talousarvioon, on tarkoituksenmukaista, että pormestari ottaa asian esittelyynsä.

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.05.2022 § 314

HEL 2022-004754 T 08 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin pysäköintipolitiikan 2022 hyväksymistä liitteen numero 1 mukaisesti ohjeellisena noudatettavaksi.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että kotihoidon pysäköintitunnuskäytäntö vakinaistetaan.

Uuden pysäköintipolitiikan kaudelta tehdään kattava vaikutustenarviointi, jossa tarkastellaan uusien linjausten vaikutusta muun muassa auton käytön määrään ja omistamiseen sekä politiikan sosioekonomisia vaikutuksia. Vaikutustenarvioinnin tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa osana päätöksentekoa.

Lisäksi lautakunta korosti kaupunkistrategian tavoitteita pysäköintimahdollisuuksien riittävydestä ja markkinaehtoisuudesta. Näihin tavoitteisiin liittyen lautakunta korostaa, että tavoitellun asukas-pysäköinnin palvelutason paranemisen tulee tapahtua riittävän ripeässä aikataulussa ja katsoo siksi että kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen asettaman vastuullinen ja kestävä talous -ohjelmaryhmän tulee tavoitella alkuvaiheessa selkeämpää muutosta hinnoitteluun ja siten ensimmäisen korotuksen kautta vähintään 2,7 miljoonan euron lisätuloja vuodelle 2023.

Käsittely

24.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että liitteen 1 teemaan ”Kohti ympäristöystävällistä ja kestävää pysäköintiä” lisätään uusi toimenpide ”Mikroliikkumispalveluiden pysäköinnin kehittäminen”.

Tähän lisäykseen liittyen liitteessä 1 olevaan raporttiin lisätään perusteluksi seuraava teksti: Mikroliikkuminen ja siihen liittyvät alustatalouden palvelut ovat nopeasti ja määrältään voimakkaasti kehittyvä liikkumis-

muoto. Mikroliikkuminen on monin tavoin mm. energiatehokkuuden ja kaupungin elävyyden kannalta suotuisaa, mutta siihen liittyy vaikutuksia kuten pysäköinnin ongelmia, joita on tärkeää hallita. Kaupunki on aktiivinen omin käytettävissä olevin toimin ja toimijaverkostossa vaikuttaen mikroliikkumispalveluiden pysäköinnin vaikutusten hallitsemiseksi. Esimerkiksi sähköpotkulautojen pysäköintijärjestelyjen parantamista ja järjeistämistä yhteistyössä operaattoreiden kanssa pilotoidaan kesällä 2022 ja tästä saatavien kokemusten myötä toimintatapoja edelleen kehitetään.

Muutokset päivitetään raporttiin ennen mahdollista kaupunginhallituksen käsittelyä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Liite 1 toimenpide 16:

Täydennysrakentamista koskevat toimenpiteet ja laskentaohjeen päivitys priorisoidaan ja ne tehdään mahdollisimman ripeässä vaikka realistisessa aikataulussa.

Kannattaja: Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Liite 1 toimenpide 19:

Lautakunta korostaa, että pysäköintiyhtiö on olennainen väline pysäköintiratkaisujen hallinnointiin ja toteutukseen ja kaupungin tuottavuuteen ja tehokkuuteen tällä alalla. Siihen liittyvät avoimet kysymykset tulee ratkoa päämäärätietoisesti ja siten kiirehtiä selvityksen valmistumista.

Kannattaja: Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Anni Sinnemäki: Liite 1 toimenpide 23:

Jotta kuljetuspalveluiden positiivinen vaikutus pitkäaikaisen pysäköintitarpeen vähenemiseen korostuisi, kuljetuspalveluita tulee ohjata tilatehokkaampiin kuljetusmuotoihin

Kannattaja: Jenni Pajunen

30.01.2023

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Risto Rautava: Tehdään seuraava lisäys liitteen 1 toimenpiteeseen 6: Katutyömaiden aiheuttamien pysäköintipaikkojen vähenemisen kompensoimiseksi lisätään alueellisia pysäköintipaikkoja esimerkiksi ottamalla pysäköintikäyttöön käytöstä poistettuja julkisen liikenteen pysäkkejä silloin kun tämä ei heikennä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Risto Rautava: Tehdään seuraavat muutokset liitteen 1 kohtaan 6.2. "Kaupungin ja yksityisten pysäköintilaitosten välisen yhteistyön lisääminen asukaspysäköinnissä ja erityistilanteissa." Lisäys uusiksi virkkeiksi edellisen jälkeen: "Maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuutta ja pysäköintilaitosten muodostaman verkoston toimivuutta parannetaan. Laaditaan selvitys maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuudesta ja pysäköintilaitosten muodostaman verkoston toimivuudesta."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Risto Rautava: Liite 1 toimenpide 7:

Lisätään virke: Pyritään edistämään vähällä käytöllä olevien autojen talviaikaista pitkäaikaissäilytystä selvittämällä keinoja lisätä Tattarisuon autohotellin käyttöastetta.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Olli-Pekka Koljonen: Oheinen vastaehdotus osaksi lautakunnan päätöstä: "Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että kotihoidon pysäköintitunnuskäytäntö vakinaistetaan."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Olli-Pekka Koljonen: Oheinen lisäys lautakunnan päätökseen: "Uuden pysäköintipolitiikan kaudelta tehdään kattava vaikutustenarviointi, jossa tarkastellaan uusien linjausten vaikutusta muun muassa auton käytön määrään ja omistamiseen sekä politiikan sosioekonomisia vaikutuksia. Vaikutustenarvioinnin tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa osana päätöksentekoa."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Jenni Pajunen: Lisätään liitteen 1 seurantamittareihin sähköautojen latauspisteiden määrä suhteessa sähköautojen ja lataushybridien määrään Helsingissä (Tavoite 3: seurantamenetelmä 3. s. 20 sekä mittarit s. 62). LISÄYS s.40 Pyritään siihen, että mahdollisimman suuri osuus parkkipaikkojen yhteydessä olevista sähköautojen latauspisteistä on pikalatauspisteitä, jotka mahdollistavat täyssähköautojen lataamisen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jenni Pajunen: Lisäys liitteen 1 s.40: Selvitetään mahdollisuuksia osallistaa myös kansainvälisiä yrityksiä sähköautojen latauspisteiden markkinavuoropuheluun ja kilpailutuksiin (koska sähköautojen latauspisteiden kilpailutuksiin osallistuneiden suomalaisyritysten määrä on tähän mennessä ollut hyvin rajallinen).

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Jenni Pajunen: Lisäys liitteen 1 s.40: Selvitetään mahdollisuuksia rahoittaa parkkipaikkojen latauspisteiden operointia mainostuloilla kaupunkikuvalliset ja esteettiset standardit huomioiden

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Tehdään seuraava muutos liitteen 1 kohtaan 6.4, Kadunvarsipysäköinti: Sivu 44 taulukko ja tämän muutoksen aiheuttamat vastaavat korjaukset muihin kohtiin asiakirjassa

Asukaspysäköintitunnuksen hinta (€/kk), jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +5%

Yrityspysäköintitunnuksen hinta (€/kk) jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +5 %

Mika Raatikaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus 4:

Risto Rautava: Tehdään seuraava muutos liitteen 1 kohtaan 6.4, Kadunvarsipysäköinti: Sivu 44 taulukko ja tämän muutoksen aiheuttamat vastaavat korjaukset muihin kohtiin asiakirjassa

Asukaspysäköintitunnuksen hinta (€/kk), jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +15%

Yrityspysäköintitunnuksen hinta (€/kk) jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +15 %

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Vastaehdotus 3:

Olli-Pekka Koljonen: Oheinen vastaehdotus osaksi päätöstekstiä: "Lautakunta korostaa kaupunkistrategian tavoitteita pysäköintimahdollisuuksien riittävydestä ja markkinaehtoisuudesta. Näihin tavoitteisiin liittyen lautakunta korostaa, että tavoitellun asukaspysäköinnin palvelutason paranemisen tulee tapahtua riittävän ripeässä aikataulussa ja katsoo siksi että kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen asettaman vastuullinen ja kestävä talous -ohjelmaryhmän tulee tavoitella alkuvaiheessa selkeämpää muutosta hinnoitteluun ja siten ensimmäisen korotuksen kautta vähintään 2,7 miljoonan euron lisätuloja vuodelle 2023."

Lisäksi tehdään seuraava muutos liitteen 1 sivun 44 taulukkoon:

Taulukon maksimikorotusprosentti (+20%) muutetaan alhaisemmaksi (+15%) Eli seuraavasti:

"Asukaspysäköintitunnuksen hinta (€/kk), jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +15%

Yrityspysäköintitunnuksen hinta (€/kk) jos vuosittainen maksimikorotus toteutuu joka vuosi +15 %"

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Olli-Pekka Koljosen ja Risto Rautavan vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 4 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Olli-Pekka Koljosen vastaehdotus voitti Risto Rautavan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Otto Meri, Jenni Pajunen

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen äänin 7-2 (4 tyhjää).

Risto Rautava, Jenni Pajunen ja Mika Raatikainen jättivät päätöksestä seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Pysäköintipolitiikassa lautakunnan ei pidä asettaa pysäköintimaksujen korotuksista saataville tuloille tavoitteita.

Otto Meri jätti päätöksestä seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Ilmoitan eriävän mielipiteen päätökseen. Eriävä mielipide liittyy päätöksen kohtaan: "Lautakunta korostaa kaupunkistrategian tavoitteita pysä-

30.01.2023

köintimahdollisuuksien riittävydestä ja markkinaehtoisuudesta. Näihin tavoitteisiin liittyen lautakunta korostaa, että tavoitellun asukaspysäköinnin palvelutason paranemisen tulee tapahtua riittävän ripeässä aikataulussa ja katsoo siksi että kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen asettaman vastuullinen ja kestävä talous -ohjelmaryhmän tulee tavoitella alkuvaiheessa selkeämpää muutosta hinnoitteluun ja siten ensimmäisen korotuksen kautta vähintään 2,7 miljoonan euron lisätuloja vuodelle 2023."

Katson, että päätös on tältä osin perustuslain 121 §:n 3 momentin vastainen. Säännös edellyttää, että kunnallisten verojen verovelvollisuudesta ja veron määräytymisen perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta säädetään lailla. Lautakunnan päätöksessä edellytetty pysäköintitulojen lisäämistarve 2,7 miljoonalla eurolla on tosiasiallisesti esitys verotuksen kiristämisestä. Siltä osin kuin pysäköintimaksuilla pyritään kulujen kattamisen sijaan fiskaalisiin tavoitteisiin, tulee niiden perusteesta ja määrästä säätää lailla. Näin ollen katson, että tehty päätös on PL 121.3 §:n vastainen.

10.05.2022 Pöydälle

03.05.2022 Pöydälle

26.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

§ 70

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035

HEL 2022-014886 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus antoi ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi monimuotoisuusstrategiaksi 2035 seuraavan lausunnon:

Luontokato on yksi aikamme suurista ekologisista kriiseistä ja luontokadon pysäyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden saattaminen elpymisuralle ovat kuluvaan vuosikymmenen tärkeimpiä yhteiskunnallisia tehtäviä. Helsingin kaupunki on tehnyt systemaattista työtä ainutlaatuisen kaupunkiluontonsa monimuotoisuuden edistämiseksi kaupungin ensimmäisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmasta vuodesta 2008 alkaen.

Helsingin kaupunki hyväksyi keväällä 2021 luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman vuosiksi 2021–2028 ja Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 painottaa ohjelman kunnianhimoista toimeenpanoa. Strategiassa asetetaan myös tavoite perustaa vähintään viisi luonnonsuojelualuetta vuodessa sekä sitoudutaan uuden luonnonsuojeluohjelman valmisteluun.

Helsinki on ollut mukana nyt kommentoitavana olevan kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian valmistelussa eikä strategialuonnos ole ristiriidassa Helsingin omien luonnon monimuotoisuustavoitteiden kanssa vaan tukee niiden edistämistä. Helsingin kaupunki esittää seuraavassa joitakin huomioita luonnoksesta erityisesti kaupunkiluonnon, Itämeren ja pienvesien, kaupunkisuunnittelun sekä strategian vaikuttavuuden näkökulmasta. Kommentit on sijoitettu lausuntopalvelussa pyydetyn mukaisesti luonnoksen alaotsikoiden alle.

1. Johdanto

Luonnon tutkitusti todennetut terveyshyödyt ja niiden myötä saatavat välilliset taloudelliset hyödyt on syytä mainita jo johdannossa. Kasvavissa kaupungeissa on tärkeää huomioida luonnon tarjoamat terveyshyödyt yhtenä kasvun ohjaamista määrittävänä tekijänä.

2. Strategian lähtökohdat

Luontokato tunnustettiin institutionaalisesti Rion sopimuksessa vuonna 1992 ja sen jälkeen niin kansainvälisesti kuin kansallisesti on usean vuosikymmenen ajan todettu luontokadon pysäyttämisen epäonnistu-

minen. Sen vuoksi on erittäin tärkeää, että strategiassa määrätietoisesti haetaan vaikuttavuutta luontokadon pysäyttämiseksi. Edellisen ohjelman arvioinnin perusteella on syytä keskittyä toimiin, joissa yhdistyvät laaja yhteistyö, vaikuttava tiedontuotanto, itsenäinen toteutus sekä riittävä oma rahoitus. Toimenpiteille on asetettava selkeät vastuutahot, konkreettiset määrälliset tavoitteet sekä toteutuksen seurannan mittarit.

Luonnoksessa tunnistetaan luontokadon ja ilmastomuutoksen välinen yhteys, mikä on hyvä asia, sillä ympäristökriisit eivät ole toisistaan erillisiä, erillisinä hallittavia kokonaisuuksia. Koska myös luonnonvarojen käyttö on merkittävä luontokadon juurisyy, on toivottavaa, että strategiassa tuotaisiin esiin myös kiertotaloussiirtymän merkitys luontokadon hillitsijänä. Nyt kiertotalous mainitaan strategiassa, mutta sen merkitys luontokadon torjumisessa ei hahmotu riittävästi.

Strategiassa painotetaan kansalaisten asenteiden ja kulutustottumusten muuttumista sekä lasten ja nuorten ympäristökasvatusta. Vaikka nämä ovat relevantteja, tulee strategiassa selkeämmin painottaa sitä, että meneillään on kriittinen vuosikymmen luontokadon pysäyttämisen kannalta ja vastuu luonnon monimuotoisuuden turvaavista toimenpiteistä ja oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen läpiviemisestä on nyt päättävässä ja toimeenpanevassa asemassa olevalla sukupolvella.

Rakennetun ympäristön käsite kattaa rakennusten lisäksi puutarhat ja puistot ja näiden luonnon monimuotoisuuden lisäämisen mahdollisuudet on tuotu hyvin esille. Strategian lähtökohdissa kuvataan kuitenkin puutteellisesti kaupunkien luonto/virkistysalueiden eli väestön valtaosalle tärkeän lähiluonnon tilaa ja merkitystä. Kaupunkien luontoalueilla, esimerkiksi metsä- ja niittyalueilla, voi olla huomattavakin ennallistamispotentiaali.

3. Strategian tavoitteet

3.1 ja 3.2 Pää tavoite ja tarkemmat tavoitteet

Helsinki kannattaa strategiassa ilmaistua päätavoitetta luontokadon pysäyttämistä vuoteen 2030 mennessä ja luonnon monimuotoisuuden elpymisestä. Myös tarkemmat tavoitteet ja niiden jakautuminen luonnon tilaa, luonnonsuojelua ja paineiden vähentämistä sekä juurisyytä koskeviin tavoitteisiin on perusteltua, kuitenkin paineiden vähentämiseen ja juurisyihin liittyvät tavoitteet tulisi erottaa toisistaan luonnoksen kuvan kolme mukaisesti. Strategiaa terävöittäisi myös, mikäli kaikki tavoitteet muotoiltaisii yhtenäiseen tavoitemuotoon.

3.3 Luonnon tilan tavoitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Luonnon tilan tavoitteet ovat strategian varsinainen kärki. Helsinki pitää hyvänä sitä, että strategiassa on huomioitu myös tavanomainen luonto tällä hetkellä uhanalaisten lajien ja luontotyyppien lisäksi. Strategiassa tulee nykyistä selkeämmin tuoda esille tarve tarkastella maa- ja vesiekosysteemejä kokonaisuutena, sillä näitä ei voi monimuotoisuusnäkökulmasta mielekkäästi tarkastella erikseen.

Rakennetun ympäristön uuselinympäristötavoitteen jakamisessa eri taajama-alueiden kesken on tarpeen ottaa huomioon kyseisten alueiden nykytilanne ja taajamiin kohdistuvat kasvupaineet. Luontopohjaiset ratkaisut ovat uusi elementti rakennettuun ympäristöön, ja niiden toteuttamiseen tulee osoittaa riittävä rahoitus ja varmistaa alan osaamisen kehittäminen.

Strategiassa tulisi olla selkeä kaupunkien luonto/viheralueisiin liittyvä tavoite. Vastaava huomio tuli esille myös strategian ennakoarvioinnissa. Strategiassa tulisi vahvemmin löytää keinot tukea kaupunkien monimuotoisuustyötä. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet olisivat tähän yksi harkittava keino.

Jo nyt on nähtävissä, että Suomen merenhoidon suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä on haasteellista. Strategiassa tulisi esittää Itämeren luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi uusia avauksia etenkin maataloudesta tulevien ravinnekkuormien vähentämiseksi, jotta meren hyvä tila olisi mahdollista saavuttaa vuoteen 2027 mennessä kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Lisäksi tarvitaan uusia avauksia tavoitteiden toteutuksen turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi myös vuoden 2027 jälkeen.

3.4 Suojelu ja ennallistaminen

Tiukasti suojeltujen alueiden ja suojelua tukevien alueiden määrittely ei ole strategiassa selkeää – kumpaan luokkaan kuuluisivat esimerkiksi luonnonsuojelulain nojalla perustettavat luonnonsuojelualueet ja jos ne olisivat tiukasti suojeltuja alueita, mitä olisivat ”kaavamääräyksillä suojeltavat” suojelun tukialueet? Näitä määritelmiä tulee tarkentaa. On tärkeää, että luonnon suojelemiseksi tehtävät ratkaisut ja päätökset ovat mahdollisimman selkeitä ja yksiselitteisiä ja perustuvat luonnontieteelliseen tietopohjaan. Suojelun tukialueet ovat tässä mielessä ongelmallisia.

Kaavoituksen yhteydessä tehtävissä maankäyttöratkaisuissa on keskeistä ratkaista alueiden pääasiallinen käyttötarkoitus. Jos se ei ole alueen ominaisuuksiin perustuen luonnonsuojelu, on se jotakin muuta. Helsinki näkee silti mahdollisena, että esimerkiksi SL-alueita ympäröiville alueille, joiden käyttötarkoitus on jokin muu, voidaan tarvittaessa antaa SL-alueiden suojelua tukevia määräyksiä kuitenkin siten, että

alueiden varsinainen käyttötarkoitus on edelleen kohtuullisella tavalla mahdollista.

3.5 Paineiden vähentäminen ja juurisyihin vaikuttaminen

Helsingissä suuri haaste on kaupungin kasvun ja lähiluonnon säilyttämisen ja sen monimuotoisuuden vaalimisen yhteensovittaminen. Luonnon terveysvaikutukset on tunnistettu ja kaupunki seuraa lähiluonnon saavutettavuutta alueellaan. Vaikka kaupunkiluonnon pinta-alat ovatkin pieniä, on luonnon monimuotoisuus verrattain hyvällä tasolla.

Helsingin maankäytössä toteutetaan jo lieventämishierarkiaa ekologista kompensatiota lukuun ottamatta. Kompensatio on uusi mekanismi, jonka toimeenpanon tueksi on uuden luonnonsuojelulain myötä pikaisesti valtionhallinnon perustettava toimivat, kompensoitiin kannustavat prosessit, kehitettävä yhtenäiset, käytännölliset toiminta- ja laskentamallit ja varmistettava riittävä resursointi asiantuntijuuden lisäämiseksi. Myös luonnon monimuotoisuutta koskeva informaatio-ohjauksen onnistuminen on riippuvainen riittävästä resursoinnista ja eri toimijoiden kouluttamisesta.

Julkisilla hankinnoilla voidaan merkittävästi vaikuttaa markkinoiden toimintaan ja luonnon monimuotoisuutta tukevien hankintakriteerien kehittäminen on vaikuttava, tärkeä toimenpide. Kriteerien lisäksi on tärkeää, että hankintoja ohjataan lähtökohtaisesti tuotteisiin ja palveluihin, jotka tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja elpymistä. Eri hankintakategorioiden vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen tarvitaan lisää tietoa ja hankkijoiden tueksi onnistuneita ja vaikuttavia hankintaesimerkkejä. Näiden edistämiseen kaupungeissa on niukasti resursseja.

Helsingissä hankintojen ympäristövaikutuksien vähentämiseen on saatu tukea kansallisista hankintojen green deal -sopimuksista ja niiden tuomasta yhteistoiminnasta. Valtion ja kaupunkien välinen tiivis yhteistyö on elintärkeää myös luonnon monimuotoisuutta edistävien julkisten hankintojen kehittämisessä. Green deal -sopimukset ja Keino-akatemia ovat hyviä väyliä myös näiden tavoitteiden läpiviemiseen. Myös kansainvälinen yhteistyö tunnistetaan Helsingissä tarpeelliseksi hankintojen ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi.

Helsinki kannattaa myös strategiaan kirjattuja hallinnon yhteistyön ja ylivaalikautisen sitoutumisen tavoitteita. Ne on tunnistettu oleellisiksi myös kaupungin omassa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimeenpano-ohjelman määrätietoisessa edistämisessä.

Luontotiedon systemaattinen kartuttaminen ja olemassa olevan luontotiedon kokoaminen yhteen paikkaan on keskeistä luontokadon trendin seuraamiseksi. Se, ettei tietoa tällä hetkellä ole tai että se on puutteel-

lista tai hajallaan eri järjestelmissä, ei saa kuitenkaan estää luontokatoa torjuvien toimenpiteiden toteuttamista.

Helsinki pitää hyvänä, että strategian tavoitteena on saada luonnon tilan seurantaan selkeät ja laajasti hyväksytyt mittarit, joilla voidaan tuottaa tietoa luonnon tilasta ja toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Helsinki tekee mielellään yhteistyötä luonnon tilan seurannassa.

On tärkeää, että strategialuonnoksessa korostetaan osallisuuden merkitystä. Kaupunkisuunnittelun prosessit on rakennettu toteuttamaan vuorovaikutteisuuden periaatetta ja eri osallisryhmät ovat luontonäkökulmastakin jo nykyisellään vahvasti edustettuina ja osallistuvat aktiivisesti suunnitteluun.

Kaupunkisuunnitteluprosesseissa keskeistä on erilaisten näkökulmien tunnistaminen ja yhteensovittaminen, sekä selvitysten että saadun palautteen pohjalta.

3.7 Suomi maailmalla

Itämeren maiden energiayhteistyötä koskeva kappale vaikuttaa tässä irralliselta eikä sen yhteys luontokadon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ole ilmeinen. Itämeren suojelun edistäminen ravinteiden ja haitallisten aineiden kuormitusta vähentämällä on tärkeää myös vesiluonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Helsinki on tehnyt Turun kaupungin kanssa aktiivista yhteistyötä Itämeren suojelemiseksi jo vuodesta 2006. Kaupunkien käynnistämään Itämerihaasteeseen on liittynyt jo 319 tahoja kaikista rantavaltioista. Itämeren suojelukomission (HELCOM) työtä on syytä tukea jatkossakin.

Muut huomiot - 4. Strategian vaikutukset

Helsinki yhtyy pitkälti luonnoksessa esitetyn ennakoarvioinnin huomioihin ja ehdotuksiin. Strategian tavoitteiden onnistumisessa keskeistä on toimenpideohjelman sisältö. Sen valmistelussa on selkeästi kirjattava toimenpiteet, niiden vastuutahot sekä seurattavat mittarit. Strategialuonnoksessa on esimerkiksi kunnille osoitettuja tavoitteita tunnistettavissa niin suoraan kunnille osoitettuna kuin 'julkishallinnolle' ja 'yhteisöille' osoitettujen kirjausten alta, mikä vaikeuttaa kuntiin kohdistuvien tavoitteiden hahmottamista.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala on hiljattain julkaissut oppaan "Eräranta, Susa ja Koskinen Kaisa-Reeta: Toimenpideohjelmat strategian tukena. Opas päästövähennysohjelman laatimiseen". Sen oppeja soveltaen myös luonnon monimuotoisuusstrategian toimenpideohjelmassa tulisi selkeästi tunnistaa ne toimenpiteet, joilla on suora vaikutus luontokadon pysäyttämiseen, välttämättömät, suoraa vaikutuk-

sia mahdollistavat toimenpiteet sekä selvitykset uusien luontokatoa py-
sättävien toimenpiteiden määrittelemiseksi.

Muut huomiot - 4.3 Strategian muut ympäristö- ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Helsinki pitää tärkeänä, että luonnon monimuotoisuusstrategiassa ja sen vaikutusten arvioinnissa keskitytään luonnontieteellisiin näkökulmiin, luonnon itseisarvoiseen merkitykseen sekä luonnon ihmiselle tuottamiin hyötyihin. Luonnon monimuotoisuuteen ja luontokadon torjuntaan ei kuitenkaan pidä sekoittaa viheralueisiin liittyviä sosiaalisia kytkentöjä. Virkistysalueen viihtyisyys on subjektiivista eikä sillä ole biodiversiteetin kanssa välttämättä mitään tekemistä. Virkistykseen ja ulkoiluun liittyviä näkökulmia huomioidaan suunnittelussa pääosin muilla perusteilla ja muista lähtökohdista.

Helsingin kaupunki katsoo myös, että luonnon monimuotoisuusstrategialla on pääsääntöisesti myönteinen vaikutus ilmastoon. On kuitenkin syytä täydentää arviota siltä osin kuin on kyse alue- ja yhdyskuntarakenteen suurten kehityslinjojen ilmastovaikutuksista. Tulee tiedostaa, että luonnon monimuotoisuuden edistämisen vaikutuksia on tärkeää arvioida eri aluetasojen ulottuvuuksissa. Seutu- ja kaupunkitasoisesti katsoen voi olla luonnon monimuotoisuuden ja ilmastovaikutusten kannalta ensiarvoisen tärkeää ohjata kasvua jo rakennettuun ympäristöön ja joukkoliikennevyöhykkeille. Tällä tavoin voidaan vähentää liikkumistarvetta ja maankäytölle tarvittavan alueen pinta-alaa. Tämä puolestaan vähentää päästöjä ja säästää luontoalueita sekä hiilinieluja. Toisaalta tästä voi aiheutua pienialaisia haitallisia vaikutuksia kaupunkirakenteen sisäisiin viheralueisiin. Monimuotoisuusstrategian toteuttamisen vaikutukset voivat näin ollen olla osin ristiriitaisia, kuten luonnoksessa todetaankin.

Helsinki pitääkin tärkeänä luonnon monimuotoisuuden tavoitteiden nimomista kestävästä kaupunkikehityksen kokonaisuuteen. Monimuotoisuustavoitteet eivät saa johtaa siihen, että kaupunkirakenteen kestävä tiivistäminen vaikeutuisi. Kestävällä ja harkitulla tiivistämisellä voidaan vähentää päästöjä, säästää hiilinieluja ja välttää luontoalueille rakentamista tai niille kohdistuvaa kulutusta laajemmassa alue- ja yhdyskuntarakenteessa, mikä tukee myös luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja lisääntymistä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Korvataan kappaleessa 14 lause: "Strategiassa tulisi esittää Itämeren luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi uusia avauksia tavoitteiden toteutuksen turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi myös vuoden 2027 jälkeen."

Seuraavalla:

"Strategiassa tulisi esittää Itämeren luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi uusia avauksia etenkin maataloudesta tulevien ravinnekuormien vähentämiseksi, jotta meren hyvä tila olisi mahdollista saavuttaa vuoteen 2027 mennessä kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Lisäksi tarvitaan uusia avauksia tavoitteiden toteutuksen turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi myös vuoden 2027 jälkeen."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleeseen 13:

"Strategiassa tulisi vahvemmin löytää keinot tukea kaupunkien monimuotoisuustyötä. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet olisivat tähän yksi harkittava keino."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että lausunnossa huomioidaan seuraavat näkökohdat.

Luonnon monimuotoisuusstrategia on laadittu lähes yksinomaan sinänsä hyvin tärkeän elollisen luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Olennaisena puutteena strategiassa on pidettävä elottoman luonnon monimuotoisuuden lähes täydellistä puuttumista. Luonnon biodiversiteettiä ei voida onnistuneesti suojella ilman geodiversiteetin suojelua

sen rinnalla. Elottoman luonnon arvokkaiden kohteiden tuhoaminen Helsingin ja Suomen luonnosta on myös lopullista. Helsingin kaupungin ympäristökeskus on listannut kallioperän ja maaperän arvokkaita luontokohteita Helsingissä ainakin vuonna 2004:

<https://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-06-04.pdf>

Myös geodiversiteetti merkittävänä biodiversiteettiä tukevana voimavarana on siis nostettava esiin luonnon monimuotoisuusstrategiassa, ja sen pitää olla huomioitava asia Helsingin kaavoitusta ja rakentamista koskevissa päätöksissä. Geodiversiteetti lisää biodiversiteettiä.

Lausuntoluonnoksessakin todetaan, että luonnon monimuotoisuuden ja ilmastovaikutusten turvaamiseksi voi olla ensiarvoisen tärkeää ohjata kasvua jo rakennettuun ympäristöön, mikä vähentää päästöjä ja säästää luontoalueita. Erityisen osuvana esimerkkinä epäonnistuneesta ja luontoarvoja tuhoavasta sekä luonnon monimuotoisuusstrategian vastaisesta toiminnasta maankäytön suunnittelussa Helsingissä on Malmin lentokentän alue. Helsinki on kaupunkistrategiassaan 2021-2025 sitoutunut turvaamaan ja lisäämään niittyverkostojen määrää, mikä on räikeässä ristiriidassa sen kanssa, että Helsingin isoimmalle niittyalueella Malmin lentokentälle (20% kaupungin niittyverkoston pinta-alasta) on suunniteltu erittäin laajamittaista rakentamista. Helsingin kaupungin selvityksessä (2021) Malmin lentokenttä arvioitiin Helsingin niittyverkoston arvokohteeksi. Niityt ovat paitsi Helsingissä myös koko Suomessa nykyään äärimmäisen uhanalaiseksi (CR) arvioitu luontotyyppi. Malmin lentokentän alueen entinen niitty on jo nyt kasvamassa umpeen, mikä vaarantaa välittömästi niittyalueen biodiversiteettiä. Lentotoiminta ja siihen liittyvä kiitoratoja ympäröivien alueiden niittäminen edistivät myös niittybiotoopin olemassaoloa ja biodiversiteettiä. Lentokentän laidalla oleva lehtometsä on myös Helsingin kaupungin oman selvityksen mukaan Helsingin arvokkaimpia lehtipuuvaltaisia metsiä sekä kuuluu tärkeiden lintualueiden luokkaan. Erittäin uhanalaisen meritaimenen nousupuroksi kunnostettuun Longinojaan päätyisi myös lentokenttäalueen esirakentamisesta aiheutuvat ympäristömyrkyt.

Ympäristöministeriön strategiassa painotetaan lasten ja nuorten ympäristökasvatusta. Helsinki on kaupunkimainen asuinympäristö, joten strategiasta annettavassa lausunnossa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että ne päiväkotien ja koulujen lähellä olevat metsiköt ja muut luonnonalueet, joita käytetään hyväksi ympäristökasvatuksessa ja opetuksessa, säilytetään muulta maankäytöltä. Tämä edellyttää yhteistyötä eri hallinnonalojen välillä. Todella monilta varhaiskasvatuksen sekä koulujen opettajilta on jo tullut palautetta, että heidän ympäristökasvatuksessa käyttämänsä lähimetsä tai muu luontoalue on jo rakennettu tai sitä uhkaa rakentaminen, mikä on ristiriidassa sekä Ympäristöminis-

teriön strategialuonnoksen että kh:n lausuntoluonnoksen kanssa. Kh:n lausuntoluonnos myös painottaa luonnon Helsingissä asuville ihmisille tuottamaa hyötyä ja terveystaikutuksia, mitkä ovat tutkimustenkin valossa kiistattomia. Todellinen hyöty tulee kuitenkin lähiluonnosta, ei toisella puolella Helsinkiä olevasta metsästä, johon ehtii matkustaa muuttaman kerran vuodessa. Tämän takia lähiluonnon merkitystä ja sen huomioimista kaavoituksessa on strategialausunnossa vielä korostettava. Kaupunkialueilla maankäytön luontoarvoja tuhoaviin ongelmiin on tartuttava välittömästi ja huomattavasti nykyistä velvoittavammin.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.12.2022, fi
- 2 Lausuntopyyntö 14.12.2022, liite, luonnos, fi
- 3 Lausuntopyyntö 14.12.2022, liite, ennakkovaikutusten arviointi, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi monimuotoisuusstrategiaksi 2035 seuraavan lausunnon:

Luontokato on yksi aikamme suurista ekologisista kriiseistä ja luontokadon pysäyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden saattaminen elpymisuralle ovat kuluva vuosikymmenen tärkeimpiä yhteiskunnallisia tehtäviä. Helsingin kaupunki on tehnyt systemaattista työtä ainutlaatuisen kaupunkiluontonsa monimuotoisuuden edistämiseksi kaupungin ensimmäisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmasta vuodesta 2008 alkaen.

Helsingin kaupunki hyväksyi keväällä 2021 luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman vuosiksi 2021–2028 ja Helsingin kau-

Luontokatastrategia 2021–2025 painottaa ohjelman kunnianhimoista toimenpanoa. Strategiassa asetetaan myös tavoite perustaa vähintään viisi luonnonsuojelualuetta vuodessa sekä sitoudutaan uuden luonnonsuojeluohjelman valmisteluun.

Helsinki on ollut mukana nyt kommentoitavana olevan kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian valmistelussa eikä strategialuonnos ole ristiriidassa Helsingin omien luonnon monimuotoisuustavoitteiden kanssa vaan tukee niiden edistämistä. Helsingin kaupunki esittää seuraavassa joitakin huomioita luonnoksesta erityisesti kaupunkiluonnon, Itämeren ja pienvesien, kaupunkisuunnittelun sekä strategian vaikuttavuuden näkökulmasta. Kommentit on sijoitettu lausuntopalvelussa pyydetyn mukaisesti luonnoksen alaotsikoiden alle.

1. Johdanto

Luonnon tutkitusti todennetut terveyshyödyt ja niiden myötä saatavat välilliset taloudelliset hyödyt on syytä mainita jo johdannossa. Kasvavissa kaupungeissa on tärkeää huomioida luonnon tarjoamat terveyshyödyt yhtenä kasvun ohjaamista määrittävänä tekijänä.

2. Strategian lähtökohdat

Luontokatastrategia tunnustettiin institutionaalisesti Rion sopimuksessa vuonna 1992 ja sen jälkeen niin kansainvälisesti kuin kansallisesti on usean vuosikymmenen ajan todettu luontokadon pysäyttämisen epäonnistuminen. Sen vuoksi on erittäin tärkeää, että strategiassa määrätietoisesti haetaan vaikuttavuutta luontokadon pysäyttämiseksi. Edellisen ohjelman arvioinnin perusteella on syytä keskittyä toimiin, joissa yhdistyvät laaja yhteistyö, vaikuttava tiedontuotanto, itsenäinen toteutus sekä riittävä oma rahoitus. Toimenpiteille on asetettava selkeät vastuutahot, konkreettiset määrälliset tavoitteet sekä toteutuksen seurannan mittarit.

Luonnoksessa tunnistetaan luontokadon ja ilmastonmuutoksen välinen yhteys, mikä on hyvä asia, sillä ympäristökriisit eivät ole toisistaan erillisiä, erillisinä hallittavia kokonaisuuksia. Koska myös luonnonvarojen käyttö on merkittävä luontokadon juurisyy, on toivottavaa, että strategiassa tuotaisiin esiin myös kiertotaloussiirtymän merkitys luontokadon hillitsijänä. Nyt kiertotalous mainitaan strategiassa, mutta sen merkitys luontokadon torjumisessa ei hahmotu riittävästi.

Strategiassa painotetaan kansalaisten asenteiden ja kulutustottumusten muuttumista sekä lasten ja nuorten ympäristökasvatusta. Vaikka nämä ovat relevantteja, tulee strategiassa selkeämmin painottaa sitä, että meneillään on kriittinen vuosikymmen luontokadon pysäyttämisen kannalta ja vastuu luonnon monimuotoisuuden turvaavista toimenpi-

teistä ja oikeudenmukaisen kestävyysmurroksen läpiviemisestä on nyt päättävässä ja toimeenpanevassa asemassa olevalla sukupolvella.

Rakennetun ympäristön käsite kattaa rakennusten lisäksi puutarhat ja puistot ja näiden luonnon monimuotoisuuden lisäämisen mahdollisuudet on tuotu hyvin esille. Strategian lähtökohdissa kuvataan kuitenkin puutteellisesti kaupunkien luonto/virkistysalueiden eli väestön valtaosalle tärkeän lähiluonnon tilaa ja merkitystä. Kaupunkien luontoalueilla, esimerkiksi metsä- ja niittyalueilla, voi olla huomattavakin ennallistamispotentiaali.

3. Strategian tavoitteet

3.1 ja 3.2 Päätaavoite ja tarkemmat tavoitteet

Helsinki kannattaa strategiassa ilmaistua päätaavoitetta luontokadon pysäyttämistä vuoteen 2030 mennessä ja luonnon monimuotoisuuden elpymisestä. Myös tarkemmat tavoitteet ja niiden jakautuminen luonnon tilaa, luonnonsuojelua ja paineiden vähentämistä sekä juurisyitä koskeviin tavoitteisiin on perusteltua, kuitenkin paineiden vähentämiseen ja juurisyihin liittyvät tavoitteet tulisi erottaa toisistaan luonnoksen kuvan kolme mukaisesti. Strategiataa terävöittäisi myös, mikäli kaikki tavoitteet muotoiltaisii yhtenäiseen tavoitemuotoon.

3.3 Luonnon tilan tavoitteet

Luonnon tilan tavoitteet ovat strategian varsinainen kärki. Helsinki pitää hyvänä sitä, että strategiassa on huomioitu myös tavanomainen luonto tällä hetkellä uhanalaisten lajien ja luontotyyppien lisäksi. Strategiassa tulee nykyistä selkeämmin tuoda esille tarve tarkastella maa- ja vesiekosysteemejä kokonaisuutena, sillä näitä ei voi monimuotoisuusnäkökulmasta mielekkäästi tarkastella erikseen.

Rakennetun ympäristön uuselinympäristötavoitteen jakamisessa eri taajama-alueiden kesken on tarpeen ottaa huomioon kyseisten alueiden nykytilanne ja taajamiin kohdistuvat kasvupaineet. Luontopohjaiset ratkaisut ovat uusi elementti rakennettuun ympäristöön, ja niiden toteuttamiseen tulee osoittaa riittävä rahoitus ja varmistaa alan osaamisen kehittäminen.

Strategiassa tulisi olla selkeä kaupunkien luonto/viheralueisiin liittyvä tavoite. Vastaava huomio tuli esille myös strategian ennakoarvioinnissa.

Jo nyt on nähtävissä, että Suomen merenhoidon suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä on haasteellista. Strategiassa tulisi esittää Itämeren luonnon monimuotoisuus-

den parantamiseksi uusia avauksia tavoitteiden toteutuksen turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi myös vuoden 2027 jälkeen.

3.4 Suojelu ja ennallistaminen

Tiukasti suojeltujen alueiden ja suojelua tukevien alueiden määrittely ei ole strategiassa selkeää – kumpaan luokkaan kuuluisivat esimerkiksi luonnonsuojelulain nojalla perustettavat luonnonsuojelualueet ja jos ne olisivat tiukasti suojeltuja alueita, mitä olisivat ”kaavamääräyksillä suojeltavat” suojelun tukialueet? Näitä määritelmiä tulee tarkentaa. On tärkeää, että luonnon suojelemiseksi tehtävät ratkaisut ja päätökset ovat mahdollisimman selkeitä ja yksiselitteisiä ja perustuvat luonnontieteelliseen tietopohjaan. Suojelun tukialueet ovat tässä mielessä ongelmallisia.

Kaavoituksen yhteydessä tehtävissä maankäyttöratkaisuissa on keskeistä ratkaista alueiden pääasiallinen käyttötarkoitus. Jos se ei ole alueen ominaisuuksiin perustuen luonnonsuojelu, on se jotakin muuta. Helsinki näkee silti mahdollisena, että esimerkiksi SL-alueita ympäröiville alueille, joiden käyttötarkoitus on jokin muu, voidaan tarvittaessa antaa SL-alueiden suojelua tukevia määräyksiä kuitenkin siten, että alueiden varsinainen käyttötarkoitus on edelleen kohtuullisella tavalla mahdollista.

3.5 Paineiden vähentäminen ja juurisyihin vaikuttaminen

Helsingissä suuri haaste on kaupungin kasvun ja lähiluonnon säilyttämisen ja sen monimuotoisuuden vaalimisen yhteensovittaminen. Luonnon terveysvaikutukset on tunnistettu ja kaupunki seuraa lähiluonnon saavutettavuutta alueellaan. Vaikka kaupunkiluonnon pinta-alat ovatkin pieniä, on luonnon monimuotoisuus verrattain hyvällä tasolla.

Helsingin maankäytössä toteutetaan jo lieventämishierarkiaa ekologista kompensatiota lukuun ottamatta. Kompensatio on uusi mekanismi, jonka toimeenpanon tueksi on uuden luonnonsuojelulain myötä pikaisesti valtionhallinnon perustettava toimivat, kompensoitiin kannustavat prosessit, kehitettävä yhtenäiset, käytännölliset toiminta- ja laskentamallit ja varmistettava riittävä resursointi asiantuntijuuden lisäämiseksi. Myös luonnon monimuotoisuutta koskeva informaatio-ohjauksen onnistuminen on riippuvainen riittävästä resursoinnista ja eri toimijoiden kouluttamisesta.

Julkisilla hankinnoilla voidaan merkittävästi vaikuttaa markkinoiden toimintaan ja luonnon monimuotoisuutta tukevien hankintakriteerien kehittäminen on vaikuttava, tärkeä toimenpide. Kriteerien lisäksi on tärkeää, että hankintoja ohjataan lähtökohtaisesti tuotteisiin ja palveluihin, jotka tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja elpymistä. Eri hankin-

takategorioiden vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen tarvitaan lisää tietoa ja hankkijoiden tueksi onnistuneita ja vaikuttavia hankintaesimerkkejä. Näiden edistämiseen kaupungeissa on niukasti resursseja.

Helsingissä hankintojen ympäristövaikutuksien vähentämiseen on saatu tukea kansallisista hankintojen green deal -sopimuksista ja niiden tuomasta yhteistoiminnasta. Valtion ja kaupunkien välinen tiivis yhteistyö on elintärkeää myös luonnon monimuotoisuutta edistävien julkisten hankintojen kehittämisessä. Green deal -sopimukset ja Keino-akatemia ovat hyviä väyliä myös näiden tavoitteiden läpiviemiseen. Myös kansainvälinen yhteistyö tunnustetaan Helsingissä tarpeelliseksi hankintojen ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi.

Helsinki kannattaa myös strategiaan kirjattuja hallinnon yhteistyön ja ylivaalikautisen sitoutumisen tavoitteita. Ne on tunnustettu oleellisiksi myös kaupungin omassa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimenpano-ohjelman määrätietoisessa edistämisessä.

Luontotiedon systemaattinen kartuttaminen ja olemassa olevan luontotiedon kokoaminen yhteen paikkaan on keskeistä luontokadon trendin seuraamiseksi. Se, ettei tietoa tällä hetkellä ole tai että se on puutteellista tai hajallaan eri järjestelmissä, ei saa kuitenkaan estää luontokatoa torjuvien toimenpiteiden toteuttamista.

Helsinki pitää hyvänä, että strategian tavoitteena on saada luonnon tilan seurantaan selkeät ja laajasti hyväksytyt mittarit, joilla voidaan tuottaa tietoa luonnon tilasta ja toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Helsinki tekee mielellään yhteistyötä luonnon tilan seurannassa.

On tärkeää, että strategialuonnoksessa korostetaan osallisuuden merkitystä. Kaupunkisuunnittelun prosessit on rakennettu toteuttamaan vuorovaikutteisuuden periaatetta ja eri osallisyhmittämät ovat luontonäkökulmastakin jo nykyisellään vahvasti edustettuina ja osallistuvat aktiivisesti suunnitteluun.

Kaupunkisuunnitteluprosesseissa keskeistä on erilaisten näkökulmien tunnistaminen ja yhteensovittaminen, sekä selvitysten että saadun palautteen pohjalta.

3.7 Suomi maailmalla

Itämeren maiden energiayhteistyötä koskeva kappale vaikuttaa tässä irralliselta eikä sen yhteys luontokadon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ole ilmeinen. Itämeren suojelun edistäminen ravinteiden ja haitallisten aineiden kuormitusta vähentämällä on tärkeää myös vesiluonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Helsinki on tehnyt Turun kaupungin kanssa aktiivista yhteistyötä Itämeren suojelemiseksi jo

vuodesta 2006. Kaupunkien käynnistämään Itämerihaasteeseen on liittynyt jo 319 tahoa kaikista rantavaltioista. Itämeren suojelukomission (HELCOM) työtä on syytä tukea jatkossakin.

Muut huomiot - 4. Strategian vaikutukset

Helsinki yhtyy pitkälti luonnoksessa esitetyn ennakoarvioinnin huomioihin ja ehdotuksiin. Strategian tavoitteiden onnistumisessa keskeistä on toimenpideohjelman sisältö. Sen valmistelussa on selkeästi kirjattava toimenpiteet, niiden vastuutahot sekä seurattavat mittarit. Strategialuonnoksessa on esimerkiksi kunnille osoitettuja tavoitteita tunnistetavissa niin suoraan kunnille osoitettuna kuin 'julkishallinnolle' ja 'yhteisöille' osoitettujen kirjausten alta, mikä vaikeuttaa kuntiin kohdistuvien tavoitteiden hahmottamista.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala on hiljattain julkaissut oppaan "Eräranta, Susa ja Koskinen Kaisa-Reeta: Toimenpideohjelmat strategian tukena. Opas päästövähennysohjelman laatimiseen". Sen oppeja soveltaen myös luonnon monimuotoisuusstrategian toimenpideohjelmassa tulisi selkeästi tunnistaa ne toimenpiteet, joilla on suora vaikutus luontokadon pysäyttämiseen, välttämättömät, suoraa vaikutuksia mahdollistavat toimenpiteet sekä selvitykset uusien luontokatoa pysäyttävien toimenpiteiden määrittelemiseksi.

Muut huomiot - 4.3 Strategian muut ympäristö- ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Helsinki pitää tärkeänä, että luonnon monimuotoisuusstrategiassa ja sen vaikutusten arvioinnissa keskitytään luonnontieteellisiin näkökulmiin, luonnon itseisarvoiseen merkitykseen sekä luonnon ihmiselle tuottamiin hyötyihin. Luonnon monimuotoisuuteen ja luontokadon torjuntaan ei kuitenkaan pidä sekoittaa viheralueisiin liittyviä sosiaalisia kytkentöjä. Virkistysalueen viihtyisyys on subjektiivista eikä sillä ole biodiversiteetin kanssa välttämättä mitään tekemistä. Virkistykseen ja ulkoiluun liittyviä näkökulmia huomioidaan suunnittelussa pääosin muilla perusteilla ja muista lähtökohdista.

Helsingin kaupunki katsoo myös, että luonnon monimuotoisuusstrategialla on pääsääntöisesti myönteinen vaikutus ilmastoon. On kuitenkin syytä täydentää arviota siltä osin kuin on kyse alue- ja yhdyskuntarakenteen suurten kehityslinjojen ilmastovaikutuksista. Tulee tiedostaa, että luonnon monimuotoisuuden edistämisen vaikutuksia on tärkeää arvioida eri aluetasojen ulottuvuuksissa. Seutu- ja kaupunkitasoisesti katsoen voi olla luonnon monimuotoisuuden ja ilmastovaikutusten kannalta ensiarvoisen tärkeää ohjata kasvua jo rakennettuun ympäristöön ja joukkoliikennevyöhykkeille. Tällä tavoin voidaan vähentää liikkumistarvetta ja maankäytölle tarvittavan alueen pinta-alaa. Tämä puolestaan vähentää päästöjä ja säästää luontoalueita sekä hiilinieluja. Toi-

saalta tästä voi aiheutua pienialaisia haitallisia vaikutuksia kaupunkirakenteen sisäisiin viheralueisiin. Monimuotoisuusstrategian toteuttamisen vaikutukset voivat näin ollen olla osin ristiriitaisia, kuten luonnoksessa todetaankin.

Helsinki pitääkin tärkeänä luonnon monimuotoisuuden tavoitteiden nimomista kestäväen kaupunkikehityksen kokonaisuuteen. Monimuotoisuustavoitteet eivät saa johtaa siihen, että kaupunkirakenteen kestävä tiivistäminen vaikeutuisi. Kestävällä ja harkitulla tiivistämisellä voidaan vähentää päästöjä, säästää hiilinieluja ja välttää luontoalueille rakentamista tai niille kohdistuvaa kulutusta laajemmassa alue- ja yhdyskuntarakenteessa, mikä tukee myös luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja lisääntymistä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035. Lausunnot pyydetään toimittamaan ympäristöministeriöön viimeistään 27.1.2023 vastaamalla lausuntopalvelut.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntopalvelun vastausaika päättyy 27.1.2023. Ympäristöministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungin lausunnonle lisäaika 30.1.2023 asti.

Luonnos kansalliseksi monimuotoisuusstrategiaksi 2035

Kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian tarkoituksena on ohjata luonnon suojelun, ennallistamisen ja hoidon politiikkaa, vaikuttaa kaikilla sektoreilla luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien paineiden pienentämiseksi sekä edistää luontokadon juurisyihin kohdistuvaa kestävyysmurrosta. Uusi strategia laaditaan, koska luontokatoa ei olla saatu pysäytettyä.

Strategia on valmisteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Tiedeyhteisölle, nuorille, yrityksille ja toimialajärjestöille, saamelaisille sekä kunnille ja alueille järjestettiin omat keskustelutilaisuudet. Kevään 2022 aikana sidosryhmätilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 250 henkilöä. Lisäksi kansalaisista koostuva Luontoraati punnitsi toimia luontokadon pysäyttämiseksi.

Luonnoksen mukaan luontokadon pysäyttämisen edellytyksenä on koko yhteiskunnan läpäisevä kestävyysmurros. Siksi kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian toimeenpanoon tarvitaan koko yhteiskunnan panosta. Strategiaa toimeenpaneva kansallinen luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelman on tarkoitus valmistua kevään 2023 aikana ja sen valmistelua jatketaan edelleen yhdessä sidosryhmien kanssa.

30.01.2023

Suomen biodiversiteettipolitiikka pohjaa kansalliseen luonnon monimuotoisuusstrategiaan ja toimintaohjelmaan. Kansallisessa luonnon monimuotoisuusstrategiassa huomioidaan kansallisten tavoitteiden lisäksi YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tavoitteet sekä EU:n biodiversiteettistrategia. Strategiaa täsmennetään lausuntopalautteen ja YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksen tulosten perusteella. Tavoitteena on, että strategia valmistuu alkuvuodesta 2023.

Saatu lausunto

Ympäristöministeriön asettaman lyhyen lausuntoajan vuoksi asiaa ei ole saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoa vaan kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.12.2022, fi
- 2 Lausuntopyyntö 14.12.2022, liite, luonnos, fi
- 3 Lausuntopyyntö 14.12.2022, liite, ennakkovaikutusten arviointi, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 41

HEL 2022-014886 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

30.01.2023

23.01.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

§ 71

Tonttien varaaminen asuntohankkeita varten

HEL 2022-011955 T 10 01 01 00

Päätös

A)

Kaupunginhallitus varasi Helsingin kaupungin asuntotuotannolle asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2025 saakka liitteen 1 mukaisin perusteluin ja ehdoin tontit:

- (AK) 33175/3 (Kaarela, Kannelmäki)
- (AK) 49059/3 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49072/26 (Laajasalo, Yliskylä)

B)

Kaupunginhallitus varasi erillisiä tonttihakuja tai tonttikilpailuja varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 10660/1 (Sörnäinen, Kalasatama, Verkkosaaren pohjoisosa),
- (AK) 29088/3 (Haaga, Etelä-Haaga)
- (AK) 33375/3 ja 4 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33375/5 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33398/2 (Kaarela, Kuninkaantammi)
- (AK) 49306/1 ja 2 (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)

C)

Kaupunginhallitus varasi tonttihakuja tai tonttikilpailuja ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 1 mukaisin ehdoin:

- Kaupunginosasta 45 (Vartiokylä, Puotila) Puotilanrannan asema-kaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukaisen alueen.

D)

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään kohdissa B ja C mainitut erilliset tonttihakut ja tonttikilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkiympäristölautakunnan tavoin virka- valmistelua kokeilemaan kynnysrahakilpailuja myös kaikkein arvok-

kaimmilla tonteilla, ml. merenrantatontit, jotta kaupunki saa laajasti kokemusta erilaisista maanluovutusvaihtoehdoista.

Osaksi seuraavia AM-ohjelmaneuvotteluita tuotetaan kattava analyysi ja vertailu maanluovutuksen toteutuksista sekä tehdään taloudellinen arvionti maan myymisen ja vuokraamisen haitoista sekä hyödyistä.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm, Juha Hakola

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard:

1) Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristölautakunnan tavoin virkavalmistelua kokeilemaan kynnyssrahakilpailuja myös kaikkein arvokkaimmilla tonteilla, ml. merenrantatontit, jotta kaupunki saa laajasti kokemusta erilaisista maanluovutusvaihtoehdoista.

2) Osaksi seuraavia AM-ohjelmaneuvotteluita tuotetaan kattava analyysi ja vertailu maanluovutuksen toteutuksista sekä tehdään taloudellinen arvionti maan myymisen ja vuokraamisen haitoista sekä hyödyistä.

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttivarauksen perustelut ja ehdot 2022
- 2 Tontinvaraustaulukko
- 3 Varausaluekartta Puotilanrannan asemakaavamuutosalueelta
- 4 Sijainti- ja kaavakartat
- 5 Katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A)

Kaupunginhallitus varaa Helsingin kaupungin asuntotuotannolle asuntotohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2025 saakka liitteen 1 mukaisin perusteluin ja ehdoin tontit:

- (AK) 33175/3 (Kaarela, Kannelmäki)
- (AK) 49059/3 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49072/26 (Laajasalo, Yliskylä)

B)

Kaupunginhallitus varaa erillisiä tonttihakuja tai tonttikilpailuja varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 10660/1 (Sörnäinen, Kalasatama, Verkkosaaren pohjoisosa),
- (AK) 29088/3 (Haaga, Etelä-Haaga)
- (AK) 33375/3 ja 4 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33375/5 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33398/2 (Kaarela, Kuninkaantammi)
- (AK) 49306/1 ja 2 (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)

C)

Kaupunginhallitus varaa tonttihakuja tai tonttikilpailuja ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 1 mukaisin ehdoin:

- Kaupunginosasta 45 (Vartiokylä, Puotila) Puotilanrannan asema-kaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukaisen alueen.

D)

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään kohdissa B ja C mainitut erilliset tonttihaut ja tonttikilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Esittelijän perustelut

Yleistä tontinvarausesityksestä

Tontinvarauserroksella tontteja varataan seuraavasti:

- Tontit, jotka esitetään varattaviksi Att:lle. Varausesitys kattaa noin 175 asunnon tuotannon (14 400 k-m²).
- Tontit, jotka esitetään luovutettavaksi myöhemmin erillisellä kilpailulla ja/tai tonttihakulla. Varausesitys kattaa noin 1 127 asunnon tuotannon (93 500 k-m²).

Siten tontteja varataan yhteensä noin 1 302 asunnon rakentamiseen noin 2 500 asukkaalle. Todellisuudessa asuntoja toteutuu jonkin verran laskennallista määrää enemmän, sillä asuntojen keskikoot ovat pienentyneet erityisesti sääntelemättömässä tuotannossa. Suuntaus ei ole kaupungin tavoitteiden mukainen ja muun ohella tontinvarausedoilla pyritään ohjaamaan asuntojakaamaa monipuolisemmaksi.

Asuinrakennusoikeuden määrä esityksessä on yhteensä 107 900 k-m². Liikerakennusoikeutta tonteilla on yhteensä 900 k-m². Kokonaisuudessaan varausesitys on edellisvuoden varauskierrosta (kaupunginhallitus 10.1.2022 § 14, 2 700 asuntoa, 220 825 k-m²) pienempi.

Varattaviksi esitettävät tontit sijaitsevat seuraavissa kaupunginosissa ja seuraavilla alueilla:

- 10. Sörnäinen: Kalasatama, Verkkosaaren pohjoisosa
- 29. Haaga: Etelä-Haaga
- 33. Kaarela: Kannelmäki, Honkasuo, Kuninkaantammi
- 45. Vartiokylä: Puotila
- 49. Laajasalo: Yliskylä, Kruunuvuorenranta

Varattaviksi esitettävien tonttien arvioidaan pääsääntöisesti tulevan rakentamiskelpoisiksi varausaikana eli noin kolmen vuoden kuluessa. Nyt varattavilla tonteilla on lainvoimaiset asemakaavat lukuun ottamatta Att:lle varattavia tontteja Yliskylästä. Yliskylän tonttien varauksia voidaan joutua myöhemmin jatkamaan. Varattavaksi esitetään lisäksi alue Puotilasta kumppanuuskaavoitukseen. Tällä alueella lopullinen rakentamiskelpoisuus riippuu muun ohella asemakaavoituksen etenemisestä.

Varattavaksi esitettävien tonttien perustiedot on esitetty liitteessä 2. Sijainti- ja kaavakartat ovat liitteenä 4.

Yleisiä perusteluja täydentävät tontti- ja hankekohtaiset perustelut on esitetty liitteessä 1 (tonttivarauksen perustelut ja ehdot 2022).

Yksityisille toimijoille suunnattua tonttihakua ei järjestetty vuoden 2022 aikana, tontteja ei ollut riittävästi tonttihakua varten. Tämä vaikuttaa suurelta osin varauskierroksen kokoon. Seuraava yleinen tonttihaku on tarkoitus järjestää keväällä 2023.

Varausesitykseen sisältyvien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojen määrittelyn pohjana ovat toimineet AM-ohjelmassa koko kaupungin tasolle asetetut tavoitteet vuosille 2021-2022 sekä ohjelmassa asetettu tavoite asuntokannan alueellisesta monimuotoisuudesta segregaaation ehkäisemiseksi.

Nyt varattavaksi esitettävien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotoja määrittäessä on otettu huomioon kunkin alueen olemassa oleva asuntokanta ja alueiden erityispiirteet, jotta vältytään hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan yksipuolisilta alueilta. Pyrkimyksenä on vahvistaa niitä asuimuotoja, joita alueelle tarvitaan lisää. Tonteille esitettävät hallinta- ja rahoitusmuodot on määritelty yhteistyössä kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien ja asuminen-yksikön kanssa.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma), Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma sekä Helsingin tontinluovutuslinjaukset ohjaavat Helsingin kaupungin tontinluovutusta ja asuntohankkeiden toteutusta.

Tontinluovutuksiin vaikuttaa merkittävästi myös asemakaavavaranto. Vuosittain asemakaavoja pyritään laatimaan asuntotuotantoon vähintään 700 000 k-m². Valituksista johtuen suurin osa hyväksytyistä asemakaavoista on edelleen eri oikeusasteissa käsittelyissä. Vuonna 2021 asuntotuotantoon hyväksyttiin 890 000 k-m²:n edestä asemakaavoja (26 kpl), joista kahdestatoista, yhteensä noin 756 000 k-m², valitettiin hallinto-oikeuteen. Syyskuussa 2022 noin 1 075 000 k-m² asuinrakennusoikeutta oli eri oikeusasteiden käsittelyssä. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, ettei kaupungilla ole asemakaavaltaan lainvoimaisia tontteja varattavaksi Helsingin kaupungin asuntotuotannolle (Att) tai muille toimijoille.

Tontinvarauksiin ja -luovutuksiin vaikuttaa välillisesti myös maailman taloudellisesta tilanteesta johtuva epävarmuus asuntomarkkinoilla sekä lainojen koroissa. Kuluttajien kasvanut huoli tulevaisuudesta näkyy asuntojen kysynnän laskuna. Oman haasteensa rakentamiseen tuo myös rakennuskustannusten nousu.

Att:lle esitettävät varaukset

Att:lle esitetään varattavaksi tontteja kahdesta kaupunginosasta yhteensä 14 400 k-m² eli noin 175 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Att:lle esitettävistä varauksista (12 500 k-m²) noin 54 % kohdistuu valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon (noin 94 asuntoa) ja noin 46 % välimuodon tuotantoon (noin 81 asuntoa). Att:lle varattavaksi esitettäville tonteille sijoittuu liikerakennusoikeutta yhteensä 400 k-m².

Vuonna 2021 Att:n rakennuttamia asuntoja valmistui 928, joista valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja oli 647, asumisoikeusasuntoja 92 kappaletta ja Hitas-asuntoja 189 kappaletta.

Att:llä on ollut haasteita useamman Hitas- ja ARA-tuotannon hankkeen kanssa viime vuonna ja edellisvuonna. Hankkeita ei ole saatu käynnistettyä alkuperäisen aikataulun mukaan, koska urakkatarjouksia ei ole saatu ollenkaan tai jos on saatu, ne ovat olleet liian korkeita.

AM-ohjelman täytäntöönpanoa koskevan päätöksen mukaan kaupungin oman asuntotuotannon toteuttamisedellytyksistä tulee huolehtia. Vuonna 2022 Att:n tuotantotavoite oli 1 500 asuntoa vuodessa. Tämän vuoden tavoitetta on nostettu 2 000 asuntoon. AM-ohjelman mukaan tästä Att:n tuotantotavoitteesta puolet tulisi toteuttaa valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona.

Tonttien varaamisella Att:lle luodaan edellytykset saavuttaa tuotantotavoitteet.

Voimassa olevista kaikista tontinvarauksista on Att:lle varattu noin 21,6 % eli noin 5 453 asunnon tuotantoa vastaava määrä (tilanne 31.8.2022). Tämä vastaa noin neljän vuoden tuotantotavoitetta. AM-ohjelman mukainen tavoite on, että kaupungin omalle asuntotuotannolle on varattu 30 % tontinvarauksista.

AM-ohjelman mukaiset tavoitteet kaupungin omalle asuntotuotannolle eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa kaupungin muiden tavoitteiden ja arvojen kanssa. Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja ei voi ennestään lisätä alueille, joissa kyseistä hallinta- ja rahoitusmuotoa on liikaa, koska kaupungin tulee omilla toimenpiteillään välttää asuntokannaltaan yksipuolisten asuinalueiden syntymistä ja ehkäistä segregatiota.

Osa Att:lle jo varatuista tonteista ei ole nykyisellään kaavoituksen keskenäisyyden, tonttien esirakentamisen tai kunnallistekniikan puuttamisen vuoksi luovutuskelpoisia. Tilanne on sama myös muille toimijoille kilpailuun varattujen tonttien osalta.

Varausten tontti- ja hankekohtaiset perustelut on esitetty liitteessä 1.

Att:lle varattavaksi esitettävät tontit on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla ne pitkäaikaisesti.

Att:lle säänneltyyn tuotantoon varattavaksi esitettävien tonttien markkina-arvo on noin 8 milj. euroa ja pääoma-arvo säänneltyyn tuotantoon luovutettuna noin 6 milj. euroa. Tällöin kaupungin subvention määräksi voidaan arvioida noin 2 milj. euroa.

Kilpailuilla ja/tai erillisillä tonttihauilla varattaviksi esitettävät tontit

Kilpailuilla ja erillisillä tonttihauilla varattaviksi esitetään tontteja yhteensä noin 93 500 k-m² eli noin 1 127 asunnon rakentamista vastaava

määrä. Tontteja esitetään sääntelemättömään omistus- ja vuokra-asuntotuotantoon lukuun ottamatta Kuninkaantammen tonttia 33398/2, jolle sallitaan myös säänneltyä tuotantoa.

Hintakilpailuihin esitetään varattavaksi tontteja yhteensä noin 203 asunnon rakentamista vastaava määrä. Tontit sijaitsevat Honkasuolla ja Kruunuvuorenrannassa.

Laatukilpailuun esitetään varattavaksi yksi tontti merenrannalta Verkkoasaaresta noin 269 asunnon rakentamista varten. Tontille sijoittuu asumisen lisäksi liikerakennusoikeutta.

Ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn ja kumppanuuskaavoitukseen esitetään varattavaksi alue Puotilasta Puotilanrannan asemakaava-alueelta. Neuvottelumenettelyn ja kumppanuuskaavoituksen tarkoituksena on hakea uusia teknisiä ratkaisuja vesialueelle sijoittuvan, siltayhteyksin mantereeseen yhdistettävän asuinkorttelin toteuttamiseksi.

Kehittyvä kerrostalo -tonttihakuun esitetään varattavaksi tontteja noin 155 asunnon rakentamista vastaava määrä. Tontit sijaitsevat Etelä-Haagassa, Honkasuolla ja Kuninkaantammessa.

Kehittyvä kerrostalo -tonttihaussa on ensimmäistä kertaa mukana rakennettu kiinteistö. Tälle tontille tulee esittää yksi tai kaksi kehittämissiteä, että idea koskee sekä peruskorjattavaa rakennusta ja uudistuotantoa tai siten, että peruskorjattavalle rakennukselle ja uudistuotannolle esitetään erilliset kehittämissiteet.

Perustelut on esitetty liitteessä 1 tonttivarauksien perustelut ja ehdot 2022.

AM-ohjelma

Kaupunginvaltuusto on 11.11.2020 § 313 hyväksynyt Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma 2020). Ohjelmassa määritellään kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet, jotka on järjestetty neljän teeman alle:

- asuntotuotannon määrä
- asuntotuotannon laatu
- elinvoimaiset alueet ja segregaatian ehkäiseminen
- asuntokannan ja kaupungin asunto-omaisuuden kehittäminen.

Ohjelman mukaan vuosina 2020-2022 asuntotuotannon vuosittainen tavoite on 7 000 asuntoa, joista 4 900 toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupungin oma asuntotuotantotavoite on 1 500 asuntoa vuodessa. Asuntotuotantotavoitteella pyritään vastaamaan Helsingin kiireään asuntomarkkinatilanteeseen ja samalla pyritään vaikuttamaan

asumisen hintatasoon. 4 900 asunnon tason saavuttaminen edellyttää muun muassa, että kaupungilla on tarjota toimijoille rakentamiskelpoisia tontteja eri puolilta kaupunkia enemmän kuin tällä hetkellä.

Elokuun lopussa 2022 tonttivarauksista noin 30 % (noin 565 865 k-m² eli noin 7 457 asuntoa) sijoittui alueille, joiden asemakaava oli vailla lainvoimaa eli suunnitteilla, luonnos-, tai ehdotusvaiheessa tai käsiteltävänä oikeusasteissa.

Helsingin asuntopolitiikan keskeisenä periaatteena on pitkään ollut varmistaa kaikkien asuinalueiden monipuolinen asukas- ja asuntorakenne. Eri hallinta- ja rahoitusmuodolla varmistetaan monipuolinen sosioekonominen väestörakenne, joka puolestaan hillitsee alueellista eriytymistä.

Keskeisimmillä uusilla aluerakentamisen projektialueilla kuten Kalasatamassa, Länsisatamassa, Kruunuvuorenrannassa, Pasilassa, Kuninkaantammassa, Honkasuolla ja Malmin entisen lentokentän alueella asuntotuotannossa toteutetaan kaupungin AM-ohjelman mukaista hallintamuotojakaumaa systemaattisesti. Alueellinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma suunnitellaan kaupunkitasoisessa yhteistyössä jo varhaisessa vaiheessa ennen tonttien varaamista. Projektialueiden hallintamuotojakauma tulee AM-ohjelman mukaiseksi vasta koko alueen valmistuttua. Esimerkiksi Kalasataman ja Jätkäsaaren alueita on rakennettu jo yli kymmenen vuotta ja vasta nyt asuntorakentamisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma alkaa olla AM-ohjelman tavoitteiden mukainen.

Kalasatamassa hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 24 % (tavoite: 25 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 26 % (tavoite: 30 %) välimuodon asuntoja,
- 50 % (tavoite: 45 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Jätkäsaareissa hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 29 % (tavoite: 25 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 28 % (tavoite: 30 %) välimuodon asuntoja,
- 43 % (tavoite: 45 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Kuninkaantammen ja Honkasuon hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 20 % (tavoite: 25 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 40 % (tavoite: 30 %) välimuodon asuntoja,
- 40 % (tavoite: 45 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Kruunuvuorenrannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 28 % (tavoite: 25 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 35 % (tavoite: 30 %) välimuodon asuntoja,
- 37 % (tavoite: 45 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Jätkäsaaren ja Kruunuvuorenrannan alueen hallinta- ja rahoitusmuodon jakauma on toistaiseksi painottunut säänneltyyn asuntotuotantoon. Rakentamisen edetessä merenrantatonteille sääntelemättömän tuotannon osuus kasvaa.

Kaupunki on systemaattisesti varannut tontteja AM-ohjelman mukaisiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Tavoitteiden mukaiset tulokset alkavat näkyä alueiden valmistuessa. Tonttivarauksissa on varmistettu, etteivät uudet asuntoalueet muodostu pelkästään vuokra- tai omistusasuntovaltaisiksi, vaan alueella on kaikkien hallinta- ja rahoitusmuotojen asuntoja AM-ohjelman mukaisesti huomioiden kuitenkin kunkin alueen jo olemassa oleva asuntokanta ja alueiden erityispiirteet.

Alueilla, joilla vuokra-asuntoja on yli 50 % alueen asuntokannasta, kaupunki pyrkii omilla toimenpiteillään välttämään vuokra-asumisen lisäämistä. Asuntokantaa tarkastellaan oppilaaksiottoalueittain, jotta julkaisen koulun oppilasrakenne muodostuisi monipuoliseksi.

Kaupunkiuudistusalueilla ja kaupunkiuudistusalueen kaltaisiksi luetuilla alueilla ei esimerkiksi vuokra-asumisen määrää tule lisätä, vaan alueille tulee rakentaa uudistuotantona erityisesti omistuspohjaista asumista eli sääntelemätöntä vapaarahoitteista omistusasumista sekä välimuodon omistus- ja asumisoikeusasumista.

Varausesitykseen sisältyvien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojen määrittelyn pohjana ovat toimineet AM-ohjelmassa koko kaupungin tasolle asetetut tavoitteet vuosille 2021-2022 sekä ohjelmassa asetettu tavoite asuntokannan alueellisesta monimuotoisuudesta segregaaation ehkäisemiseksi.

Hitas-tuotanto

Kaupunginvaltuusto päätti AM-ohjelmassa käynnistää valmistelun nykymuotoisen Hitas-järjestelmän lakkauttamisesta ja sen korvaamisesta

uudella järjestelmällä, jolla turvataan kohtuuhintainen omistusasuminen.

Päätöksen jälkeen kaupunki on osoittanut tontteja edelleen Hitas-tuotantoon tontinvarauskäytännön mukaisesti. Käytäntöä on tarkoitus jatkaa siihen saakka, kunnes kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen nykyisen Hitas-tuotannon korvaavasta järjestelmästä tai muista toimenpiteistä.

Varausesitys käsittää yhden Att:lle välimuotoon osoitettavan tontin, joka voidaan toteuttaa joko Hitas- ja/tai asumisoikeustuotantona. Lisäksi Kehittyvä Kerrostalo-tonttihakua varten osoitetaan yksi tontti, joka on mahdollista toteuttaa myös Hitas-tuotantona.

Yleiset varausehdot

Att:n tontinvarauksissa noudatetaan liitteen 1 mukaisia tonttikohtaisia varausehtoja sekä muita liitteestä ilmeneviä varausehtoja. Kaupunkiympäristölautakunta päättää erikseen erillisillä kilpailuilla ja tonttihauilla luovutettavien tonttien varausehdoista kilpailuohjelmien hyväksymisen ja/tai tonttien varaamisen yhteydessä.

Asuntotonttien hankevaraukset ja tontinluovutuskilpailut vuonna 2022

Tavoitteena oli toteuttaa asuntotonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja 4 900 asunnon verran vuonna 2022.

Asuntotonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja oli 3.11.2022 toteutettu noin 2 700 asunnon verran. Loppuvuodesta 2022 asuntotonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja oli vielä päätöksenteossa arviolta noin 1 200 asunnon verran.

Asuinkerrostalojen täydennysrakentaminen kaupungin vuokraamilla asuntotonteilla

Kaupunginhallitus on 26.4.2021 § 310 hyväksynyt kaupungin maapoliitikassa noudatettavaksi Helsingin maanhankintaan ja asemakaavitukseen liittyvät maapoliittisia periaatteita koskevat linjaukset sekä niiden soveltamisohjeen, joiden mukaisena tavoitteena on muun muassa edistää täydennysrakentamista vuokratonteilla sekä kannustaa tontinvuokralaisia ja rakennusalan toimijoita kehittämis- ja täydennysrakentamishankkeisiin. Kaupunki käynnistää yhdessä tontinvuokralaisen kanssa vuokratonttia koskevan asemakaavanmuutoksen tekemällä yhteisen kaavamuutoshakemuksen, joka korvaa tontinvarauksen.

Asuntotonttien yhteisiä kaavamuutoshakemuksia on tehty yhteensä kuusi kappaletta lokakuun 2022 loppuun mennessä. Uutta rakennusoikeutta näissä hankkeissa on yhteensä noin 38 000 k-m², mikä vastaa noin 550 asunnon rakentamista.

Tontinvarausesityksen vaikutus varauskantaan

Tämän varausesityksen jälkeen kaupungilla on varattuna tontteja yhteensä noin 1,96 milj. k-m² eli noin 26 455 asunnon rakentamista varten ja asuntoja noin 50 000 asukkaalle.

Varausesityksen jälkeen koko kaupungin alueen varauskannasta on varattuna noin:

- 20 % valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon,
- 25 % välimuodon tuotantoon ja
- 55 % sääntelemättömään tuotantoon.

Yksityisille toimijoille tontteja on varattuna noin 14 779 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Opiskelija- ja nuorisoasumiseen on varattuna tontteja noin 1 121 asunnon rakentamista vastaava määrä. AM-ohjelman mukainen vuosittainen tuotantotavoite vuosille 2021-2022 on 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoa. Varauskanta vastaa lähes neljän vuoden tuotantotavoitetta.

Att:lla on varattuna tontteja noin 5 628 asunnon rakentamista vastaava määrä, mikä vastaa noin neljän vuoden tuotantotavoitetta. Att:n varauksista 51 % on valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon ja 49 % välimuodon tuotantoon. Koko varauskannasta Att:n osuus on noin 21 %.

Kilpailuja ja erillisiä tonttihakuja varten on varattuna tontteja noin 6 048 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Tämän varausesityksen jälkeen koko varauskannan määrä on edelleen AM-ohjelman tavoitteiden mukainen ja mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen.

Katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen on liitteenä 5.

Asuntorakentamisen toteutuminen ja lähiajan näkymät Helsingissä

Vuosi 2021

Asuntorakentaminen jatkui vilkkaana Helsingissä varsinkin Jätkäsaa-
ren, Kalasataman, Sompasaaren ja Pasilan alueilla. Asuntoja valmistui
yhteensä 7 105, joista 6 815 valmistui uustuotantona ja laajennuksina.
Koko kaupunkiin valmistui lähes 7 000 uutta asuntoa. Uudistuotantona
ja laajennuksin valmistuneista asunnoista 92 prosenttia oli kerrostaloa-
suntoja.

30.01.2023

Kaikkien vuonna 2021 valmistuneiden asuntojen keskipinta-ala laski 58 neliömetristä 54,34 neliömetriin vuoden 2020 keskipinta-alaan verrattuna. Vaikka huoneistotyypeistä lukumäärältään eniten rakennettiin yhä kaksioita (2 120 asuntoa), nousi yksiöiden osuus lähes 31 prosenttiin koko asuntotuotannosta. Vastaavasti suurempien perheasuntojen osuus kokonaistuotannosta pieneni hieman edellisvuodesta.

Vuonna 2021 valmistuneista asunnoista 39 % oli sääntelemättömiä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja (2 636 kpl). Vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja valmistui enemmän kuin kertaakaan aikaisemmin 2000-luvun tarkastelujaksolla. Edelliseen vuoteen verrattuna vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja valmistui 1 126 asuntoa enemmän. Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen rakentaminen on ollut yleisesti vilkasta kaikissa suurissa kaupungeissa, ei pelkästään Helsingissä. Vapaana olevien vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrä lisääntyi pandemian aikana ja tyhjillään olevia vuokra-asuntoja on selvästi enemmän kuin ennen koronapandemiaa.

Vuonna 2021 asuntorakentaminen keskittyi erityisesti Jätkäsaaren, Kalasataman, Sompasaaren ja Pasilan alueille. Myös Herttoniemeen, Koskelaan ja Laajasalon Kruunuvuorenrantaan valmistui merkittävä määrä uudisasuntotuotantoa. Merkittävässä roolissa on ollut myös täydennysrakentamiskohteet eri puolilla kaupunkia. Helsingissä asuntorakentaminen on painottunut vahvasti kerrostaloasuntoihin, uudistuotannosta valtaosa on kerrostaloasuntoja.

Vuosi 2022

Vuonna 2022 asuntorakentaminen notkahti verrattuna edellisiin vuosiin. Kaupungin asuntotonttien luovutukselle asetetut tavoitteet saavutettiin vain osittain. Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä syyskuun loppuun mennessä oli noin 125 000 k-m², mikä vastaa laskennallisesti noin 1 790 asuntoa. Koko vuoden tavoitteena oli luovuttaa asuntotontteja 4 900 asunnon rakentamiseen.

Syyskuun loppuun mennessä oli valmistunut 4 129 asuntoa. Tasaisella tahdilla laskien päädyttäisiin noin 5 500 valmistuneeseen asuntoon, mikä jää kaupungin tavoitteesta (7 000 asuntoa) noin tuhat asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrässä on nähtävissä pientä laskua verrattuna edeltäviin vuosiin.

Myös asuntorakentamisen aloituksissa on nähty pieni notkahdus, jolla on vaikutusta tänä vuonna valmistuvien asuntojen lukumäärään. Heinäsyyskuun aikana rakennuslupia myönnettiin 943 asunnon rakentamiseksi, kun kahtena aiempina vuonna lupia on myönnetty vastaavana ajankohtana keskimäärin noin 1 500 asunnolle. Syyskuun loppuun

mennessä oli aloitettu 3 884 asunnon rakentaminen, joista 1 919 asunnon rakentaminen aloitettiin kaupungin luovuttamille tonteille.

Edellä esille nostetuista vuoden 2022 luvuista on pääteltävissä, että rakentamisessa havaittu notkahdus jatkunee myös kuluvan vuoden asuntorakentamisessa. Rakentamista hidastaa erityisesti kustannusten nousu.

Ukrainassa käytävä sota ja sitä seuranneiden pakotteiden aiheuttama yleinen epävarmuus on alentanut kuluttajien luottamusta omaan talouteen. Epävarmuus, inflaatio ja korkojen nousu vähentävät kiinnostusta lainanottoon siirtäen asunnonostoaikeita myöhemmäksi. Tämä näkyy väistämättä omistusasuntotuotannon aloituksissa.

Inflaatio vaikuttaa negatiivisesti kuluttajien talouteen kohonneina kustannuksina etupäässä sähkön, polttoaineiden ja ruoan hinnan voimakkaana nousuna. Hintojen nopea nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, mikä heikentää yksityisen kulutuksen kasvunäkymiä. Toisaalta suhteellisen hyvänä jatkuva työllisyyskehitys pitää asutokesyntää yllä ja pandemian aikana kuluttajille kertyneet säästöt helpottavat selviytymistä kohonneista kustannuksista.

Tilastokeskuksen mukaan rakennuskustannukset nousivat vuoden 2022 maaliskuussa 7,5 % vuodentakaisesta. Rakennuskustannusten nousu on näkynyt korkeina urakkatarjouksina, mikä heijastuu varsinkin ARA-kohteiden aloituksiin.

Myös sääntelemätön omistusasuntotuotanto on haasteiden edessä, koska kuluttajilla on määrätty määrä rahaa käytettävissä asumiseen. Rakennusyhtiöt eivät voi siirtää nousseita kustannuksia asuntojen myyntihintoihin, minkä johdosta hankkeet siirtyvät toteutettavaksi myöhempään ajankohtaan tai tonttivarauksista jopa luovutaan.

Lähiajan näkymät

Talouden suhdannevaihtelut näkyvät yleensä ensimmäisenä Helsingissä, koska Helsingissä asuntosijoittajia on valtakunnallisesti eniten ja helsinkiläisillä on keskimäärin enemmän asuntovelkaa kuin muilla suomalaisilla. Oman kodin vaihtajat saattavat pitkittää osto- ja myyntiaikeitaan, kun taas asuntosijoittajat laittavat herkemmin sijoitusasunnot myyntiin. Toisaalta sijoitusasuntojen myyntiin tuleminen saattaa auttaa ensiasunnon ostajia ja helpottaa pienten asuntojen etsijöitä löytämään asunnon.

Asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen tulee olemaan haastavaa myös ensi vuonna. Vuoden 2023 taloudellinen kehitys on epävarmaa. Rakennus- ja rahoituskustannusten nousu sekä rakennusmateriaalien

saatavuusongelmat heikentävät asuntotuotannon toteutumisen edellytyksiä. Lokakuussa 2022 Rakennusteollisuus RT ry ilmoitti, että rakennusala on kohtaamassa kolmannen kriisin lyhyen ajan sisällä ja että rakentaminen vähenee vuonna 2023 arviolta 2 prosenttia. Oman haasteensa asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiseen tuo asemakaavojen viivästymisestä, kaatumisesta tai esirakentamisen resurssien puutteesta seuraava rakentamiskelpoisten tai lähes rakentamiskelpoisten tonttien puute.

Lopuksi

Tässä varausesityksessä mainitut asuntomäärät ovat laskennallisia. Laskelmat eivät perustu suunnitelmiin eivätkä siten välttämättä vastaa lopullisia asuntomääriä. Hallinta- ja rahoitusmuotojen jakaumat on laskettu laskennallisten asuntojen määristä.

Tontinvarausesityksessä on huomioitu alueellinen tasapaino ja yksi-puolisten asuinalueiden välttäminen ja segregaaion ehkäiseminen. Tänä vuonna varauskierroksen tonteista esitetään varattavaksi prosentuaalisesti eniten sääntelemättömään tuotantoon, johtuen muun muassa Puotilanrannan kumppanuuskaavoitusalueen isosta rakennusoikeuden määrästä. Puotilanrannan asemakaava-alueelta tullaan myöhemmin luovuttamaan tontteja säänneltyyn tuotantoon. Koko Puotilanrannan asemakaava-alueen hallinta- ja rahoitusmuoto vastaa AM-ohjelman mukaista tavoitetta, vaikka nyt varattavaksi esitetään tontteja vain sääntelemättömään tuotantoon.

Varattavat tontit mahdollistavat alle puolen vuoden tuotantotavoitteiden mukaisen asuntotuotannon ja asuntojen rakentamisen noin 2 500 asukkaalle. Kahdella asuinkerrostalotontilla Laajasalossa ei ole voimassa olevaa asemakaavaa, joten näiden osalta rakentaminen edellyttää muun ohella asemakaavan voimaantumista. Suurimman osan varattavista tonteista arvioidaan olevan rakentamiskelpoisia vuoden 2025 loppuun mennessä, mistä syystä Att:n tontinvarauksia esitetään vuoden 2025 loppuun saakka. On mahdollista, että joitakin varauksia joudutaan myöhemmin jatkamaan. Kilpailuihin ja tonttihakuihin suunnatuille tonteille ei esitetä varausaikaa, koska tonteilla ei ole vielä toteuttajaa.

Vaikka uusia tontteja ja alueita kaavoitetaan runsaasti (noin 700 000 km² vuosittain), ei rakentamiskelpoisia tontteja muodostu samassa tahdissa varattavaksi ja luovutettavaksi. Lisäksi suurin osa kaavoista sijoittuu suurille projektialueille, joilta tonttien varaaminen ja luovuttaminen tapahtuu useiden vuosien aikana rakentamisen edetessä vaiheittain.

Myös esirakentamiseen osoitettujen investointirahojen määrä vaikuttaa tonttien rakentumisen aikatauluihin. Vaikka nyt investointirahoja on

30.01.2023

osoitettu ennätysellisen suuri määrä kaupunkiympäristön toimialalle, niistä merkittävä määrä ohjautuu suuriin silta- ja raidehankkeisiin.

Tontinvarausesitys on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikössä yhteistyössä asemakaavoituksen sekä kaupunginkanslian aluerakentamisen ja asumisen yksiköiden kanssa. Att on osallistunut valmisteluun sille esitettävien tonttien osalta.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee ensi vuodelle uuden tontinvarausesityksen.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttivarauksen perustelut ja ehdot 2022
- 2 Tontinvarauksentaulukko
- 3 Varausaluekartta Puotilanrannan asemakaavamuutosalueelta
- 4 Sijainti- ja kaavakartat
- 5 Katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 42

HEL 2022-011955 T 10 01 01 00

Päätös

30.01.2023

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.01.2023 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat johtava tonttiasiamies Marja Hannikainen, asiantuntija Petra Santos, asuntotuotantopäällikkö Seidi Kivisyryjä ja yksikön päällikkö Rami Nurminen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022 § 689

HEL 2022-011955 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se varaa Helsingin kaupungin asuntotuotannolle asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2025 saakka liitteen 1 mukaisin perusteluin ja ehdoin tontit:

- (AK) 33175/3 (Kaarela, Kannelmäki)
- (AK) 49059/3 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49072/26 (Laajasalo, Yliskylä)

Edelleen kaupunkiympäristölautakunta esitti, että kaupunginhallitus varaa erillisiä tonttihakuja tai tonttikilpailuja varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 10660/1 (Sörnäinen, Kalasatama, Verkkosaaren pohjoisosa),
- (AK) 29088/3 (Haaga, Etelä-Haaga)
- (AK) 33375/3 ja 4 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33375/5 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 33398/2 (Kaarela, Kuninkaantammi)
- (AK) 49306/1 ja 2 (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)

Edelleen kaupunkiympäristölautakunta esitti, että kaupunginhallitus varaa tonttihakuja tai tonttikilpailuja ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 1 mukaisin ehdoin alueet:

- Kaupunginosasta 45 (Vartiokylä, Puotila) Puotilanrannan asemakaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukainen alue.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti lisäksi, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään edellä mainitut erilliset tonttihaut ja tonttikilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Lautakunta kannustaa virkavalmistelua kokeilemaan kynnysrahakilpailuja myös kaikkein arvokkaimmilla tonteilla, ml. merenrantatontit, jotta kaupunki saa laajasti kokemusta erilaisista maanluovutusvaihtoehdoista.

Osaksi seuraavia AM-ohjelmaneuvotteluita tuotetaan kattava analyysi ja vertailu maanluovutuksen toteutuksista sekä tehdään taloudellinen arvionti maan myymisen ja vuokraamisen haitoista sekä hyödyistä.

Käsittely

13.12.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli asiantuntija Petra Santos. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään päätöstekstiin:

1) Lautakunta kannustaa virkavalmistelua kokeilemaan kynnysrahakilpailuja myös kaikkein arvokkaimmilla tonteilla, ml. merenrantatontit, jotta kaupunki saa laajasti kokemusta erilaisista maanluovutusvaihtoehdoista.

2) Osaksi seuraavia AM-ohjelmaneuvotteluita tuotetaan kattava analyysi ja vertailu maanluovutuksen toteutuksista sekä tehdään taloudellinen arvionti maan myymisen ja vuokraamisen haitoista sekä hyödyistä.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

29.11.2022 Pöydälle

22.11.2022 Pöydälle

30.01.2023

Asia/27

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marja Hannikainen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 52178
marja.hannikainen(a)hel.fi
Petra Santos, asiantuntija, puhelin: 09 310 31897
petra.santos(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 72

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.1.2023 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.1.2023 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- valtuutettu Laura Kolehmainen aloite vanhojen puiden säästämistä rakennushankkeiden yhteydessä
- valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite Kivikon suljettavan hiihtohallin muuttamisesta muuhun urheilukäyttöön
- valtuutettu Titta Hiltusen aloite kuntoutuspsykoterapian taloudellisesta saavutettavuudesta helsinkiläisille

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite Senaatintorin mahdollistamisesta pysyväksi tapahtuma-alueeksi

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Kahvikorttelin liikenneturvallisuuden parantamisesta Vuosaarella
- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikenneturvallisen ja ympäristöystävällisen väistötilan etsimisestä Heteniityn koululle

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikenneturvallisen ja ympäristöystävällisen väistötilan etsimisestä Heteniityn koululle menee vastattavaksi kaupunkiympäristölautakunnalle eikä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.1.2023 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- valtuutettu Laura Kolehmainen aloite vanhojen puiden säästämistä rakennushankkeiden yhteydessä
- valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite Kivikon suljettavan hiihtohallin muuttamisesta muuhun urheilukäyttöön
- valtuutettu Titta Hiltusen aloite kuntoutuspsykoterapian taloudellisesta saavutettavuudesta helsinkiläisille

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite Senaatintorin mahdollistamisesta pysyväksi tapahtuma-alueeksi

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Kahvikorttelin liikenneturvallisuuden parantamisesta Vuosaarella

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikenneturvallisen ja ympäristöystävällisen väistötilan etsimisestä Heteniityn koululle

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.1.2023 jätettiin kuusi aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrätyin perustein.

30.01.2023

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 73

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 4.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

24.1.2023

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

26.1.2023

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

24.1.2023

- nuorisajaosto

26.1.2023

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

26.1.2023

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

25.1.2023

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

27.1.2023

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

27.1.2023

pormestari

30.01.2023

Asia/29

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.01.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 65, 66, 68, 70, 71, 72 ja 73 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 60, 63, 64 ja 67 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

30.01.2023

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 69 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

30.01.2023

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

30.01.2023

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

30.01.2023

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

30.01.2023

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

30.01.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Paavo Arhinmäki

Johanna Nuorteva

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.02.2023.